

CHRISTIAN WERMUTH'S GALLERY OF ROMAN EMPERORS (II)

Abstract. In what follows, we shall present the second part of the medal collection signed by the engraver Christian Wermuth. Mention should be made that the first part of this paper appeared in the previous issue of the journal *Acta Musei Napocensis*, 48/II 2011, pp. 189-269.

Keywords: emperor, medal, Roman, empire, dynasty.

THE EASTERN ROMAN EMPIRE

THE THEODOSIAN DYNASTY

130. Medal dedicated to Emperor Arcadius (395-408, Flavius Arcadius). D=31,8 mm; m.c.¹; VF²; inv. N³ 60576 (reminted);

Obv.: C· PR· CÆS·; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] FLAVI⁹·[us] ARCADIVS P·[ius] F·[elix] AVG·[ustus] ⊕ *[Domnul nostru Flavius Arcadius, cel pios, cel fericit, cel august]; [Our Lord Flavius Arcadius, the pious, the blessed, the august];* in the field: diademed, draped and cuirassed bust right of Arcadius;

Rev.: in the field: PATRE/ THEODOSIO MATRE AELIA FLACCILLA/ A PATRE A·[nno] 383· [ante diem] XIV · K[a]L·[endas] FEBR·[uarias]/ {AVG}⁴AVGVSTVS DICTVS/ CVM⁵ EO A·[nno] 386· CONSTANTINOPOLI/ TRIVMPHVM EGIT· ILLO/ DEFVNCTO ORIENTEM SORTIT⁹·[us]/ TVTORE RVFINO SED PERFIDO/ GOTHOSQVE EVOCANTE QVI CVM ALIIS BARBARIS/ IMPERIVM HORRIBILITER / VEXARVNT·/ ARCADIVS ETIAM CIVILIBVS/ BELLIS IMPLICITVS/ CHRYSOSTOMOQ·[ue] INFENS⁹·[us]/ CONSTANTINOPOLI/ DECESSIT/ A·[nno] CCCCVIII·/ KAL·[endas] MAI·[as] *[(Născut) din tatăl Theodosius și mama Aelia Flaccilla, (a fost) numit împărat de tatăl (său) în anul 383 la 19 ianuarie; a sărbătorit un triumf împreună cu acesta în anul 386 la Constantinopol. După ce acesta a murit, i-a revenit la soți Orientul, tutore fiindu-i Rufinus. Dar pe când (acest) trădător îi chema pe goți, care împreună cu alți barbari au chinuit într-un mod îngrozitor Imperiul, Arcadius, încurcat chiar și în războaie civile și după ce a fost dușmănit și de Chrysostomus, a murit la Constantinopol în anul 408 la 1 mai]; [(Born) of the father Theodosius and the mother Aelia Flaccilla, (he was) appointed emperor by (his) father in the year 383 on 19 January; he*

¹ The initials of the engraver's name.

² In very fine condition; hereinafter VF.

³ Inventory number; N stands for Numismatic collection.

⁴ Engraving error.

⁵ VM in ligature.

celebrated a triumph with the latter in Constantinople in 386. After the latter died, he won the Orient in the end, his guardian being Rufinus. But when (this) traitor called the Goths, who along with other barbarians threatened the Empire horrendously, Arcadius, embroiled even in civil wars and after being maligned even by Chrysostomus,⁶ died in Constantinople on 1 May in the year 408];

131. Medal dedicated to Emperor Theodosius II (408-450, Flavius Theodosius).

D=31,8 mm; m.c.; VF; inv. N 60562;

Obv.: **C· W· C· PR· CÆS·**; encircling legend: **D·[ominus] N·[oster] FLAV·[ius] THEODOSIVS IVNIOR· P·[ius] F·[elix] AVG·[ustus]** ⊕ *[Domnul nostru Flavius Theodosius cel Tânăr, cel pios, cel fericit, cel august]; [Our Lord Flavius Theodosius the Younger, the pious, the blessed, the august];* in the field: diademed and draped bust right of Theodosius II;

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ X· APRIL·[is] A·[nno] 401-/ PATRE ARCADIO/ MATRE EUDOCIA/ AB EO X· IANVAR·[ii] A·[nno] 402-/ IN CVNIS AVGVSTVS DICTVS· SVB ISDIGERDIS PERSARVM REGIS/ ET PLACIDIAE SORORIS TVTELA/ PATRE DEFVNCTO IMPERARE COEPIT/ IOANNEM TYRANNVM OPPRESSIT/ A GENSERICO VANDALALORVM REGE/ ET ATTILA HVNNORVM IMPETITVS/ PACEM CVM VTROQUE FECIT/ AVCTOR SYNODI EPHESINAE/ CODICISQVE/ THEODOSIANI/ MORTVVS/ XXIX· IVLII/ A·[nno] CCCL· (sic!)⁷** *[Născut la 10 aprilie anul 401, din tatăl tatăl Arcadius și mama Eudochia, (a fost) numit împărat de către acesta la 10 ianuarie 402 în leagănul de purpură imperială, sub tutela regelui perșilor Yezdegerd și a surorii (sale) Placidia; după ce tatăl a murit, a început să domnească. L-a zdrobit pe tiranul Ioan; atacat de Genseric, regele vandalilor, și de Attila (regele) hunilor, a făcut pace cu fiecare; (este) autorul sinodului de la Ephes și al Codului Theodosian; a murit la 29 iulie în anul 450]; [Born on 10 April in the year 401, from the father Arcadius and the mother Eudocia, (he was) appointed emperor by the former on 10 January 402 in the cradle of imperial purple, under the tutelage of the Persian king Yezdegerd and (his) sister Placidia; after the father died, he began to reign. He crushed the tyrant John; attacked by Genseric, King of the Vandals, and by Attila (king) of the Huns, he made peace with each; (he is) the author of the synod of Ephesus and of the Theodosian Code; he died on 29 July in the year 450];*

132. Medal dedicated to the usurper Anicius Maximus. D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60577;

Obv.: **C· PR· CÆS·**; encircling legend: **D·[ominus] N·[oster] FL·[avius] ANICIVS MAXIMVS PI·[us] F·[elix] AVG·[ustus]** ⊕ *[Domnul nostru Flavius Anicius Maximus, cel pios, cel fericit, cel august]; [Our Lord Flavius Anicius Maximus, the pious, the blessed, the august];* in the field: draped bust right of Anicius Maximus;

⁶ Saint John Chrysostom, the Golden Mouth (*Chrysostomus*), Archbishop of Constantinople.

⁷ Correctly: CCCCL.

Rev.: C· W·; in the field: FILIVS/ MAXIMI/ TYRANNI/ A THEODOSIO M·[agno] CAESI/ BIS CONSVL/ VALENTINIANO IMPERATORI/ OB VXOREM STVPRATAM/ STRVXIT INSIDIAS/ EOQVE INTEREMTO/ [ante diem] XVI· KAL·[endas] APRIL[es] A·[nno] CCCCLV·/ OCCIDENTIS IMPERIVM INVASIT/ EVDOKIAM VALENTINIANI/ VIDVAM SIBI DESPONSAVIT/ QVÆ⁸ PRIORIS MARITI CAEDEM VLTVRA/ GENSERICVM IN ITALIAM EVOCAT/ QVO TERRITVS MAXIMVS/ FVGAMQVE COGITANS/ A ROMANIS DISCERPITVR/ XII· IVNII/ EOD·[em] ANNO· [Fiul tiranului Maximus ucis de Theodosius cel Mare, consul de două ori; pentru că i-a fost necinstită soția, i-a întins o cursă împăratului Valentinianus și, după ce acesta a fost ucis la 17 martie în anul 455, a pus mâna pe domnia Occidentului (și) s-a logodit cu Eudoxia, văduva lui Valentinianus, care, voind să răzbune moartea primului soț, l-a chemat în Italia pe Genseric; (iar) Maximus, înspăimântat de acesta, vrând să fugă, a fost sfâșiat în bucăți de romani la 12 iunie în același an]; [The son of the tyrant Maximus killed by Theodosius the Great, twice consul; because his was wife dishonoured, he set a trap to Emperor Valentinianus and after the latter was killed on 17 March in the year 455, heseized thereign of the West (and) got engaged to Eudoxia, the widow of Valentinianus, who wishing to avenge the death of her first husband, called Genseric⁹ to Italy; (and) Maximus, frightened by him, wanting to flee, was torn to pieces by the Romans on 12 June of the same year];

133. Medal dedicated to Emperor Marcianus (450-457). D=32,0 mm; m.c.; VF; inv. N 60581;

Obv.: C· PR· CÆS·; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] FL·[avius] VAL·[erius] MARCIANVS P·[ius] FEL·[ix] AVG·[ustus]/[Domnul nostru Flavius Valerius Marcianus, cel pios, cel fericit, cel august]; [Our Lord Flavius Valerius Marcianus, the pious, the blessed, the august]; in the field: diademed and draped bust right of Marcianus;
Rev.: C· W·; in the field: NATIONE/ ILLYRICVS/ TRIBVN9[us] MILITIA CLAR9[us]/ MORTVO THEODOSIO¹⁰ IVNIORE/ IMPERIVM AB EIVS SORORE/ AELIA PVLCHERIA ACCEPIT/ QVAM IN VXOREM DVXIT/ SED VIRGINITATEM SERVARE PERMISIT/ XXV· AVGVSTI A·[nno] 450· A· SENATV/ ET EXERCITV IMPERATOR DICTVS/ SYNODV CHALCEDONENSEM¹¹ CONVOCAVIT¹² SVB EO ITALIA MISERERE VASTATA/ ROMAQ·[ue] A VANDALIS DIREPTA/ LICET ATTLA HVNNORVM ET/ THORISMVND9[us] GOTHORVM REX/ MAGNA CLADE AFFECTI SINT/ IPSE PACEM COLVIT/ QVOAD POTVIT/ DEFVNCT9[us] A·[nno] CCCCLVII·/ AETATIS· LXV· [De neam illyr, tribun strălucit în armată, după ce Theodosius cel Tânăr a murit, a primit domnia de la sora acestuia, Aelia Pulcheria, pe care a luat-o de soție, dar i-a permis să-și păstreze fecioria; la 25 august în anul 450 a fost numit împărat de Senat și

⁸ VÆ in ligature.

⁹ This was the first king of the Vandals in Africa, the author of devastation of Rome in 455.

¹⁰ HE in ligature.

¹¹ NE in ligature.

¹² AV in ligature.

armată. A convocat sinodul de la Chalcedon; în vremea lui a fost devastată Italia în chip vrednic de milă și Roma a fost prădată de vandali, chiar dacă Attila, (regele) hunilor, și Thorismundus, regele goților, au fost loviți de un mare dezastru; el însuși a păstrat pacea până când a putut. Mort în anul 457 la vârsta de 65 (de ani)); [Of Illyrian extraction, a brilliant tribune in the army, after Theodosius the Younger died, he received the reign from the latter's sister, Aelia Pulcheria, whom he married, but all owed to keep her virginity; on 25 August in the year 450, he was named emperor by the Senate and the army. He convened the synod of Chalcedon; in his time, Italy was devastated pitifully, and Rome was plundered by the Vandals, although Attila (king) of the Huns, and Thorismundus, King of the Goths, were struck by a major disaster¹³; he maintained the peace himself while he could. He died in 457, at age of 65 (years)];

THE LEONID DYNASTY

134. **Medal dedicated to Emperor Leo I.** D=32,4 mm; m.c.; G¹⁴; inv. N 60583;
 Obv.: **C· PR· CAES·**; encircling legend: **D·[ominus] N·[oster] FLAVIVS LEO PERPETVVS AVGVSTVS·**[*Domnul nostru Flavius Leon, perpetuu august*]; [*Our Lord Flavius Leon, eternal august*]; in the field: diademed and draped bust right of Leo I;
 Rev.: **C· W·**; in the field: **THRAX/ TRIBVNVS/ ET DVX MILITARIS/ PRAESIDII SELYMBRIAE/ MARCIANO EXTINCTO/ ASPARIS FACTIONE/ IMPERATOR DICTVS/ [ante diem] VII· ID·[us] FEBR·[uarias] A·[nno] CCCCLVII·/ ORIENTE CONTENTO[us] MAIORIANVM/ OCCIDENTI IMPERATOREM DEDIT/ CVM¹⁵ OSTROGOTHIS ET VANDALIS/ BELLVM GESIT/ VARIAS CONSTANTINOPOLI/ BASILICAS EREXIT/ IBIQUE DECESSIT/ MENSE IANVARIO/ A·[nno] CCCCLXXIV·** [*Trac (de neam), tribun și comandant militar al garnizoanei Selymbria, după ce Marcianus s-a stins, a fost numit împărat de facțiunea lui Aspar la 7 februarie în anul 457; mulțumit cu Orientul, l-a dat pe Maiorianus ca împărat al Occidentului; cu ostrogoții și vandalii a purtat război, a ridicat diferite biserici la Constantinopol, și tot acolo a murit în luna ianuarie din anul 474*]; [*A Thracian (by birth), a tribune and the military commander of the Selymbriagarrison, after Marcianus passed away, he was named emperor by the faction of Aspar on 7 February in the year 457; satisfied with the Orient, he gave Maiorianus as emperor of the West; he waged war against the Ostrogoths and the Vandals, raised various churches in Constantinople, and it was the place where died in January of the year 474*];

135. **Medal dedicated to Emperor Leo II.** D=32,0 mm; m.c.; VF; inv. N 60589;
 Obv.: **C· PR· CAES·**; encircling legend: **D·[ominus] N·[oster] FLAVI[us] LEO IVNIOR PERPETV[us] AVG·[ustus]** [*Domnul nostru Flavius Leon cel Tânăr, perpetuu*

¹³ An allusion to the plague epidemic of the year 452 that struck the barbarians who had invaded Italy.

¹⁴ In good condition; hereinafter G.

¹⁵ VM in ligature.

august]; [Our Lord Flavius Leon the Younger, eternal august]; in the field: diademed, draped and cuirassed bust right of Leo II;

Rev.: C· W·; in the field: PATRE/ ZENONE/ MATRE ARIADNA/ LEONIS IMP·[eratoris] FILIA/ AB AVO AN·[no] CCCCLXXIII·/ IMPERATOR CORONATVS/ EO¹⁶ EXTINCTO ZENONEM¹⁷ PATREM¹⁸/ NOVO PIETATIS EXEMPLO/ AVGVSTVM DIXIT/ IPSEQVE VALETVDINARI9[us]/ CVM LAVDE IMPERII/ ACCVRATE ADMINISTRATI/ MENSE NOVEMBRI/ A·[nno] CCCCLXXIV·/ OBIIT· [(Născut din) tatăl Zenon și mama Ariadna, fiica împăratului Leon, (a fost) încoronat împărat de către bunicul (său) în anul 473; după ce acesta s-a stins, ca un nou exemplu de pietate, l-a numit împărat pe tatăl (său), Zenon, și el însuși (fiind) bolnav a murit în luna noiembrie din anul 474, cu meritul de a fi administrat cu iscusință Imperiul]; [(Born of) the father Zeno and the mother Ariadne, the daughter of Emperor Leo, he (was) crowned emperor by his (his) grand father in 473; after the latter died, as another example of piety, he appointed (his) father, Zeno, as emperor, and (being) sick himself, he died in November of the year 474, with the merit of having or skilfully administered the Empire];

136. Medal dedicated to Emperor Basiliscus (475–476). D=32,0 mm; m.c.; VF; inv. N 60593;

Obv.: C· PR· CAES·; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] FL·[avius] BASILISCVS PERPETV9[us] AVGVSTVS· ☉ [Domnul nostru Flavius Basiliscus, perpetuu august]; [Our Lord Flavius Basiliscus, eternal august]; in the field: bust front of Basiliscus, wearing a plumed helmet, a richly adorned armour, a shield in his left hand and carrying a spear on his right shoulder;

Rev.: C· W·; in the field: VIR/ CONSVLARIS/ FRATER VERINAE/ LEONIS AVG·[usti] VIDVAE/ A QVA ZENONE/ CHALCEDONE DEGENTE/ A·[nno] 476· AVGVSTVS DICTVS/ VXORI ZENONIDAE/ EANDEM DIGNITATEM/ FILIOQ·[ue] MARCO CONTVLIT/ INTERIM ZENO CVM VXORE/ AD ISAVROS/ FVGIT/ SED A·[nno] 477· REVOCATVS/ BASILISCVM¹⁹ SVIS/ IN CAPPADOCIAM/ RELEGAVIT/ FAME ET FRIGORE/ PEREVNTES [Bărbat (de rang) consular, fratele Verinei, văduva împăratului Leon, de către care a fost numit împărat în anul 476 pe când Zenon se afla la Chalcedon; a acordat aceeași demnitate soției (sale) Zenonida și fiului (său) Marcus. Între timp Zenon a fugit împreună cu soția (lui) la isaurieni, dar (fiind) rechemat în anul 477 l-a exilat pe Basiliscus împreună cu ai săi în Cappadocia, (aceștia) pierind de foame și frig]; [A man of consular (rank), the brother of Verina, the widow of Emperor Leo, by whom he was appointed emperor in the year 476 when Zenon was in Chalcedon; he granted the same dignity to (his) wife Zenonida and (their) son Marcus. Mean while Zenon fled with (his) wife to the Isaurians, but

¹⁶ The letter E is found inside the letter O.

¹⁷ NE in ligature.

¹⁸ TR in ligature.

¹⁹ A CVM is missing (probably because of a confusion with the ending of the previous word).

(being) recalled in 477, he banished the Basiliscus along with his suite to Cappadocia, where (they) perished of hunger and cold];

137. Medal dedicated to Emperor Zeno (coemperors of 9 February 474; emperor 476-491). D=32,0 mm; m.c.; VF; inv. N 60590 (reminted);

Obv.: C· PR· CÆS·; encircling legend: D-[ominus] N-[oster] FL-[avius] ZENO PERPETVVS AVGVSTVS ☉ [Domnul nostru Flavius Zenon, perpetuu august]; [Our Lord Flavius Zenon, eternal august]; in the field: bust right of Zeno wearing a medieval garb and a circlet;

Rev.: C· W·; in the field: GENTE/ ISAVRVS/ PATRE/ ROVSOMBLADEOTA/ IPSE TARASICODISA/ PRIMVM DICTVS/ ARIADNA LEONIS IMP-[eratoris] FILIA/ AN-[no] CCCCLIX· DVCTA/ ET DVX ORIENTIS CREATVS/ A SOCERO/ ZENONIS NOMEN ASSVMSIT-/ ANIMO ET CORPORE DEFORMIS/ IMPERIO MINVS IDONEVS/ A SOCERO PRAETERITVS/ A FILIO SENATVQVE ASSVMTVS/ MENSE FEBR-[uarii] A-[nno] CCCCLXXIV-/ BASILISCVM AEMVLVM/ PRIMO FVGIT DEINDE OPPRESSIT/ MISERABILI MORTE/ VIVVS SEPVLCRO INCLVS⁹[us]/ [ante diem] VIII· ID-[us] APRIL-[es]/ A-[nno] CCCXCII· [Isaurian de neam, din tatăl Rousombladeotas, el însuși numit la început Tarasicodisa, după ce s-a căsătorit cu Ariadna, fiica împăratului Leon, în anul 459 și a fost numit conducător al Orientului de către socrul (său), a luat numele de Zenon; urât la suflet și la trup, puțin priceput la domnie, desconsiderat de socru, acceptat de fiul (acestuia) și de Senat, în luna februarie din anul 474 mai întâi a fugit de rivalul (său) Basiliscus, apoi, l-a nimicit printr-o moarte cumplită; a fost îngropat de viu în mormânt la 8 aprilie în anul 492]; [An Isaurian by birth, from the father Rousombladeotas, himself originally called Tarasicodisa, after he married Ariadne, the daughter of Emperor Leo, in 459 and was appointed leader of the Orient by (his) father, he took on the name Zeno; ugly in soul and body, little skilled as a ruler, disregarded by his father-in-law, accepted by (the latter's) son and the Senate, in February of the year 474, he first ran away from (his) rival Basiliscus, then crushed him through a terrible death; he was buried alive in a tomb on 8 April in the year 492];

138. Medal dedicated to Emperor Anastasius (491-518). D=32,2 mm; m.c.; VF; inv. N 60594;

Obv.: encircling legend: D-[ominus] N-[oster] FL-[avius] ANASTASIVS PERPETV⁹[us] AVGVSTVS ☉ [Domnul nostru Flavius Anastasius, perpetuu august]; [Our Lord Flavius Anastasius, eternal august]; in the field: draped and diademed bust right of Anastasius;

Rev.: C· WERM· F·C· PR· CÆS·; in the field: NATVS/ PARENTIBVS/ ARIANIS/ EX SILENTIARIO/ IMPERATOR AN-[no] 491-/ PRO CVRANTE ARIADNA/ ZENONIS VIDVA/ QVAM STATIM DVXIT/ DONATIVVM MILITIBVS DANS/ CHRYSARGYRVN OMNIB⁹[us] REMISIT/ ISAVROS SVPERAVIT/ CVM VITALIANO BELLVM GESSIT/ CVM AGARENIS PACEM FECIT/ SVM⁹[us] EVTYCHIANORVM PATRON⁹[us]/

FVLMINE ICTVS/ INTERIIT/ [ante diem] VII· ID·[us] IVLII²⁰/ A·[nno] C·[hristi] CCCCXVIII·/ *⊗*[Născut din părinți arieni, fost *silentiarius*, împărat din anul 491 prin grija Ariadnei, văduva lui Zenon, cu care de îndată s-a căsătorit. Acordând soldaților *donativum*, le-a restituit tuturor darea în aur și argint (*chrysargyrum*); i-a învins pe isaurieni, a purtat război cu Vitalianus, cu păgânii a făcut pace; (a fost) cel mai mare ocrotitor al adepților lui Eutychius. A pierit lovit de fulger la 9 iulie în anul 518 de la Cristos]; [Born to Arian parents, a former *silentiarius*, an emperor from the year 491 through the care of Ariadne, the widow of Zeno, whom he married soon. Granting the soldiers *donativum*, he returned all the tax in gold and silver (*chrysargyrum*); he defeated the Isaurians, he waged war against Vitalianus, made peace with the heathens²¹; (he was) the greatest protector of the followers of Eutychius.²² Hedied on July 9, struck by lightning, in the year 518 after Christ];

THE JUSTINIAN DYNASTY

139. Medal dedicated to Emperor Justin I (518-527). D=32,4 mm; m.c.; VF; inv. N 60595;

Obv.: C· PR· CÆS·; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] FLAVI9[us] VALERI9[us] IVSTINVS PI9[us] FEL·[ix] AVG·[ustus] ⊗[Domnul nostru Flavius Valerius Iustinus, cel pios, cel fericit, cel august]; [Our Lord Flavius Valerius Iustinus, the pious, the blessed, the august]; in the field: draped, cuirassed and diademed bust right of Justin I;

Rev.: C· W·; in the field: THRAX/ GENERE/ OBSCVRVS/ EX SVBVLCO BVBVLCVS/ PER VARIOS MILITIAE GRAD9[us]/ COMES EXCVBITORVM/ ET CVROPALATA/ MILITVM SENATVSQ·[ue] FAVORE²³/ IMPERATOR IX· IVLII A·[nno] 518· CHALCEDONENSE[m] CONCILIVM TVETVR/ ORTHODOXOS EXILIO LIBERAT/ EX ORIENTE ARIANOS PELLIT/ CAETERA REIP·[ublica] GERENDAE/ MINVS IDONEVS/ IVSTINIANVM SORORIS FILIVM/ A·[nno] 527· K[a]L·[endis] APRIL·[ibus] ADOPTANS/ IMPERII CONSORTIEM FECIT/ ET K[a]L·[endis] AVG·[ustis]/ DECESSIT· [Trac umil de neam, fost porcar ajuns văcar, parcurgând diferite grade militare, (devenit) *comes excubitorum* și *curopalates*, (a ajuns) împărat fiind preferat de soldați și de Senat la 9 iulie în anul 518. A condus conciliul de la Chalcedon, i-a eliberat pe ortodocși din exil, pe arieni i-a expulzat din Orient; mai puțin priceput în celelalte treburile ale cărmuirii, l-a făcut pătaș la domnie pe Iustinian, fiul surorii (sale), adoptându-l la 1 aprilie în anul 527 și a murit la 1 august]; [A humble Thracian by nation, a former wineherd turned drover, going through different military ranks, (he became) *comes excubitorum* and *curopalates*, (he became) emperor being preferred by the soldiers and by the Senate on 9 July in the year 518.

²⁰ Correctly: IVLIAS.

²¹ *Agarenes* means "pagans" (in the Biblical sense); the reference here is to the Persians.

²² The monophysite sect.

²³ AV in ligature.

He led the council of Chalcedon, freed the Orthodox from exile, expelled the Arians from the Orient; less skilled in the other matters of leadership, he made Justinian a partaker of his reign, (his) sister's son, adopting him on 1 April in the year 527 and died on 1 August;

140. Medal dedicated to Emperor Justinian I the Great (527-565). D=31,8 mm; m.c.; VF; inv. N 60596;

Obv.: C· W· FEC·C· P· CÆS·; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] FLAVI9[us] ANICIVS IVSTINIANVS PI9[us] FEL·[ix] AVG·[ustus] ⊕ *[Domnul nostru Flavius Anicius Iustinianus, cel pios, cel fericit, cel august]; [Our Lord Flavius Anicius Iustinianus, the pious, the blessed, the august];* in the field: bust frontof Justinian I in armour, wearing a splendid diadem for a helmet over his long, curly hair; he has a shield in his left hand and a globe in his right hand, on which Victory stands, holding a laurel wreath in her right hand and a palm branch in her left hand;

Rev.: 17 C· W· / F· 02·; in the field: NAT9[us] TAVRISII/ IN ILLYRICO/ V· MAII CIRCA AN·[num] 482·/ PATRE SABATIO/ MATRE VIGILANTIA/ IVSTINI IMP·[eratoris] SORORE/ A QVO AN·[no] 527· KAL·[endis] APRIL·[ibus]/ SVCCESOR DESIGNATVS/ EO DEFVNCTO SOLVS IMPERANS/ DVCIBVS BELLISARIO ET NARSETE/ PERSAS TRANS EVPHRATEM REIECIT/ REGNVN VANDALORVM²⁴ IN AFRICA/ GOTHORVM IN ITALIA DELEVIT/ CODICEM IVRIS VVLGAVIT/ SOPHIAE TEMPLVM CONDIDIT/ SENIO MORBISQ·[ue] CONFECT9[us]/ D·[ie] XIX· NOV·[embris] A·[nno] 565·/ OBIIT· *[(S-a) născut la Taurisium în Illyricum, la 5 mai cam prin anul 482, din tatăl Sabatius și mama Vigilantia, sora împăratului Iustinus, de care (a fost) desemnat succesor în anul 527 la 1 aprilie. După ce acesta a murit, domnind singur, comandanți militari fiind Belisarius și Narses, i-a aruncat pe persi dincolo de Eufrat, a distrus regatul vandalilor în Africa și al goților în Italia, a publicat Codul de legi, a întemeiat biserica (Sfintei) Sofia. Mistuit de bătrânețe și de boli, a murit în ziua de 19 noiembrie în anul 565]; [(He was) born at Taurisium in Illyricum, on 5 May, in about the year 482, from the father Sabatius and the mother Vigilantia, the sister of Emperor Iustinus, who (was) appointed successor in the year 527 on 1 April. After he died, ruling alone, the military commanders being Belisarius and Narses, he threw the Persians beyond the Euphrates, destroyed the kingdom of the Vandals in Africa, and of the Goths in Italy, published the Code of laws, founded the church (of Saint) Sophia.²⁵ Consumed by old age and illness, he died on 19 November in 565];*

141. Medal dedicated to Emperor Justin II (565-578). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60597;

Obv.: C· PR· CÆSAR·; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] FLAV·[ius] IVSTINVS IVNIOR PERPET·[uus] AVGVST9·[us] ⊕ *[Domnul nostru Flavius Iustinus cel Tânăr,*

²⁴ VA in ligature.

²⁵ Pun on words: because in Greek *Sophia* means "wisdom," *Sophiae templum* might also be translated as the "temple of wisdom."

perpetuu august]; [Our Lord Iustinus the Younger, eternal august]; in the field: diademed and draped bust rightof Justin II, wearing an armour;

Rev.: C·W·; in the field: PATRE/ DVLCISSIMO/ MATRE VIGILANTIA/ IVSTINIANI IMP·[eratoris] SORORE/ EX CVROPALATA/ A·[nno] 565· ID·[ibus] NOVEM·[bribus] IMPERATOR/ EXARCHATVM²⁶ RAVENNAE²⁷ INSTITVIT/ AMOVENS CVM²⁸ IGNOMINIA NARSETEM/ LONGOBARDOS VINDICTAE CAVSSA²⁹/ IN ITALIAM POSTEA EVOCANTEM·/ PELAGIANIS ADHAESIT/ CONSVLATVM³⁰ PERPETVVM³¹ REDDIDIT/ PERSIS BELLVM INDIXIT/ EX CLADIS AB ILLIS ILLATAE/ NVNTIO PHRENESI/ AC MORTE/ CORREPTVS/ [ante diem] III· NON·[as] OCT·[obres]/ A·[nno] DLXXVIII· [(Născut din) tatăl Dulcissimus și mama Vigilantia, sora împăratului Iustinian, fost **curopalates**, (a devenit) împărat în anul 565 la 13 noiembrie. A întemeiat exarhatul de Ravenna îndepărtându-l în chip dezonorant pe Narses, cel care mai apoi i-a chemat pe longobarzi în Italia pentru ca să se răzbune; a aderat la pelagieni, a reintrodus consulatul pe viață, a declarat război perșilor. (A fost) atins de nebulie la vestea măcelurilor comise de aceștia și de moarte la 5 octombrie în anul 578]; [(Born) of the father Dulcissimus and the mother Vigilantia, the sister of Emperor Justinian, a former **curopalates**, (he became) emperor in the year 565 on 13 November. He founded the Exarchate of Ravenna, driving Narses away in adis honorable way, who then called the Longobards in Italy in order to take revenge; he adhered to the Pelagians,³² reintroduced the consulate for life, declared war on the Persians. (He was) touched by madness at the news of the massacres they had committed and by death on 5 October in the year 578];

142. Medal dedicated to Emperor Tiberius II Constantine (578-582). D=31,8 mm; m.c.; F³³; inv. N 60598;

Obv.: C· PR· CÆSAR·; encircling legend³⁴: D·[ominus] N·[oster] TIBERIVS II· CONSTANTINVS[us] PERPET·[uus] AVGVSTVS[us] [Domnul nostru Tiberius al II-lea Constantin, perpetuu august]; [Our Lord Tiberius II Constantine, eternal august]; in the field: bust front of Tiberius Constantine, wearing a plumed helmet, adorned with a pearl string; he is holding a cross-bearing orb in his right hand; Rev.: C·W·; in the field: THRAX/ NATIONE/ EX NOTARIO/ COMES EXCVBITORVM/ A IVSTINO IMP·[eratore] AEGROTANTE/ SVCCESOR ET CAESAR/ DESIGNATVR A·[nno] 574· MENS·[e] XBR·³⁵/ IMPERATOR CORONATVS[us] A·[nno] 578· 25·

²⁶ VM in ligature.

²⁷ AV and NN in ligature.

²⁸ VM in ligature.

²⁹ Correctly CAVSA.

³⁰ VM in ligature.

³¹ VM in ligature.

³² The Christian sect of the Pelagians.

³³ In fine condition; hereinafter F.

³⁴ This is the first medal whose legend begins on the right of the head and not below the bust like the previous ones.

³⁵ DECEMBRI.

7ER³⁶/ IVSTINI ET NARSETIS/ THESAVROS REPERIT/ CONTRA PERSAS VICTOR EVASIT/ CVM³⁷ LONGOBARDIS PACEM FECIT/ IN ELEEMOSYNIS PROMTVS³⁸/ IN IVDICANDO CAVTVS/ DESIGNATO MAVRITIO³⁹ GENNERO/ IN SVCCESOREM/ OBIIT XIV· AVG·[usti]/ A·[nno] 582· [De neam trac, fost *notarius*, *comes excubitorum*, (a fost) desemnat succesor și caesar de către împăratul Iustinus, (acesta) fiind bolnav, în anul 574 luna decembrie (și) încoronat împărat în anul 578 la 25 septembrie. A obținut tezaurele lui Iustinus și Narses; a ieșit victorios împotriva perșilor, a făcut pace cu longobarzii; (a fost) generos cu milosteniile, prudent cu judecățile. A murit la 14 august în anul 582, după ce ginerele (său) Mauritius a fost desemnat successor]; [Of Thracian descent, a former *notarius*, *comes excubitorum*, (he was) appointed successor and Caesar by Emperor Iustinus, (who) was ill, in the year 574 in the month of December (and) crowned emperor in the year 578 on 25 September. He obtained the treasures of Iustinus and Narses; he emerged victorious against the Persians, made peace with the Longobards; (was) generous with the alms, cautious with the judgments. He died on 14 August in the year 582, after (his) groom Mauritius was named successor];

143. Medal dedicated to Emperor Maurice (582-602, Flavius Mauricius Tiberius).

D=32,0 mm; m.c.; F; inv. N 60599;

Obv.: C· PR· CÆSAR·; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] FLAVI9[us] MAVRICIVS TIBERI9[us] PERP·[uus] AVGVST9·[us] [Domnul nostru Flavius Mauricius Tiberius, perpetuu august]; [Our Lord Flavius Mauricius Tiberius, eternal august]; in the field: bust frontof Maurice in a parade costume, wearing a crown split in the middle, a short beard and a moustache; in the cleavage of the crown, there is a medallion with the image of God surmounted by a cross; he is holding a cross-bearing orb in his right hand;

Rev.: C· W·; in the field: ROMA/ EX COMITE/ EXCVBITORVM/ ET MAGISTRO/ MILITIAE ORIENTIS/ A TIBERIO AVG·[usto] CAESAR/ DICTVS V· AVGVSTI A·[nno] 582·/ XIII· EIVSD·[em] MENS·[is] IMPERATOR/ DESPONSATA CONSTANTINA/ TIBERII FILIA·/ PERSAS ET ARMENIOS FVDIT/ SCYTHAS MOESIA REPVLT/ LONGOBARDOS REPRESSIT/ HVNNOS PANNONIIS EIECIT/ OB IMMENSAM AVARITIAM/ A MILTIBVS DESERTVS/ CVM FILIIS OCCISVS/ A PHOCA A·[nno] DCII·/ [ante diem] V· KAL·[endas] DECEM·[bres] [Fost *comes excubitorum* la Roma și comandant al armatei din Orient, (a fost) numit caesar de împăratul Tiberius la 5 august în anul 582; (a devenit) împărat la 13 ale aceleiași luni, după ce s-a logodit cu Constantia, fiica lui Tiberius. I-a risipit pe perși și pe armeni, pe sciți i-a alungat din Moesia, i-a respins pe longobarzi, pe huni⁴⁰ i-a scos din Pannonii. Părăsit de

³⁶ SEPTEMBRIS.

³⁷ VM in ligature.

³⁸ Correctly PROMPTVS.

³⁹ AV in ligature.

⁴⁰ The reference is to the Avars; the space envisaged is the S-E corner of Pannonia (the Srem region) and, maybe, the S-W corner (the Slovenian plateau and West Croatia).

soldăți din cauza uriașei sale lăcomii, (a fost) ucis de Phocas împreună cu fii (săi) în anul 602 la 27 noiembrie]; *[A former comes excubitorum in Rome and a commander of the army in the Orient, (he was) appointed Caesar by Emperor Tiberius on 5 August in the year 582; (he became) emperor on 13 of the same month, after having become engaged to Constantia, the daughter of Tiberius. He cattered away the Persians and the Armenians, he drove the Scythians⁴¹ away from Moesia, he rejected the Longobards, he chased the Huns out of Pannonia. Abandoned by the soldiers because of his huge greed, (he was) killed by Phocas with (his) sons in the year 602 on 27 November];*

144. Medal dedicated to Emperor Phocas (602-610, Flavius Phocas). D=31, 8 mm; m.c.; VF; inv. N 60600;

Obv.: **C· PR· CÆSAR·**; encircling legend: **D·[ominus] N·[oster] FLAVI9[us] PHOCAS PERPET·[uus] AVGVSTVS·** *[Domnul nostru Flavius Phocas, perpetuu august]; [Our Lord Flavius Phocas, eternal august];* in the field: bust front of Phocas, wearing a cap adorned with pearls, surmounted by a cross, a short beard and a moustache; he is holding a cross-bearing orb in his right hand;

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATIONE/ CAPPADOX/ TRIBVNVS MILITVM/ AVG[u]STVS ACCLAMATVS/ XXIII· NOVEM·[bris] A·[nno] DCII·/ BIDVO POST CONSTANTINOPOLIN/ NVLLO RESISTENTE INGRESS9[us]/ MAVRITIVM FILIOSQVE OCCIDIT·/ QVOD INDIGNE FERENS/ CHOSROES PERSARVM REX/ MAXIMAM CHRISTIANIS CLADEM/ VASTANDO INTVLIT/ MVLTA[SQ]·[ue]⁴² PROVINCIAS OCCVPAVIT⁴³/ TANDEM CONTRA PHOCAM VENIT/ HERACLIVS EX AFRICA/ EVMQVE VICTVM/ CREMARI IVSSIT/ V· OCTOB·[ris] A·[nno] DCX·** *[Cappadocian de neam, tribun militar, (a fost) aclamat împărat la 23 noiembrie în anul 602 și, după două zile, a sosit la Constantinopol fără nici o împotrivire; i-a ucis pe Mauritiu și pe fiii (lui), (fapt) de care indignându-se regele persilor, Chosroes, (acesta) a provocat prin devastări un uriaș măcel de creștini și a ocupat multe provincii; în sfârșit, împotriva lui Phocas a venit Heraclius din Africa și odată acesta învins a poruncit să fie ars la 5 octombrie în anul 610]; [A Cappadocian⁴⁴ by birth, a military tribune, (he was) acclaimed Emperor on 23 November in the year 602 and after two days, he arrived at Constantinople without any resistance; he killed Mauritius and (his) sons, (a fact) which outraged the Persians, Chosroes,⁴⁵ (and he) caused through devastation a massive slaughter of Christians and occupied several provinces; finally, Heraclius came from Africa against Phocas and once the latter was overcome, he ordered him to be burned on 5 October in year 610];*

⁴¹ These were the Slavs.

⁴² **MV** in ligature.

⁴³ **AV** in ligature.

⁴⁴ Contemporary research considers it a Thracian people (see *Russu 1976*, p.)

⁴⁵ The Sassanid Emperor Chosroes II (590-628).

THE HERACLIAN DYNASTY

145. Medal dedicated to Emperor Heraclius (610-641, Flavius Heraclius). D=32,3 mm; m.c.; VF; inv. N 60601;

Obv.: **C· W· C· PR· CÆSAR·**; encircling legend: **D·[ominus] N·[oster] FLAVI9[us] HERACLIVS PERPETV9·[us] AVGVSTVS** ⊕ *[Domnul nostru Flavius Heraclius, perpetuu august]; [Our Lord Flavius Heraclius, eternal august];* in the field: bust front of Heraclius, wearing a helmet adorned with pearls and surmounted by a cross; Rev.: **C· W·**; in the field: **PATRE/ HERACLIO/ PATRICIO/ MATRE EPIPHANIA/ CVM CLASSE A PATRE/ CONTRA PHOCAM MISSVS/ CONSTANTINOPOLIN VENIT/ EOQVE INTEREMTO IMPERATOR/ CORONATVS VI· OCTOBR·[is] A·[nno] DCX·/ POSTREMV5 IMPP·[eratorum] A MILITIBVS/ ELECTORVM/ PERSAS MAGNAM CHRISTIANIS/ CLADEM INFERENTES PROFLIGAVIT/ PLVRIBVS PRAELIIS/ SED MVHAMMEDANI MVLTA5/ IMPERIO⁴⁶ PROVINCIAS ERIPVERVNT·/ HERACLIVS IN SENECTVTE/ MAGIAE VETITISQ·[ue] AMORIBVS/ DEDITVS OCCVBVIT/ [ante diem] V· ID·[us] MART·[iis]/ A·[nno] DCXLI·** *[(Născut din) tatăl patriciul Heraclius și mama Epifania, (a fost) trimis de către tată cu flota împotriva lui Phocas; a sosit la Constantinopol și, după ce acesta a fost ucis, (a fost) încoronat împărat la 6 octombrie în anul 610, (fiind) ultimul dintre împărații aleși de soldați. Pe perșii care săvârșeau un mare măcel de creștini i-a zdrobit; dar mohamedanii au smuls Imperiului multe provincii. Heraclius, la bătrânețe dedat magiei și iubirilor nepermise, a murit la 11 martie în anul 641]; [(Born from) the patrician father Heraclius and the mother Epifania, (he was) sent by the father with the fleet against Phocas; he arrived in Constantinople and, after he was killed, (he was) crowned emperor on 6 October in the year 610, (being) the last of the emperor selected by the soldiers. He crushed the Persians who committed a great slaughter of Christians⁴⁷; but the Mohamed matched many provinces away from the Empire.⁴⁸ Heraclius, who in the old age indulged in magic and forbidden love, died on 11 March in the year 641];*

146. Medal dedicated to Emperor Heraclius Constantine III (11 February-24 May 641, Flavius Heraclius Constantinus). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60602;

Obv.: **C· PR· CÆS·**; encircling legend: **D·[ominus] N·[oster] FL·[avius] HERACLI⁹[us] CONSTANTINVS IV⁴⁹· PERPET·[uus] AVG·[ustus]** ⊕ *[Domnul nostru Flavius Heraclius Constantinus al IV-lea, perpetuu august]; [Our Lord Flavius Heraclius Constantinus IV, eternal august];* in the field: bust front of Heraclius Constantine, wearing a helmet surmounted by a cross, a short beard and a moustache;

⁴⁶ IMP in ligature.

⁴⁷ This was the great victory from Ninive (12 December 627), which marked the victory of the Byzantine Empire in the extended internecine conflict with the Sassanid Empire (604-629).

⁴⁸ Between 633 and 642, the Arabs conquered Syria, Palestine, Mesopotamia and Egypt, and all of North Africa by 670.

⁴⁹ Correctly: III.

Rev.: in the field: NATVS/ III· MAIL A·[nno] 612-/ CONSTANTINOPOLI/ PATRE HERACLIO IMP·[eratore]/ MATRE EVDOCIA/ XXII· IAN·[uarii] A·[nno] 613-/ A PATRIARCHA BAPTIZAT9[us]/ A PATRE CAESAR DICTVS/ HOC DEFVNCTO IMPERATOR/ CVM FRATRE HERACLEONA/ POST QVATVOR⁵⁰ IMPERII⁵¹ MENSES⁵²/ NOVERCAE MARTINAE/ ET⁵³ PATRIARCHAE⁵⁴ INSIDI[i]S/ VENENO SVBLATVS/ XXII· IVNII·/ A·[nno] 641· *[Născut la 3 mai anul 612 la Constantinopol, din tatăl împăratul Heracliu și mama Eudochia, botezat de patriarh la 22 ianuarie în anul 613, (a fost) numit caesar de către tată; după ce acesta a murit, împărat împreună cu fratele (său) Heracleonas, după patru luni de domnie (a fost) suprimat cu otravă prin uneltirile mamei vitrege, Martina, și ale patriarhului, la 22 iunie în anul 641]; [Born at Constantinople on 3 May in the year 612, from the father Emperor Heraclius and the mother Eudocia, baptised by the patriarch on 22 January in the year 613, (he was) appointed Caesar by the father; after he died, an emperor along with (his) brother Heracleonas, after four months of reigning (he was) suppressed with poison by the plots of the step mother, Martina, and of the patriarch, on 22 June in the year 641];*

147. Medal dedicated to Emperor Heracleonas (11 February - the end of September 641, Flavius Heracleonas). D=31,8 mm; m.c.; F; inv. N 60603;

Obv.: C· P· CÆS·; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] FLAVIVS HERACLEONAS PERPETV9[us] AVGVST9·[us] ⊕ *[Domnul nostru Flavius Heracleonas, perpetuu august]; [Our Lord Flavius Heracleonas, eternal august];* in the field: bust front wearing a helmet with a cross;

Rev.: C.W.; in the field: NATVS/ CIRCA A·[nno] 626/ PATRE HERACLIO IMP·[eratore]/ MATRE MARTINA/ A PATRE A·[nno] 630. CAESAR/ A·[nno] 639· IMPERATOR DICTVS/ ET TESTAMENTO SVCCESOR/ CVM FRATRE ET MATRE/ SED ILLO MATRIS INSIDIIS OCCISO/ SOLVS PER SEMESTRE AVGVSTVS/ A SENATV IMPERIO NASOQVE/ VT MATER LINGVA PRIVATVS/ ET IN EXILIVM ACTVS/ CIRCA MENSEM/ DECEMBREM/ A·[nno] 641· *[Născut pe la anul 626, din tatăl împăratul Heraclius și mama Martina, (a fost) numit caesar de către tatăl (său) în anul 630, împărat în anul 639 și succesor împreună cu fratele (său) și mama (sa) prin testament; dar, după ce acela a fost ucis prin uneltirile mamei, (a fost) singur împărat o jumătate de an; (a fost) lipsit de domnie și de nas, precum mama (lui) de limbă de către Senat și trimis în exil prin luna decembrie din anul 641]; [Born in the year 626, from the father Emperor Heraclius and the mother Martina, (he was) appointed Caesar (his) father in the year 630, emperor in the year 639 and success or together with (his) brother and (his) mother by way of testament; but after*

⁵⁰ Correctly: QVATTVOR.

⁵¹ MP in ligature.

⁵² ME in ligature.

⁵³ ET in ligature.

⁵⁴ TR in ligature.

thatone⁵⁵ was killed through the wiles of the mother, (he was) emperor alone for one half of a year; (he was) deprived of reign and nose, like (his) mother of her tongue by the Senate and sent into exile in around the month of December in the year 641];

148. Medal dedicated to Emperor Constans II the Bearded (641-668, Flavius Heraclius Constans). D=32,4 mm; m.c.; F; inv. N 60604;

Obv.: encircling legend: **D·[ominus] N·[oster] FL·[avius] HERACLIVS CONSTANS II· PERP·[etuu]s] AVGVSTVS** ☉ *[Domnul nostru Flavius Heraclius Constans al II-lea, perpetuu august]; [Our Lord Flavius Heraclius Constans II, eternal august];* in the field: bust front of Constans II, wearing a circle adorned with pearls surmounted by a cross;

Rev.: **C· W· C· PR· CAES·**; in the field: **NATVS/ VII· NOV·[embris] A·[nno] 630·/PATRE/ HERACLIO/ CONSTANTINO AVG·[usto]/ MATRE GREGORIA·/ PVLSO HERACLEONA A·[nno] 641·/ CONSTANTINOPOLI CORONATVS/ CONSTANTINI SIVE CONSTANTIS/ COGNOMEN A POPVLO ACCEPIT/ MONOTHELETAS FOVENS/ MARTINVM PAPAM VEXAVIT/ A·[nno] 654· A SARACENIS VICTVS/ A·[nno] 659· FRATRE SVO THEODOSIO/ INTERFECTO CONSCIENTIAE/ STIMVLIS AGITATVS/ IN ITALIAM SICILIAMQVE/ SECESSIT/ SEXENNIO SYRACVSIS/ HAERENS/ A SVIS IN BALNEO/ INTEREMT·[us] 15· IVLII/ A·[nno] 668·** *[Născut la 7 noiembrie în anul 630, din tatăl împăratul Heraclius Constantinus și mama Gregoria, (a fost) încoronat la Constantinopol, după ce Heracleonas a fost alungat, în anul 641; a primit de la popor cognomenul de Constantinus sau Constans. Ocrotindu-i pe monotheliți l-a supărat pe papa Martinus; în anul 654 a fost învins de sarazini; în anul 659, după ce fratele său Theodosius a fost ucis, chinuit de mustări de conștiință s-a retras în Italia și Sicilia rămânând șase ani la Syracuse; (a fost) ucis de ai săi în baie la 15 iulie în anul 668]; [Born on 7 November in the year 630, from the father Emperor Heraclius Constantinus and the mother Gregoria, (he was) crowned at Constantinople, after Heracleonas was banished in the year 641; he received from the people the cognomen of Constantinus or Constans. Protecting the Monothelites,⁵⁶ he upset Pope Martinus; in 654 he was defeated by the Saracens⁵⁷; in the year 659, after his brother Theodosius was killed, tormented by remorse he retired to Italy and Sicily, remaining at Syracuse for six years; (he was) killed by his ilk in the bathroom on 15 July in the year 668];*

149. Medal dedicated to Emperor Constantine IV (668-685, Flavius Constantinus).

D=32,2 mm; m.c.; VF; inv. N 60605;

Obv.: encircling legend: **D·[ominus] N·[oster] FLAV·[ius] CONSTANTINVS V·⁵⁸ PERP·[etuu]s] AVGVSTVS** ☉ *[Domnul nostru Flavius Constantinus al V-lea, perpetuu*

⁵⁵ Heraclius Iunior.

⁵⁶ A sect founded by Emperor Heraclius, which sought to reconcile Nicene Christianity with Monophysitism and was considered heretical.

⁵⁷ Arabs.

⁵⁸ Correctly: IV.

august]; [Our Lord Flavius Constantinus V, eternal august]; in the field: bust front of Constantine IV, wearing a crown shaped like a helmet, adorned with pearls surmounted by a cross; his hair is covering his ears, and he has a long beard and a moustache;

Rev.: C· W· C· PR· CÆS·; in the field: A PATRE/ CONSTATE IMP·[eratore]/ A·[nno] 654· KAL·[endss] MARTII⁵⁹/ IMPERATOR DICTVS/ ILLIVS MORTEM VLTVRVS/ IN SICILIAM IMBERBIS SOLVIT/ SED MIZIZIO TYRANNO DELETO/ PROMISSA BARBA REDVX/ POGONATI COGNOMEN TVLIT/ SARACENOS CONSTANTINOPOLIN/ OBSIDENTES PROMISSO/ ANNVO TRIBVTO PACAVIT/ SEXTO CONCILIO GENERALI/ CONSTANTINOPOLI HABITO/ MONOTHELETAS EIECIT/ INEVNTE SEPTEMBRI/ DEFVNCTVS/ A·[nno] 685· [(A fost) numit împărat de tatăl (său), împăratul Constans, la 1 martie în anul 654; pentru a răzbuna moartea acestuia a pornit spre Sicilia fără a avea barbă, dar, promițând (că-și va lăsa) barbă după ce tiranul Mizizius a fost nimicit, odată întors a adoptat cognomenul de Pogonatus; i-a potolit pe sarazinii care asediau Constantinopolul promițându-le un tribut anual; după ce a ținut al șaselea conciliu general la Constantinopol i-a alungat pe monotheliți; mort la începutul lui septembrie în anul 685]; [(He was) appointed emperor by (his) father, Emperor Constans, on 1 March in the year 654; to avenge the latter's death, he went to Sicily without having a beard, but promising (that he would grow) a beard after the tyrant Mizizius was destroyed, once back, he adopted cognomen of Pogonatus; he assuaged the Saracens who had besieged Constantinople, promising the man annual tribute; after he held the sixth general council⁶⁰ at Constantinople, he drove the Monothelites away; died in early September in the year 685];

150. Medal dedicated to Emperor Justinian II (685-695). D=32,0 mm; m.c.; VF; inv. N 60606;

Obv.: C· PR· CÆS·; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] IVSTINIANVS II· PERPETV9[us] AVGVSTVS ⊕ [Domnul nostru Iustinianus al II-lea, perpetuu august]; [Our Lord Iustinianus II, eternal august]; in the field: bust left of Justinian II, wearing a diadem adorned with pearls;

Rev.: C· W·; in the field: PATRE/ CONSTANTINO IMP·[eratore]/ MATRE ANASTASIA/ IN IMPERII CONSORTIVM/ A PATRE A·[nno] 681· ADSCITVS/ HOC DEFVNCTO SOL⁹[us] REGNANS/ A BVLGARIS AC SARACENIS/ NON SEMEL PROFLIGATVS/ CRVDELITATE ET RAPACITATE/ IN SVBDITOS SAEVIENS/ A LEONTIO IMPERIO NASOQVE/ PRIVATVS RHINOTMETI/ COGNOMINE DICTVS/ A·[nno] 695· IN CHERSONAM/ RELEGATVS/ SED RECEPTO A·[nno] 705· IMPERIO/ NIMIA CRVDELITATE A·[nno] 711·/ CHERSONITAS DELETVRVS/ CVM FILIO TIBERIO/ A PHILIPPICO/ IVGLATVR· [(Născut din) tatăl împăratul Constantin și

⁵⁹ Correctly: MARTIIS.

⁶⁰ Ecumenical.

mama Anastasia, (a fost) primit de către tatăl (său) la conducerea Imperiului în anul 681; după ce acesta a murit, domnind singur, zdrobit nu o dată de bulgari și de sarazini, înverșunându-se în cruzime și lăcomie asupra supușilor, după ce (a fost) lipsit de domnie și de nas de către Leontius, (a fost) denumit cu cognomenul Rhinotmetus (și a fost) exilat în anul 695 la Cherson; dar după ce a reprimat domnia în anul 705, vrând dintr-o cruzime exagerată să-i distrugă pe cei din Cherson, în anul 711 i s-a tăiat gâtul împreună cu fiul său Tiberius de către Philippicus]; [(Born of) the father Constantine and the mother Anastasia, (he was) received by the (his) fathertot he leadership of the Empire in the year 681; after hedied, ruling alone, not once crushed by the Bulgarians and the Saracens, indulging in to cruelty and greedover the subjects, after (he was) deprived of his reignandnose by Leontius, (he was) named with the cognomen Rhinotmetus (and was) exiled to Cherson⁶¹ in the year 695; but after he got back his reignin the year 705, wishing out of excessive cruelty to destroy the people of Cherson, in the year 711 he had his and his son Tiberius's throats cut by Philippicus];

151. Medal dedicated to Emperor Leontius (695-698). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60607;

Obv.: C· W· C· P· CAES·; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] LEONTIVS PERPETVVS AVGVSTVS ⊗⊗⊗[Domnul nostru Leontius, perpetuu august]; [Our Lord Leontius, eternal august]; in the field: bust right of Leontius, wearing a radiate crown and a short beard;

Rev.: C· W·; in the field: NATVS/ CONSTANTINOPOLI/ GENERE PATRICIO/ DVX QVONDAM/ ORIENTALIVM COPIARVM/ EX CARCERE TRIENNALI/ A IVSTINIANO LIBERATVS/ ET AD EXERCITVM PER GRAECIAM/ REGENDVM MISSVS/ IMPERIVM⁶² A MONACHIS PRAEDICTVM/ OCCVPANS PLEBEM COMMOVIT/ ADVERSVS IVSTINIANVM/ QVEM NASO MVTLATVM/ IN CHERSONAM RELEGAVIT/ SED TERTIO IMPERII ANNO/ CLASSE IN AFRICAM MISSA/ PRIMO FELICI INDE INFELICI/ A TIBERIO NARIB9[us] MVTLAT9[is]/ MONASTERIO INCLVSVS/ A IVSTINIANO RESTITVTO/ CAPITE TRVNCATVS/ A·[nno] DCCV· [Născut la Constantinopol, de neam patrician, mai demult comandant al trupelor orientale, (a fost) eliberat dintr-o detenție de trei ani de către Iustinian și trimis la oaste spre a conduce Grecia; râvnind domnia (ce îi fusese) prezisă de călugări, a asmuțit plebea împotriva lui Iustinian, pe care l-a exilat la Cherson cu nasul tăiat. Dar, în al treilea an de domnie, după ce a trimis flota în Africa mai întâi cu noroc, apoi fără noroc (în bătălie), (a fost) închis într-o mănăstire de către Tiberius, cu nările mutilate. După ce Iustinianus a fost readus, (a fost) decapitat în anul 705]; [Born in Constantinople, of patrician⁶³ birth, earlier having been a commander of

⁶¹ The city of Chersonessus, in Crimea.

⁶² MP in ligature.

⁶³ No connection with the patricians from early Rome; this means only that the family benefited from the rank of *patricius*, that is, they were associate members of the imperial family.

the Oriental troops, he (was) released from a three-year detention by Justinian and sent in to the army to lead Greece; coveting the reign (which had been) predicted to him by monks, he incited the rabble against Justinian, whom he exiled to Cherson with his nose cut. But in the third year of his reign, after sending the fleet to Africa with luck at first, then with no luck (in battle), (he was) imprisoned in a monastery by Tiberius, with his nostrils maimed. After Justinianus was brought back, (he was) beheaded in 705];

152. Medal dedicated to Emperor Tiberius III (698-705). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60608;

Obv.: C· PR· CAES·; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] FLAVI9[us] TIBERIVS III· PERPETV9[us] AVGVSTVS ⊕ *[Domnul nostru Flavius Tiberius al III-lea, perpetuu august]; [Our Lord Flavius Tiberius III, eternal august];* in the field: bust right of Tiberius III, wearing a radiate crown and a short beard;

Rev.: C· W·; in the field: ANTEA/ ABSIMARVS/ NVNCVPATVS/ A LEONTII CLASSE/ REBVS INFELICITER GESTIS/ REVERTERE NOLENTE/ A·[nno] 698· MENSE IVLIO CARTHAGINE/ IMPERATOR APPELLATVS/ INDE⁶⁴ CONSTANTINOPOLIN ADVECT9[us]/ VRBEM LEONTIVM QVE CEPIT/ ET NASO MVTLATVM/ DALMATIAE MONASTERIO INCLVSIT/ VARIA FORTVNA CVM SARACENIS PER DVCE DIMICANS/ A IVSTINIANO/ IMPERIVM RECIPIENTE/ CVM LEONTIO/ IVGVLATVR/ A·[nno] 705· *[Numit mai înainte Absimar, nevoind să se întoarcă de la flota lui Leontius pe care a condus-o în chip nefericit, (a fost) numit împărat în luna iulie din anul 698 la Carthagina; de aici întors la Constantinopol, a capturat orașul și pe Leontius și l-a închis cu nasul mutilat într-o mănăstire dalmată; purtând război cu sorți schimbători cu sarazinii prin comandanții (săi), a fost ucis împreună cu Leontius de Justinianus care relua domnia în anul 705]; [Called Absimar before,⁶⁵ unwilling to return from Leontius's fleet which he led in unhappy manner, (he was) appointed emperor in July of the year 698 in Carthage; returning from here to Constantinople, he captured the city and Leontius and imprisoned him with a mutilated nose in a Dalmatian monastery; waging war with changing fate against the Saracens through (his) commanders, he was killed along with Leontius by Justinianus, whose sumed his reign in the year 705];*

153. Medal dedicated to Emperor Philippicus (711-713). D=32,5 mm; m.c.; VF; inv. N 60609;

Obv.: C· W· C· PR· CAES· F· GOTHA; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] PHILIPPICVS PERPETV9[us] AVGVSTVS ⊕ *[Domnul nostru Philippicus, perpetuu august]; [Our Lord Philippicus, eternal august];* in the field: bust front of Philippicus, wearing a hoop crown, long curly hair, a moustache and a short beard; in his right hand, he is holding an orb on which a dove is resting;

⁶⁴ ND in ligature.

⁶⁵ Correctly: APSIMARVS.

Rev.: C· W·; in the field: NATVS/ CONSTANTINOPOLI/ PATRE NICEPHORO/ PATRITIO⁶⁶/ BARDANES PRIVS DICTVS/ OB VISVM IMPERII AVGVRIVM/ A TIBERIO IMP·[eratore] A·[nno] 701·/ IN CEPHALONIAM RELEGATVS/ A DVCIBVS CLASSIS QVAM/ IVSTINIANVS IMP·[erator] AD DELENDOS/ CHERSONITARVM⁶⁷ PARVVLOS MISIT/ DIRVM FACINVS EXECRANTIBVS/ A·[nno] 711· IMPERATOR APPELLATVS/ PHILIPPICI NOMEN ACCEPIT/ IVSTINIANVM TRVCIDAVIT/ MONOTHELETAS REDVXIT/ BVLGARIS MAGNA AFFECT₉[us] CLADE/ A CONIVRATIS A·[nno] 713·/ PRIDIE PENTECOSTES/ OCVLIS PRIVATVS· [Născut la Constantinopol din tatăl patriciul Nicephorus, numit mai întâi Bardanes, (a fost) exilat la Cephalaria de către împăratul Tiberius în anul 701 din cauza unui vis prevestitor de domnie. (A fost) numit împărat în anul 711 de către comandanții flotei pe care împăratul Iustinianus a trimis-o spre a-i nimici pe copiii celor din Cherson, dezgustați de (această) cumplită ticăloșie; a primit numele de Philippicus, l-a măcelărit pe Iustinianus, i-a rechemat pe monotheliți; lovit de bulgari cu un mare măcel, (a fost) lipsit de ochi de către conjurați în anul 713 cu o zi înainte de Rusali]; [Born in Constantinople from the patrician father Nicephorus, called Bardanes at first, (he was) exiled to Cephalaria by Emperor Tiberius in the year 701 because of anonymous dream of reigning. (He was) appointed emperor in 711 by the commanders of the fleet that Iustinianus had sent to destroyt he children of those in Cherson, disgusted by (this) sheer act of villainy; he received the name of Philippicus, slaughtered Iustinianus, recalled the Monothelites; struck with great slaughter by the Bulgarians, (he was) deprived of his eyes by conspirators in the year 713, one day before Pentecost];

154. Medal dedicated to Emperor Anastasius II Artemios (713-715). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60611;

Obv.: C· PR· CÆS·; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] ANASTASIVS II· PERPETVVS AVGVSTVS ⊕[Domnul nostru Anastasiu al II-lea, perpetuu august]; [Our Lord Anastasius II, eternal august]; in the field: bust frontof Anastasius II, wearing a helmet adorned with pearls and surmounted by two winglets; in his left hand, he is holding a shield, and in his right hand, a spear on his shoulder;

Rev.: C· W·; in the field: PRIVS/ ARTEMIVS/ APPELLATVS/ ET PROTOS SECRETARIVS/ PHILIPPICI IMPERATORIS/ HOC EXACTO A·[nno] 714· IMPERATOR/ DIE PENTECOSTES CORONAT₉[us]/ MOX CONIVRATOS/ QVI PHILIPPICVM EXCAECARANT/ EFFOSSIS ITERVM OCVLIS/ IN EXILIVM MISIT⁶⁸/ MONOTHELETAS EIECIT/ SED ALTERO IMPERII ANNO/ CEDENS THEODOSIO AEMVLO/ A CLASSE SEDITIOSA ELECTO/ A·[nno] 716· MONACH₉[us] FACTVS ET/ THESSALONICAM⁶⁹

⁶⁶ Correctly: PATRICIO.

⁶⁷ HE in ligature.

⁶⁸ Correctly: MISSIT.

⁶⁹ HE in ligature.

RELEGAT9[us]/ A-[nno] 719· LEONEM⁷⁰ IMP.⁷¹[eratore] DEIE=/=CTVR9[us] CAPIT E PRI=/=VAT9[us] EST· [Numit mai întâi Artemius și **protosecretarius** al împăratului Philippicus, după ce acesta a fost răsturnat în anul 714 (a fost) încoronat în ziua de Rusalii; curând după aceea i-a trimis în exil pe conjurații care îl orbiseră pe Philippicus, după ce, la rândul lor, li s-au scos ochii. I-a alungat pe monotheliți, dar în anul următor al domniei, retrăgându-se în fața rivalului Theodosius, ales (împărat) de flota răsculată, a fost făcut călugăr și exilat la Thessalonica în anul 716. În anul 719, voind să-l răstoarne pe împăratul Leon, a fost decapitate]; [First called Artemius and **protosecretarius** of Emperor Philippicus, after the latter was overthrown in 714 (he was) crowned on the day of Pentecost; soon after wards, he sent in to exile the conspirators who had blinded Philippicus after they had, in their turn, their eyes removed. He drove away the Monothelites, but in the next year of his reign, retreating before the rival Theodosius, elected (emperor) by the insurgent fleet, he was made a monk and exiled to Thessalonica in the year 716. In 719, wanting to overthrow Emperor Leo, he was beheaded];

155. Medal dedicated to Emperor Theodosius II (715-717). D=32,0 mm; m.c.; VF; inv. N 60610;

Obv.: **C· PR· CAES·**; encircling legend: **D-[ominus] N-[oster] THEODOSIVS III· PERPETV9[us] AVGVSTVS·** ⊗ [Domnul nostru Teodosiu al III-lea, perpetuu august]; [Our Lord Theodosius III, eternal august]; in the field: bust right wearing a helmet adorned with pearls Theodosius II;

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ ADRAMITTY/ OBSCVRIS PARENTIB9[us]/ TRIBVTORVM EXACTOR/ A CLASSE ANASTASII REBELLI/ INVIT9[us] AD IMPERIVM ADACT9[us]/ A-[nno] 716· SEX MENSIVM SPATIO/ CVM ANASTASIO DISCEPTANS/ THRACIA ET CONSTANTINOPOLI/ OCCVPATA ILLVD CAPESSIT/ SED [ante diem] VIII· KAL-[endas] APRIL[es] A-[nno] 717·/ LEONI SPONTE CESSIT/ CVMQVE FILIO TONSVS/ IN CLERICVM/ VITAE RELIQVVM/ IN OTIO/ TRANSEGIT·** [Născut la Adramyttus din părinți de condiție modestă, perceptor al impozitelor (a fost) împins la domnie fără voie de flota răsculată a lui Anastasius în anul 716. După ce a tratat cu Anastasius vreme de șase luni și după ce Tracia și Constantinopole au fost ocupate, a dobândit (tronul); dar la 25 martie în anul 717 s-a retras de bună voie în favoarea lui Leon. Restul vieții si l-a petrecut în liniște ca membru al clerului, (fiind) tuns împreună cu fiul (său)]; [Born at Adramyttus from parents of modest condition, a collector of taxes (he was) unwillingly pushed to reign by the insurgent fleet of Anastasius in the year 716. After he negotiated with Anastasius for six month sand after Thrace and Constantinople were occupied, he acquired (the throne); but on 25 March in the year 717 he withdrew voluntarily in favor of Leo. He spent the rest of his life quiet ly as a member of the clergy (receiving) a tonsure together with (his) son];

⁷⁰ NE in ligature.

⁷¹ MP in ligature.

THE ISAURIAN DYNASTY

156. Medal dedicated to Emperor Leo III (717-741). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60612;

Obv.: **C· W· F·C· PR· CÆS·**; encircling legend: **D·[ominus] N·[oster] LEO III· PERPETVVS AVGVSTVS** ☉ *[Domnul nostru Leon al III-lea, perpetuu august]; [Our Lord Leon III, eternal august];* in the field: bust front of Leo III, with curly hair covering his ears, a short beard and a moustache; he has arhomboid aureole above his head;

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ IN ISAVRIA/ OBSCVRO GENERE/ A IVSTINIANO SPATHARI9[us]/ AB ANASTASIO DVX ORIENTIS/ FACTVS HVIVS PARTES AGENS/ A SARACENIS ET AMORIENSIB9[us]/ EXERCITVQVE IMPERATOR DICTVS/ THEODOSIO SPONTE CEDENTE/ A·[nno] 717· [ante diem] VIII· KAL·[endas] APRIL[es] CORONATVS/ SARACENOS CONSTANTINOPOLIN/ OBSIDENTES REPVLT/ AEMVLOS IMPERII SVPRESSIT/ A·[nno] 726· OB ICONOMACHIAM/ A PAPA EXCOMMVNICATVS/ IMPERIOQ·[ue] ITALIAE PRIVATVS/ FRVSTRA OBSISTENS/ EX INTERCVTE/ OBIIT XVIII· IVN·[ii]/ A·[nno] 741·** *[Născut în Isauria, dintr-un neam modest, (a fost) făcut **spatharius** de Iustinianus și cârmuitor al Orientului de către Anastasius. Pe când acționa în părțile acelea (a fost) proclamat împărat de către armată, de către sarazini și de către amorieni; în timp ce Theodosius se retrăgea de bună voie, (a fost) încoronat la 25 martie. I-a respins pe sarazinii care asediau Constantinopolul, i-a zdrobit pe rivalii la domnie; în anul 726 (a fost) excomunicat de papă din cauza disputei în jurul icoanelor și a pierdut domnia asupra Italiei, opunându-se zadarnic. A murit la 18 iunie în anul 741 de hidropizie]; [Born in Isauria, from a humble family, (he was) made **spatharius** by Iustinianus and ruler of the Orient by Anastasius. While he was active in those parts (he was) proclaimed emperor by the army, the Saracens and the Amorians⁷²; while Theodosius withdrew voluntarily, (he was) crowned on 25 March. He rejected the Saracens who besieged Constantinople, he crushed the rivals to the throne; in the year 726 (he was) excommunicated by the pope because of the dispute around the icons⁷³ and lost his reign over Italy, resisting this in vain. He died from dropsy on 18 June in the year 741];*

157. Medal dedicated to Emperor Constantine V Copronymus (741-775). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60613;

Obv.: **C· PR· CÆS·**; encircling legend: **D·[ominus] N·[oster] CONSTANTINVS VI·⁷⁴ PERPET·[uus] AVGVST9[us]** ☉ *[Domnul nostru Constantinus al VI-lea, perpetuu august]; [Our Lord Constantinus IV, eternal august];* in the field: bust front of

⁷² The inhabitants of the province Amorion in Asia Minor.

⁷³ A reference to the conflict between the iconoclastic movement, triggered and sustained by the emperor in 726, and the worshipers of the icons.

⁷⁴ Correctly: V.

Constantine V, wearing a trilobed hoop crown, adorned with pearls and surmounted by a cross; he is holding a cross-bearing orb in his right hand;

Rev.: C· W·; in the field: PATRE/ LEONE IMP·⁷⁵[eratore]/ MATRE MARIA/ NATVS A·[nno] DCCXIX·/ ET SEQENTI⁷⁵ A PATRE/ IMPERATOR DICTVS/ HOC DEFVNCTO ARTABASDVM/ AEMVLVM AFFINEMQ·^{ue} OPPRESSIT/ IMAGINIBVS MONACHISQVE/ INFENSOR/ MVLTORVM IN SE ODIS CONCIVIT/ COPRONYMI COGNOMINE INFAMIS/ SIVE OB POLLVTVM FONTEM SACRV⁷⁶/ SIVE ALIAS OB CAVSAS/ SARACENOS BVLGAROS SLAVOS/ HVNNOS FELICITER PROFLIGAVIT/ IN CASTRO STRONGYLO/ PROPE CONSTANTINOPOLIN/ DEFVNCTVS/ XIV· SEPT·⁷⁷[embris] A·[nno] 775· *[Născut în anul 719 din tatăl împăratul Leon și mama Maria și numit împărat de către tatăl (său) în (anul) următor. După ce acesta a murit, l-a suprimat pe rivalul și ruda sa, Artavazd. Mai dușmănos față de icoane și față de călugări, a pricinuit ura multor apropiați; a primit porecla batjocoritoare de Copronimul, s-a aliat cu slavii bulgari dar a fost învins de huni în castrul de la Strongylo, aproape de Constantinopol; a murit la 14 septembrie în anul 775]; [Born in the year 719 from the father Emperor Leo and the mother Maria and appointed emperor by (his) father in the following (year). After the latter died, he suppressed his rival and relative, Artavazd. More inimical towards icons and towards the monks, he attracted the hate of many close collaborators; he received the mocking nickname of Copronymus, allied himself with the Bulgarian Slavs, but was defeated by the Huns in the castrum from Strongylo, near Constantinople; he died on 14 September in the year 775];*

158. Medal dedicated to Emperor Leo IV the Khazar (775-780). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60614;

Obv.: C· W· CVM PRIVIL· CÆSAR·; encircling legend: D·[ominus] N·[oster] FLAVIVS LEO· IV· PERPETV9[us] AVGVSTVS ⊕ *[Domnul nostru Flavius Leon al IV-lea, perpetuu august]; [Our Lord Flavius Leon IV, eternal august];* in the field: bust front of Leo IV, wearing a hoop crown haped like a helmet, adorned with pearls and surmounted by a cross;

Rev.: C· W·; in the field: NATVS/ XXV· IAN·⁷⁸[uarii] A·[nno] 750·/ PATRE⁷⁷ CONSTANTINO IMP·⁷⁸[eratore]/ MATRE IRENE/ CHAZARORV⁷⁹[m] CHAGANI FILIA⁸⁰/ VNDE IS CHAZARVS AVDIIT/ A·[nno] 751· PENTECOSTES FESTO/ A PATRIARCHA CORONATVS/ PATRI DEFVNCTO SVCCEDENS/ MONACHIS ET IMAGINIB9[us] AEQVIOR/ IACOBITAS SYROS TRANSTVLIT⁸¹/ SARACENOS BIS

⁷⁵ Correctly: SEQVENTI.

⁷⁶ VM in ligature.

⁷⁷ TR in ligature.

⁷⁸ MP in ligature.

⁷⁹ The letter v has a horizontal line above.

⁸⁰ The letter I is placed inside the letter L.

⁸¹ IT in ligature.

REPVLT/ SED A[nn]ō IMPERII QVINTO/ ICONOMACH9[us] FACTVS/ FEBRI ARDENTI DECES-/SIT 8· SEPT-[embris] 780· [*Născut la 25 ianuarie în anul 750, din tatăl împăratul Constantin și mama Irina, fiica chaganului cazarilor, de unde i s-a spus **Chazarul**, (a fost) încoronat de către patriarh în anul 751 de sărbătoarea de Rusalii; urmând (la tron) tatălui decedat (a fost) mai drept față de călugări și de icoane; i-a mutat pe iacobiții sirieni, i-a respins de două ori pe sarazini, dar, în al cincelea an de domnie, a devenit iconoclast; a murit de o febră mistuitoare la 8 septembrie 780*]; [*Born on 25 January in the year 750, from the father Emperor Constantine and the mother Irene, the daughter of the Khazars' Chagan, which is why he was called the Khazar, (he was) crowned by the patriarch in the year 751 on the feast of Pentecost; following the deceased father (to the throne) (he was) more just to the monks and the icons; he moved the Syrian Jacobites, he rejected the Saracens twice, but in the fifth year of his reign, he became an iconoclast; he died of a consuming fever on 8 September 780*];

159. Medal dedicated to Emperor Constantine VI (780-790/790-797). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60615;

Obv.: **C· W· F· CVM PR· CAESAR·**; encircling legend: **D·[ominus] N·[oster] FL·[avius] CONSTANTIN9[us] VII·⁸² PERPET·[uus] AVGVSTVS** ⊕ [*Domnul nostru Flavius Constantinus al VII-lea, perpetuu august*]; [*Our Lord Constantinus VII, eternal august*]; in the field: bust front of Constantine VII, wearing a hoop crown adorned with pearls and surmounted by a cross; he is holding a cross-bearing orb in his right hand;

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ XIV· IAN·[uarii] A[nn]o 771-/ PATRE LEONE IMP-[eratore]/ MATRE IRENE/ CORONATVS A[nn]o 776-/ PATRE EXTINCTO IMPERIVM/ CVM⁸³ MATRE ADMINISTRAVIT/ CONIVRATIS DELETIS/ IMAGINVM CVLTV RESTITVTO/ ADVERS9[us] SARACENOS ET⁸⁴ PVLGAROS⁸⁵/ VARIO MARTE PVGNAVIT/ CAROLI MAGNI AMICITIAM/ CVM MATRE AMBIIT/ MATRIS INSIDIIS OB VARIAS SIMVLTATES/ TANDEM EXCAECAT9[us]/ M·[ense] AVG·[usto] 797·** [*Născut la 14 ianuarie în anul 771, din tatăl împăratul Leon și mama Irina, (a fost) încoronat în anul 776; după ce tatăl s-a stins, a cârmuit împărăția împreună cu mama (sa). După ce complotiștii au fost nimiciți și cultul icoanelor a fost restaurat, a luptat cu sorți schimbători împotriva sarazinilor și bulgarilor; împreună cu mama (sa) a căutat prietenia lui Carol cel Mare. Din cauza diferitelor invidii, prin uneltirile mamei (sale), (a fost), în cele din urmă, orbit în luna august din anul 797*]; [*Born on 14 January in the year 771, from the father Emperor Leo and the mother Irene, (he was) crowned in the year 776; after his father died, he governed the empire with (his) mother. After the plotters were destroyed and the cult of icons was restored,*

⁸² Correctly: **VI**.

⁸³ **VM** in ligature.

⁸⁴ **TE** in ligature.

⁸⁵ Correctly: **BVLGAROS**. The letter s is placed inside the letter O.

he fought with changing fate against the Saracens and the Bulgarians; together with (his) mother, he sought the friendship of Charles the Great. Because of different jealousies, through the wiles of (his) mother, he (was), eventually, blinded in the month of August in the year 797];

THE WESTERN ROMAN EMPIRE

THE CAROLINGIAN DYNASTY

160. Medal dedicated to Emperor Charles the Great (768-814). D=32,4 mm; m.c.; VF; inv. N 60622;

Obv.: encircling legend: **CAROLVS ★ MAGNVS ★ IMPERATOR ★ AVGVSTVS ★** [*Carol cel Mare, împărat august*]; [*Charles the Great, august emperor*]; in the field: laureate bust right Charles the Great wearing a short beard and a moustache;

Rev.: **16 C W 95**; in the field: **TOTVM/ FRANCORVM REGNVN/ OBTINUIT A·[nno] C·[hristi] DCCLXXI/ DESIDERIO LONGOB·[ardorum] REGE/ VICTO A·[nno] C·[hristi] DCCLXXIV/ PRINCIPATV·[m]⁸⁶ AC PATRICIATVM/ VRBIS ROMANAE ACCEPIT/ A· LEONE 3· PAPA· A·[nno] DCCCI.⁸⁷ ROMÆ/ CORONAT₉[us] ET⁸⁸ AB VNIVER·[so] POPVLO/ IMPERATOR AVGVSTVS/ SALVTATVS EST/ OBIIT SEPTVAGENARIVS/ A·[nno] C·[hristi] DCCCXIV/ [ante diem] V· CAL·[endas] FEBR·[uarias]** [*A obținut întregul regat al francilor în anul 771 de la Cristos; după ce a fost învins Desiderius, regele longobarzilor, a primit titlul de principe și cel de patrician al Romei; a fost încoronat împărat august de către papa Leon al III-lea la Roma în anul 801 și salutat de întregul popor; a murit septuagenar la 28 ianuarie în anul 814 de la Cristos*]; [*He obtained the entire kingdom of the Franks in the year 771 after Christ; after Desiderius, the King of the Lombards, was defeated, he received the title of prince and that of patrician of Rome; he was crowned as august emperor by Pope Leo III in Rome in the year 801 and welcomed by the whole people; he died as a septuagenarian on 28 January in the year 814 after Christ*];

161. Medal dedicated to Emperor Louis I the Pious. (814-840) D=32,2 mm; m.c.; VF; inv. N 60623;

Obv.: encircling legend: **HLVDVICVS PIVS IMPERATOR AVGVSTVS ★** [*Ludovic cel Pios, împărat august*]; [*Louis the Pious, august emperor*]; in the field: laureate bust right of Louis the Pious wearing a short beard and a moustache;

Rev.: **C W 1695**; in the field: **NATVS/ A·[nno] C·[hristi] DCCLXXVI/ PVER PENE⁸⁹ AQVITANIE/ PRINCIPATVM OBTINENS/ HISPANORVM TYRANNOS/ SVBIVGAVIT POST PATRIS/ CAROLI M·[agni] OBITVM/ AQVIS GRANI IMP·[erator]**

⁸⁶ V has a dash above it.

⁸⁷ Correctly: DCCC.

⁸⁸ TE in ligature.

⁸⁹ Correctly: PAENE.

SALVTAT₉[us]/ DIVERSAR[um] GENTIVM LEGATOS/ AVDIVIT PACEM CONFIRMANS/ HINC DACIS⁹⁰ ITALIS/ ET BRITONIBVS⁹¹ DOMITIS/ IMPERIVM IN FILIOS NI-/MIA VSVS INDVLGENTIA/ INCAVTE DIVISIT-/ A QVIBVS CAPT₉[us] PAVLOQ[ue]/ POST LIBERAT₉[us] OBIIT-/ A-[nno] C-[hristi] DCCCXL· ÆT-[ate] LXIV/ IMPER-[avit] XXVII-; [*Născut în anul 776 de la Cristos, primind principatul Aquitaniei aproape copil, i-a supus pe tiranii spaniolilor; după moartea lui Carol cel Mare, la Aachen (a fost) salutat ca împărat. I-a ascultat pe delegații diferitelor neamuri, confirmând pacea; apoi, după ce danezii, italienii și bretonii au fost supuși, a împărțit în chip imprudent Imperiul, având o generozitate exagerată față de fiii (săi), de către care (a fost) luat prizonier și eliberat puțin după aceea; a murit în anul 840 de la Cristos în vârstă de 64 (de ani) și o domnie de 27 (de ani));*] [*Born in the year 776 after Christ, receiving the principality of Aquitaine almost as a child, he subjected the Spaniards' tyrants; after the death of Charles the Great, in Aachen⁹² (he was) hailed as emperor. He listened to the delegates of the various nations, confirming peace; then, after the Danes, the Italians and the Bretons were subjected, he split the Empire in an imprudent manner, with an exaggerated generosity to (his) children, by whom (he was) taken prisoner and released shortly there after; he died in the year 840 after Christ at the age of 64 (years) and a reign of 27 (years));*]

162. Medal dedicated to Emperor Lothar I (843-855). D=32,3 mm; m.c.; F; inv. N 60624;

Obv.: encircling legend: **HLOTHARIVS IMPERATOR AVGVSTVS** ☉ [*Lothar, împărat august*]; [*Lothar, august emperor*]; in the field: laureate bust right of Lothar I, wearing a short beard and a moustache;

Rev.: **16· C· W· 95-;** in the field: **NATVS/ CIR-[ca] A-[nnum] C-[hristi] DCCXCV-/ PATRE LVDOVIC[us] PIO/ MATRE HIRMGARDE/ A-[nno] DCCCVII· A PATRE/ AQVIS GRANI CORONATVS/ MALAM IPSI POSTEA GRATIAM/ RETVLIT ET PERPETVA FERE CV⁹³[m]/ FRATRIB₉[us] DISSIDIA BELLAQ[ue] FOVIT⁹⁴/ RARO MELIORA PROBANS/ DETERRIMA QVAEQ[ue] SEQVVT⁹[us]/ TANDEM/ INFORTVNIOREM PERTAES⁹[us] SEX/ ANTE OBITVM DIEBVS IN-/ MONASTERIVM PRVMIENSE/ SECESSIT DEFVNCT⁹[us]/ A-[nno] C-[hristi] DCCCLV-/ [ante diem] III· KAL-[endas] OCT-[obres]** [*Născut pe la anul 795 de la Cristos din tatăl Ludovic cel Pios și mama Ermengarda, (a fost) încoronat de tatăl său la Aachen în anul 807; apoi i-a arătat acestuia o rea recunoștință și a întreținut cu frații (săi) conflicte și războaie aproape permanente; rareori încuviințând (lucrurile) cele mai bune, a fost alături de toate*]

⁹⁰ It refers to the Danes. In the premodern age, Denmark (*Dania*) was often confused with *Dacia*. The confusion was triggered by the writings of Jordanes, who considered the Getae the ancestors of the Goths. The Danish kings boasted thus an illustrious ancestry from the classical world.

⁹¹ *Britones* refers to the Celts in the Bretagne Peninsula (France), which formed its own state in this period.

⁹² In medieval Latin: **AQVAE GRANII**.

⁹³ V has a dash above it.

⁹⁴ **VIT** in ligature.

cele mai rele; apoi, dezgustat de nenorociri, cu șase zile înainte de moarte s-a retras în mănăstirea Prumiensis; mort la 29 septembrie în anul 855 de la Cristos]; [Born in the year 795 after Christ, from the father Louis the Pious and the mother Ermengarda, (he was) crowned by his father at Aachen in 807; then he showed the latter poorgratitude and main tained almost permanent conflicts and wars against (his) brothers; rarely consenting to the best of (things), he was on the side of the worst; then, disgusted by afflictions, six days before his death, he retired to the monastery of Prumiensis; he was died on 29 September in the year 855 after Christ];

163. Medal dedicated to Emperor Louis II (of the Franks) (843-876). D=32,3 mm; m.c.; G; inv. N 60625;

Obv.: **C· PR· CÆS·**; encircling legend: **HLVDVICVS II· IMPERATOR AVGVST₉[us]** ☉ *[Ludovic al II-lea, împărat august]; [Louis II, august emperor]; in the field: laureate bust right of LouisII;*

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ CIRCA AN·[num] 822-/ PATRE LOTHARIO IMP·[eratore]/ MATRE HERMINGARDA/ A·[nno] 844· LONGOBARDORVM REX/ A SERGIO⁹⁵ PAPA CORONATVS/ SOLAM ITALIAM TENVIT/ LICET A PATRE A·[nno] 849-/ IMPERI¹ CONSORS FACTVS/ ET SEQVENTI A LEONE⁹⁶ PAPA/ IMPERATOR VNCTVS/ A·[nno] 851: SARACENOS ITALIAM/ VASTANTES VICIT ET FVGAVIT/ CVM BASILIO GRAECORVM IMP·[eratore]/ DE IMPERATORIS NOMINE/ CO[nt]ROVERSIAM HABVIT/ MAVRIS DENVO PVLSIS/ ADALG[isu]M???? REBELLEM/ REST[it]VIT/ DEFVN[c]T₉[us] MED[i]OLANI/ A·[nno] C·[hristi] 875· *[Născut pe la anul 822 din tatăl împăratul Lothar și mama Ermengarda, rege al lombarzilor în anul 844, încoronat de papa Sergius, a deținut numai Italia, chiar dacă a fost făcut părtaș la Imperiu de către tatăl (său) în anul 849 și (a fost) uns împărat de papa Leon în anul următor; în anul 851 i-a învins și i-a alungat pe sarazinii care devastau Italia; a avut o controversă cu Vasile, împăratul grecilor, cu privire la titlul imperial; după ce maurii au fost respinși a doua oară, l-a readus (la curte) pe răzvrătitul Adalgisus; mort la Milano în anul 875 de la Cristos]; [Born in the year 822, from the father Emperor Lothar and the mother Ermengarda, King of the Lombards in the year 844, crowned by Pope Sergius, he owned only Italy, even though he was made partaker of the Empire by (his) father in the year 849 and (was) anointed emperor by Pope Leon the next year; in the 851, he defeated and drove away the Saracens, who had devastated Italy; he had a controversy with Basil, Emperor of the Greeks,⁹⁷ on the imperial title; after the Moors were fought off the second time, he brought back (to court) the rebel Adalgisus; he died in Milan in the year 875 after Christ];***

⁹⁵ Pope Sergius II (844-847).

⁹⁶ Pope Leon IV (847-855).

⁹⁷ The Byzantine Emperor Basil I Macedonian (867-886).

164. Medal dedicated to Emperor Charles II the Bald (876-877). D=32,4 mm; m.c.;

VF; inv. N 60626;

Obv.: **C· PR· CÆS·**; encircling legend: **CAROLVS II· ROMANORVM IMPERATOR AVGVSTVS** ⊕ [*Carol al II-lea, împărat roman, august*]; [*Charles II, Roman, august emperor*]; in the field: laureate bust front of Charles II, slightly turned to the right, wearing a moustache;

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ AN·[no] DCCCXXIII·/ FRANCOF·[orti] AD MOENVN·/ PATRE LVDOV·[ico] PIO IMP·[eratore]/ MATRE IVDITHA/ A CALVITIE COGNOMINAT9[us]/ IN DIVISIONE FRATERNA/ A·[nno] 840· FRANCIAM SORTITVS/ VARIAS ADVERSITATES/ SIBIMET CONCILIAVIT/ AVDITA LVDOVICI II· IMP·[eratoris] MORTE/ ROMAM ADVOLANS/ IMPERIVM POTIVS EMIT/ QVAM ELECTIONE ACCEPIT/ A PAPA⁹⁸ CORONATVS A·[nno] 876·/ GRAECVM SIBI HABITVM SVMSIT/ A·[nno] 877· ADVERSVS SARACENOS/ A PAPA REVOCATVS/ OB CAROLOMANNI ADVENTVM/ IN GALLIAM REVERSVR9[us]/ MEDICI IVDAEI FRAVDE/ VENENO⁹⁹ EXTINCT9[us]/ A·[nno] 877·**

[Născut în anul 823 la Frankfurt pe Main din tatăl împăratul Ludovic cel Pios și mama Iudita, poreclit "Pleşuvul," prin împărțeala între frați din anul 840 a primit la sorți Francia. A împăcat diferite dușmăanii împotriva sa; după ce s-a auzit de moartea împăratului Ludovic al II-lea, venind în goană la Roma, mai degrabă a cumpărat domnia decât a primit-o prin alegere; (a fost) încoronat de papă în anul 876; a adoptat veșmântul grecesc; în anul 877, rechemat de papă împotriva sarazinilor, voind să se întoarcă în Gallia din cauza venirii lui Carloman, (a fost) ucis cu otravă prin vicleșugul unui medic evreu în anul 877]; [Born in the year 823 in Frankfurt am Main from the father Emperor Louis the Pious and the mother Judith, nicknamed the "Bald," through the division between brothers from the year 840 he received Francia as his lots. He reconciled various enmities against him; after news was heard of the death of Emperor Louis II, rushing to Rome, he purchased rather than received the reign through election; (he was) crowned by the pope in the year 876; he adopted the Greek garb¹⁰⁰; in the year 877, recalled by the pope against the Saracens, wishing to return to Gaul because of the coming of Carloman, (he was) killed with poison through the ruse of a Jewish physician in 877];

165. Medal dedicated to the Roman King Louis III. D=31,9 mm; m.c.; VF; inv. N 60616; reminted;

Obv.: **C· WERMVTH· F· C· P· CÆ·**; encircling legend: **LVDOVICVS III· ROMANORVM REX AVGVSTVS** ⊕ [*Ludovic al III-lea, rege al romanilor, august*]; [*Louis III, King of the Romans, august*]; in the field: bust front of Louis III, wearing a circlet with five fleurons, a short beard and a moustache;

Rev.: in the field: **FILIVS/ CAROLI CALVI/ EX HIRMINTRVDE/ BALBVS DICTVS/ OB LINGVAE TARDITATEM/ PATRE DEFVNCTO/ FRANCIAE REGNVN/ ITALIAEQVE IMPERIVN/ VARIIS FACTIONIBVS TVRBATVM/ SVSCEPIT A IOANNE PAPA/ IN**

⁹⁸ Pope John VIII (872-882).

⁹⁹ NE in ligature.

¹⁰⁰ Byzantine.

GALLIAM PROFVGO/ TRECIS A[nn]o 878· CORONATVS/ SED NIHIL GESSIT MEMORABILE/ IN BERNARDVM MARCHIONEM/ DENIQUE MOTVRVS/ VENENO PERIIT/ COMPENDII/ [ante diem] IV· ID·[us] APRIL·[es]/ A[nn]o 879· *[Fiul lui Carol cel Pleșuv (născut) din Hermintruda, zis “Bâlbâitul” din pricina încetinelii limbii, după ce tatăl său a murit a luat regatul Franciei și împărăția Italiei ce era tulburată de diferite grupări rivale; (a fost) încoronat în anul 878 la Trecis de către papa Ioan, fugăr în Gallia, dar nu a săvârșit nimic demn de luat în seamă; apoi, pornit împotriva marchizului Bernard, pe drum a pierit de otrăvă la 10 aprilie în anul 879]; [The son of Charles the Bald (born) from Hermintruda, called the “Stammerer” because of the slowness of his speech, after his father died, he took of the Kingdom of Francia and the Empire of Italy which was disturbed by different rival factions; (he was) crowned in 878 at Trecis¹⁰¹ by Pope John,¹⁰² a fugitive in Gaul, but did not commit anything worthy of attention; then, turning against Marquis Bernard, he died poisoned on the road on 10 April in the year 879];*

166. Medal dedicated to Emperor Charles III the Fat (884 – 887). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60618;

Obv.: C· PR· CÆS·; encircling legend: **CAROLVS III· ROMANORVM IMPERATOR AVGVSTVS** ☉ *[Carol al III-lea, împărat roman, august]; [Charles III, Roman, august emperor];* in the field: laureate bust right of Charles III;

Rev.: in the field: PATRE/ LVDOVICO/ GERMANIAE REGE/ MATRE EMMA/ A CORPORE OBESO/ CRASSVS COGNOMINATVS/ SVB PATRE BELLIS ADSVETVS/ MAVROS A[nn]o 877· ITALIA EXPVLIT/ HINC MORTVO LVDOVICO BALBO/ TAM FRANCIAE REGNV M SVSCEPIT/ QVAM¹⁰³ IMPERATOR¹⁰⁴ A[nn]o 880· A PAPA CORONAT[us]/ DEFVNCTIS FRATRIBVS SVIS/ CAROLOMANNO ET LVDOVICO/ ITALIAE GERMANIAEQ[ue] REGNIS AVCT[us]¹⁰⁵/ SED A FORTVNA MOX DESERTVS/ ADVERS[us] NORMANNOS INFELIX/ IN RICHARDAM CONIVGEM CRVDELIS/ IMPERIO REGNISQVE PRIVATVS/ IN EXTREMA INOPIA/ DECESSIT/ XII· IANVAR·[ii]/ A[nn]o 888· *[(Născut din) tatăl Ludovic, rege în Germania, și mama Emma, obez la trup, (a fost) poreclit “cel Gros.” Sub tatăl său s-a obișnuit cu războaiele; în anul 877 i-a alungat pe mauri din Italia. Apoi, după ce Ludovic cel Bâlbâit a murit, a primit atât regatul Franciei cât și (a fost) încoronat împărat de papă în anul 880; după ce frații săi, Carloman și Ludovic, au murit, și-a adăugat regatele Italiei și Germaniei. Dar apoi, părăsit de noroc, fără succes împotriva normanzilor, crud față de soția Richarda, (a fost) lipsit de domnie și de regate; a murit în cea mai mare sărăcie la 12 ianuarie în anul 888]; [(Born from) the father Louis, king in Germany, and the mother Emma, obese in body, (he was) nicknamed “the Fat.” Under his father, he became used towards; in the year 877 he drove the*

¹⁰¹ Probably Troyes.

¹⁰² Pope John VIII (872-882).

¹⁰³ VA in ligature.

¹⁰⁴ MP in ligature.

¹⁰⁵ AV in ligature.

Moors away from Italy. Then, after Louis the Stammerer died, he both received the Kingdom of Francia and (was) crowned emperor by the pope¹⁰⁶ in the year 880; after his brothers, Carloman and Loui, died, he added the Kingdoms of Italy and Germany. But then, left by luck, unsuccessful against the Normans, cruel to his wife Richard, (he was) deprived of his reign and kingdoms¹⁰⁷; he died in the greatest poverty on 12 January in the year 888];

167. Medal dedicated to Emperor Arnulf of Carinthia (887-899, Duke of Bavaria and Governor of Carinthia from 880). D=32,2 mm; m.c.; VF; inv. N 60617;

Obv.: C· PR· CÆS·; encircling legend: ARNVLPHVS IMPERATOR AVGVSTVS
⊗ [Arnulf, împărat august]; [Arnulf, august emperor]; in the field: laureate bust right of Arnulf;

Rev.: C· W·; in the field: FILIVS/ NATVRALIS/ CAROLOMANNI/ BAVARIAE REGIS/ EX LITOVINDA/ REB9[us] EORTITER¹⁰⁸ GESTIS/ CAROLO CRASSO DEPOSITO/ A·[nno] 887· GERMANIÆ REX ELECTVS/ ADVERSVS MORAVOS SLAVOS/ NORMANNOS FELIX/ IN ITALIAM FACTIONIB9[us] DEDITAM/ A FORMOSO PAPA¹⁰⁹ A·[nno] 894· VOCATVS/ ROMA CAPTA IMPERATOR CORONAT9[us]/ FIRMIANVM OBSIDENS/ VENENO CORRVPVS/ GERMANIAM REPETIT/ PHTHIRIASI MISERE/ EXTINCTVS/ OETINGAE/ XXIX· NOVEMB·[ris]/ A·[nno] 899· [Fiul natural al lui Carloman, rege al Bavariei, (născut) din Litovinda, comportându-se cu vitejie, după ce Carol cel Gros a fost depus, (a fost) ales rege al Germaniei în anul 887. (A fost) norocos împotriva moravilor, slavilor, normanzilor; chemat în Italia, căzută pradă facțiunilor, de către papa Formosus în anul 894, (a fost) încoronat împărat după ce a luat Roma; pe când asedia Firmianum, măcinat de otrăvă, s-a reîntors în Germania. S-a stins în chip demn de milă de ftizie la Oettingen în 29 noiembrie în anul 899]; [The natural son of Carloman, King of Bavaria, (born) from Litovinda, be having bravely, after Charles the Fat was deposed, (he was) elected King of Germany in the year 887. (He was) lucky against the Moravians, the Slavs, the Normans; called to Italy, fallen prey to factions, by Pope Formosus in 894, (he was) crowned emperor after taking Rome; while besieging Firmianum,¹¹⁰ consumed by poison, he returned to Germany. He died in a pitiful way from phthisis in Oettingen on 29 November in the year 899];

168. Medal dedicated to Emperor Louis IV the Child (900-911). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60619;

Obv.: C· P· CÆS·; encircling legend: LVDOVICVS IV· IMPERATOR AVGVST9[us]
⊗ [Ludovic al IV-lea, împărat august]; [Louis IV, august emperor]; in the field: bust right of Louis IV, wearing a diadem;

¹⁰⁶ The same Pope John VIII (see *supra*).

¹⁰⁷ Following the general rebellion of the nobility in Germany, he was deposed by the Diet of Tribur in 887.

¹⁰⁸ Correctly: FORTITER.

¹⁰⁹ 891-896.

¹¹⁰ Probably Formia (Italy).

Rev.: C· W·; in the field: FILIVS/ ARNVLPHI IMP·[eratoris]/ MATRE IVTA/ PATRI MORIENTI/ SEPTENNIS SVCCEDENS/ VLTIMVS E MASCVLV/ CAROLI MAGNI PROSAPIA/ FORCHEIMII IN REGEM ELECT₉[us]/ HATTONI ARCHIEPISC·[opo] MOGVNT·[iaci]/ OTTONIQVE· SAXONIAE DVCI/ TVTELA A PRINCIPIB₉[us] COMMISSA/ HVNGAROS GERMANIAM VASTANTES/ SINISTRA FORTVNA AGGRESS₉[us]/ ADELBERTVM COMITEM/ ASTV HATTONIS DECEPTVM/ CAPITE TRVNCAVIT/ MOERORE TANDEM/ CONFECTVS/ OBIIT/ XXI· DECEM[bris]/ A·[nno] 911· *[Fiul împăratului Arnulf, din mama Jutta, succedându-i tatălui muribund la vârsta de șapte ani, (fiind) ultimul din spița masculină a lui Carol cel Mare, (a fost) ales rege la Forcheim; tutela (a fost) încredințată de principii lui Hatto arhiepiscop de Mainz, și lui Otto duce de Saxonia. Pe când îi ataca fără noroc pe ungurii care devastau Germania, înșelat de viclenia lui Hatto, l-a decapitat pe contele Adalbert, apoi a murit la 21 decembrie în anul 911, mistuit de regret]; [The son of Emperor Arnulf, from the mother Jutta, succeeding to his dying father at the age of seven, (being) the last of the male line of Charles the Great, (he was) elected king at Forcheim; his guardianship (was) entrusted by the princes to Hatto, Archbishop of Mainz, and to Otto, Duke of Saxony. While lucklessly attacking the Hungarians who devastated Germany, deceived by the cunning of Hatto, he beheaded Count Adalbert, then died on 21 December in the year 911, consumed by regret];*

THE (SALIAN) DYNASTY OF FRANCONIA

169. Medal dedicated to the Roman King Conrad the Younger I (911-918). D=31,8 mm; m.c.; VF; inv. N 60620;

Obv.: C· WERMVTH· F· C· PR· CÆS·; encircling legend: CONRADVS I· ROMANORVM REX AVGVST₉[us] ⊗ *[Konrad I, rege al romanilor, august]; [Conrad I, King of the Romans, august];* in the field: bust front wearing a hoop crown;

Rev.: in the field: PATRE/ COGNOMINE/ FRANCORVM COMITE/ POST LVDOVICI IMP·[eratore] OBITVM/ OTTONIS SAXONVM DVCIS/ IMPERIVM RECVSANTIS CONSILIO/ ERITS LARIAE A·[nno] 911° PRINCIPIB₉[us]/ IN REGEM ELECTVS/A·[nno] SEQVENTI AB NATTONE MOGVNT[iacense]/ AQVIS GRANI CORONATVS/ HVNGAROS GERMANIAM VASTANTES/ FELICITER PROFLIGAVIT/ ANNITENTE INPRIMIS/ HENRICO SAXONIAE DVCE/ CVI PROPTEREA INFENSVS/ BELLVM MOVIT/ CONRADVS SED FRVSTRA/ QVA RE MORTI PROXIMVS/ EIDEM REGNI INSIGNIA MISIT¹¹¹/ QVEDLINBVRGI/ DEFVNCTVS/ XXIII· DECEMB·[ris]/ A·[nno] 919· *[(Purtând) numele tatălui (său), (fiind) conte de Franconia, după moartea împăratului Ludovic, la sfatul lui Otto duce de Saxonia, care a refuzat domnia, (a fost) ales rege de către principii la Fritzlar în anul 911 și în anul următor (a fost) încoronat la Aachen de către Hatto de Mainz. l-a zdrobit în chip norocos pe ungurii care devastau Germania, în primul rând prin strădania lui Henric, duce de*

¹¹¹ Correctly: MISSIT.

Saxonia; (fiind) mâniat tocmai de aceea, Konrad I-a atacat pe acesta, dar în zadar; din acest motiv, aflat pe moarte, i-a încredințat acestuia însemnele domniei. Mort la Quedlinburg în 23 decembrie în anul 919]; [(Wearing) (his) father's name, (being) Count of Franconia, after the death of Emperor Louis, on the advice of Otto Duke of Saxony, who refused the reign, (he was) elected king by the princes at Fritzlar in the year 911 and in the next year (he was) crowned at Aachen by Hatto of Mainz. He crushed in a fortunate manner the Hungarians who had devastated Germany, primarily through the efforts of Henry, Duke of Saxony; (being) angered because of that, Conrad attacked him, but in vain; for this reason, lying on his death bed, he entrusted the latter there insignia. He died at Quedlinburg on 23 December in the year 919];

THE SAXON DYNASTY (THE LIUDOLFINGS)

170. Medal dedicated to Emperor Henry I the Fowler (919-936, Duke of Saxony from 912). D=31,9 mm; m.c.; VF; inv. N 60621;

Obv.: **C· P· CAES·**; encircling legend: **HENRICVS I· IMPERATOR AVGVST₉[us]** ⊕ *[Henric I, împărat august]; [Henry I, august emperor]; in the field: bust right of Henry I, wearing a circlet, a short beard and a moustache;*

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ CIRCA AN·[num] 876·/ PATRE OTTONE/ SAXONVM DVCE/ MATRE LIVTGARDA/ ARNVLPHI IMP·[eratoris] FILIA/ AVCVPIO INTENTVS ACCEPIT/ IMEPRII INSIGNIA A CONRADO/ IMPERATORE SIBI DESTINATA/ VNDE COGNOMEN EI HAESIT/ A·[nno] 919· IN REGEM A PRINCIPIBVS/ FRITSLARIAE ELECTVS/ VNCTIONEM & CORONAT·[ionem] RECUSAVIT¹¹²/ DVCE REBELLES DOMVIT/ LOTHARINGIAM IMPERIO REDDIDIT/ HVNNOS MAXIMA CLADE VICIT/ VRBES EXTRVI IVSSIT/ MARCHIAM BRANDENBVRG·[i]/ AC MISNENSEM¹¹³ CONSTITVIT/ TORNEAMENTORVM¹¹⁴ AVCTOR¹¹⁵/ OBIIT [ante diem] VI· NON·[as] IVL·[ias]/ A·[nno] 936·** *[Născut pe la anul 876, din tatăl Otto ducele Saxoniei și mama Liutgarda fiica împăratului Arnulf, pasionat de vânarea păsărilor, a luat însemnele domniei destinate lui de împăratul Konrad, de aceea i-a rămas această poreclă. (A fost) ales rege de către principii în anul 919 la Fritzlar; a refuzat ungerea și încoronarea, i-a potolit pe ducii rebeli, a redat Imperiului Lotharingia, i-a învins pe huni cu un mare măcel, a poruncit să se ridice orașe, a întemeiat mărcile de Brandenburg și de Meissen; autor al (multor) schimbări (?????), a murit la 2 iulie în anul 936]; [Born in around the year 876, from the father Otto Duke of Saxony and the mother Liutgarda, the daughter of King Arnulf, an enthusiast of bird hunting, he took the reign insignia Emperor Conrad*

¹¹² **AV** in ligature.

¹¹³ **NE** in ligature.

¹¹⁴ **NE, ME and VM** in ligature.

¹¹⁵ **AV** in ligature.

had destined him, which is why this nickname¹¹⁶ stuck. (He was) elected king by the princes in Fritzlar in the year 919; he refused anointment and coronation, he appeased the rebellious dukes, he restored Lotharingia to the Empire, defeated the Huns¹¹⁷ with a great slaughter, ordered that towns should be built, he founded the marks of Brandenburg and Meissen; the author of (many) changes (?????), he died on 2 July in the year 936];

171. Medal dedicated to Emperor Otto I the Great (936-973, Duke of Saxony as Otto II between 936-961, King of Italy from 951 and Roman emperor from 962). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60633;

Obv.: C· PR· CÆS·; encircling legend: OTTO I· ROMANOR·[um] IMPERAT·[or] SEMP·[er] AVGVST[us] ⊕ *[Otto I, împărat roman, veșnic august]; [Otto I, Roman emperor, eternal august]; in the field: laureate bust right of Otto I, wearing a beard and a moustache;*

Rev.: C· W·; in the field: PATRE/ HENR·[ico] AVCPE/ MATRE MECHTILDE/ IMPERIVM¹¹⁸ A PATRE¹¹⁹ DESTINATVM¹²⁰/ [ante diem] VI· NON·[as] IVL·[ias] A·[nno] 936· SVSCEPIT/ CORONATVS AQVIS GRANI/ AB HILDEBERTO MOGVNTINO/ BELLA A CONSANGVINEIS ALIISQ·[ue]/ MOTA FELICITER CONFECIT/ ITALIAM A TYRANNIS LIBERATAM/ IMPERIO RESTITVIT/ ROMAE A·[nno] 962· A PAPA¹²¹ CORONAT[us]/ SLAVOS CHRISTO¹²² IMPERIOQ·[ue] SVBDENS¹²³/ ARCHIEPISC·[opatum] MAGDEB·[urgi] FVNDavit/ HVNGAROS AD INTERNECIONEM/ DELETOS GERMANIA EXPVLIT/ VARIIS IN RE SACRA & CIVILI/ SALVBRITE ORDINATIS/ DEFVNCTVS/ NONIS MAI·[is]/ A·[nno] 973· *[(Născut) din tatăl Henric Păsărarul și mama Mechtilde, a primit domnia (ce-i fusese) destinată de tată la 2 iulie în anul 936; (a fost) încoronat la Aachen de Hildebert de Mainz. A încheiat cu succes războaiele pornite de rudele sale și de alții, a redat împărăției Italia eliberată de tirani, (a fost) încoronat de papă la Roma în anul 962; supunându-i pe slavi lui Cristos și Imperiului, a întemeiat arhiepiscopia de Magdeburg; i-a alungat din Germania pe unguri, nimiciți aproape cu totul. După ce diferite treburile religioase și de stat le-a rânduit în chip sănătos, a murit la 7 mai în anul 973]; [(Born) from the father Henry the Fowler and the mother Mechtilde, he received the reign (that had been) destined to him by his father on 2 July in the year 936; (he was) crowned at Aachen by Hildebert of Mainz. He successfully ended the*

¹¹⁶ A pun on words in Latin: ACCIPERE = to take, to receive; ACCIPITER = bird of prey, thief; AVCVPIVM = bird hunting, waylaying; AVCVPIS, AVCEPS = bird hunter, fowler.

¹¹⁷ Hungarians; this was about their victory at Riade (933).

¹¹⁸ MP and VM in ligature.

¹¹⁹ TR in ligature.

¹²⁰ VM in ligature.

¹²¹ Pope John XII (955-964).

¹²² HR in ligature.

¹²³ DEN in ligature.

wars started by his relatives and by others,¹²⁴ he restored to the empire Italy releasing it from the tyrants, (he was) crowned by the Pope in Rome in the year 962; subjecting the Slavs to Christ and the Empire, he founded the Archdiocese of Magdeburg; he drove the Hungarians away from Germany, almost totally destroyed.¹²⁵ After soundly organising various religious and state affairs, died on 7 May in the year 973];

172. Medal dedicated to Emperor Otto II the Red (973-983, King of the Romans and King of Italy from 961, Roman emperor from 967). D=32,2 mm; m.c.; VF; inv. N 60635;

Obv.: C· P· CAES·; encircling legend: OTTO II· ROMANORVM IMPERATOR SEMPER AVGVST[us] ⊗ [Otto al II-lea, împărat roman, veșnic august]; [Otto II, Roman emperor, eternal august]; in the field: bust right of Otto II, wearing a diadem adorned with pearls;

Rev.: C· W·; in the field: NAT[us] A·[nno] 955·/ PATRE OTTONE IMP·[eratore]/ MATRE ADELHEIDE/ SEPTENNIS A PATRE/ CONSORS IMPERII FACTVS/ A·[nno] 961· AQVISGRANI/ A·[nno] 968· ROMAE CORONATVS¹²⁶/ POST PATREM SOL[us] IMPERANS/ HENRICVM PATRVELEM DOMVIT/ A·[nno] 978· A GALLIS PRIMO CIRCVMVENIT/ POENAS DEINDE SVMSIT/ LOTHARINGIAMQVE RECEPIT/ A·[nno] 982· VICT[us] IN APVLIA A GRAECIS/ CAPTVS A PIRATIS/ ASTV AVFVGIENS/ MAGNAM CLADEM SARACE-/NIS INTVLIT/ BENEVENTO DELETA¹²⁷/ ROMAM REVERS[us]/ OB[it]· A·[nno] 983· [Născut în anul 955, din tatăl împăratul Otto (și) mama Adelheide, la vârsta de șapte ani (a fost) făcut părtaș la domnie de tatăl (său); (a fost) încoronat la Aachen în anul 961 (și) la Roma în anul 968. Domnind singur după tatăl (său), l-a potolit pe vărul (său) Henric în anul 978. Mai întâi a fost înșelat de galli, i-a pedepsit apoi și a recăpătat Lotharingia. Învins în Apulia în anul 982, capturat de greci, scăpând de pirați prin vicleșug, le-a pricinuit sarazinilor un mare măcel. După ce Beneventul a fost distrus, întors la Roma, a murit în anul 983]; [Born in 955, from the father Emperor Otto (and) the mother Adelheid, at the age of seven (he was) made partaker of the reign by (his) father; (he was) crowned at Aachen in 961 (and) in Rome in the year 968. Reigning alone after (his) father, he appeased (his) cousin Henry in the year 978. First he was deceived by the Gauls,¹²⁸ then he punished them¹²⁹ and regained Lotharingia. Defeated in Apulia in the year 982,¹³⁰ captured by the Greeks,¹³¹ escaping the pirates through cunning, he

¹²⁴ The great feudal rebellions from Franconia and Lotharingia, repressed through the victory from Andemach (939).

¹²⁵ The Battle of Lechfeld (955).

¹²⁶ By Pope John XIII (965-972).

¹²⁷ Correctly **DELETO**.

¹²⁸ Frenchmen.

¹²⁹ The victory over Franței from 978.

¹³⁰ The battle against the Arabs from Crotona (982), which the emperor lost.

¹³¹ Byzantines.

caused a great slaughter to the Saracens.¹³² After Benevent was destroyed, returning to Rome, he died in the year 983];

173. Medal dedicated to Emperor Otto III (983-1002, King of Italy and Roman emperor from 996). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60634;

Obv.: C· P· C·; encircling legend: OTTO III· ROMANORVM IMPERATOR AVGVST₉[us] ⊕ *[Otto al III-lea, împărat roman, august]; [Otto III, Roman emperor, eternal august]; in the field: bust front of Otto III, wearing a circlet; he is wearing an ermine mantle, an upward-pointing sword in his right hand and a cross-bearing orb in his left hand;*

Rev.: C· W·; in the field: PATRE/ OTTONE II· IMP·[eratore]/ MATRE THEOPHANIA/ VIX DVOS ANNOS NATVS/ A·[nno] 983· VERONAE REX ELECTVS/ AQVISGRANIA WILLIGISO MOGVNT·[iacense]/ NATALI CHRISTI CORONATVS/ AEMVLOS IMPERII OPPRESSIT/ RES ITALIAE DVBLAS¹³³ COMPOSUIT/ CORONATVS¹³⁴ ROMAE AN·[no] 996·/ CERTAMINA PAPARVM SVSTVLIT/ A·[nno] 1000· POLONIS REGEM DEDIT/ A·[nno] 1001· A ROMANIS CAPTVS/ SED ELAPSVS/ REPARATO EXERCITV/ VRBI APPROPINQVANS/ VENENO PERIIT/ IN ITINERE/ [ante diem] V· K[a]L·[endas] FEB·[ruarias]/ A·[nno] 1002· *[(Născut din) tatăl împăratul Otto al II-lea (și) mama Teofania, în vârstă de abia doi ani, în anul 983, (a fost) ales rege la Verona (și) încoronat la Aachen de Willigis de Mainz în ziua nașterii lui Christos. I-a zdrobit pe dușmanii imperiului, a potolit două conflicte în Italia; încoronat la Roma în anul 996, a avut de suferit din cauza disputelor papilor. În anul 1000 le-a dat un rege polonilor. Capturat de romani în anul 1000, a scăpat. După ce și-a refăcut armata, pe când se apropia de Urbe, a pierit pe drum de otrăvă la 28 ianuarie în anul 1002]; [(Born from) the father Emperor Ottoll (and) the mother Theophanu, barely two year sold in the year 983, (he was) elected king in Verona (and) crowned at Aachen by Willigis of Mainz on the day of the birth of Christ. He crushed the enemies of the empire, he quieted two conflicts in Italy' crowned at Rome in the year 996, he had to suffer from the disputes of the popes. In the year 1000, he gave a king to the Poles. Captured by the Romans in the year 1000, he escaped. After he rebuilt his army, while approaching the City, he died from poison on the road on 28 January in the year 1002];*

174. Medal dedicated to Emperor Henry II the Saint (1002-1024, Duke of Bavaria between 995-1004 and 1009-1018 and Roman emperor from 1041). D=31,8 mm; m.c.; VF; inv. N 60636;

Obv.: C· W· F· C· PR· CAES·; encircling legend: HENRICVS II· ROMANOR·[um] IMPERAT·[or] AVGVST₉·[us] ⊕ *[Henric al II-lea, împărat roman, august]; [Henry II, Roman emperor, august]; in the field: bust front of Henry II, wearing a circlet, long*

¹³² The Arabs in North Africa, who then ruled Sicily and some points in the south of Italy.

¹³³ Correctly DVPLAS.

¹³⁴ By Pope John XV (985-996) or by Pope Gregory V (996-999).

hair, a long beard and a moustache (the figure of a Christian ascetic); he has a cross on his right shoulder;

Rev.:in the field: NATVS/ AN-[nno] 972-/ PRID-[ie] NON-[as] MAI-[as]/ PATRE HENRICO II-/ DVCE BAVARIAE/ MATRE GISLA BVRGVNDA/ OTTONE III· DEFVNCTO/ A-[nno] 1002· A PRINCIPIBVS ELECTVS/ A WILLIGISO MOGVNT-[iacensi] CORONAT⁹[us]/ AEMVLOS IMPERII IN GERMANIA/ ITALIAQVE DEBELLAVIT/ BOHEMOS ET VANDALOS/ TRIBVTARIOS FECIT/ LOTHARINGIAM ET FLANDRIAM/ OCCVPAVIT/ SARACENOS ITALIA EXPVLIT/ VICTOR A-[nno] 1014· A PAPA¹³⁵ ROMAE/ CORONATVS/ EPISCOPATVM BAMBERGAE/ EREXIT· HVNGAROS/ CHRISTO ADDVXIT/ DEFVNCT⁹[us] 13· IVL-[ii]/ A-[nno] 1024· [Născut în anul 972 la 6 mai, din tatăl Henric al II-lea, duce al Bavariei, (și) mama Gisla de Burgundia, după ce a murit Otto al III-lea în anul 1002 (a fost) ales de principi și încoronat de Willigis de Mainz. I-a zdrobit pe dușmanii Imperiului în Germania și în Italia, i-a supus la tribut pe cehi și pe vandali, a ocupat Lotharingia și Flandra, pe sarazini i-a alungat din Italia. (Fiind) învingător, (a fost) încoronat de papă la Roma în anul 1014. A înființat episcopatul de Bamberg; pe unguri i-a adus la Christos. Mort la 13 iulie în anul 1024]; [Born in the year 972 on 6 May, from the father Henry II, Duke of Bavaria, (and) the mother Gisela of Burgundy, after Otto III died in 1002 (he was) elected by the princes and crowned by Willigis of Mainz. He crushed the enemies of the Empire in Germany and in Italy, he subjected the Czechs and the Vandals¹³⁶ to taxes, he occupied Lotharingia and Flanders, he drove the Saracens away from Italy. (Being) a victor, (he was) crowned by the pope¹³⁷ in Rome in the year 1014. He founded the Diocese of Bamberg; he brought the Hungarians to Christ. He dies on 13 July in the year 1024];

THE (SALIAN) DYNASTY OF FRANCONIA

175. Medal dedicated to Emperor Conrad II (1024 -1039, King of Italy from 1026 and Roman emperor from 1027). D=32,2 mm; m.c.; VF; inv. N 60638;

Obv.:C· P· C·; encircling legend: CONRADVS II· ROMANORVM IMPERATOR AVGVSTV⁵⊕[Conrad al II-lea, împărat roman, august]; [Conrad II, Roman emperor, august]; in the field: bust right of Conrad II, wearing an ancient crown, a beard and a moustache;

Rev.:in the field: PATRE/ HENRICO/ FRANCORVM DVCE/ MATRE ADELA/ AB ANTECESSORE HENRICO/ IMPERIO DESTINATVS/ NON OBSTANTE PRINCIPVM/ QVORVNDAM DISSENSV/ A-[nno] 1024· VIII· SEPT-[embris] MOGVNTIAE/ IN

¹³⁵ Pope Benedict VIII, lay name Theophylactus (1012-1024).

¹³⁶ It probably refers not to the Poles (the wars against Boleslaw the Brave between 1003-1005, 1007-1009, 1015-1018, concluded with the Peace of Bautzen, Poland recognising the suzerainty of the Empire), who are listed separately - see *infra* no. 176, but to the Normans in southern Italy, who were then fighting the Arabs and the Byzantines (their first settlement dates from 1016).

¹³⁷ Pope Benedict VIII (1012-1024).

GERMANIAE REGEM CORONAT9[us]/ AEMVLOS¹³⁸ SVBDITOSQVE DIFFICILES/ IN GERMANIA ITALIAQVE/ IN ORDINEM REDEGIT/ ROMAE A·[nno] 1027· IN DIE PASCHATIS/ A PAPA CORONATVS/ VANDALOS HVNGAROS POLONOS/ BOHEMOS BVRGVNDOS DEVICIT/ TRAIECTI PENTECOSTEN/ CELEBRATVRVS/ DECESSIT/ [ante diem] II· NON·[as] IVL·[ias]¹³⁹/ A·[nno] 1039· [(Născut din) tatăl Henric duce al franconilor (și din) mama Adela, (a fost) desemnat pentru domnie de predecessorul (său) Henric; fără a se ține seama de dezacordul unora dintre principi, (a fost) încoronat ca rege al Germaniei la Mainz în anul 1024. În Germania și în Italia i-a tratat cu dispreț pe rivali și pe supușii refractari.(A fost) încoronat de papă la Roma în anul 1027, în ziua de Paști. I-a învins pe vandali, pe unguri, pe poloni, pe cehi (și) pe burgunzi. A murit la 6 iulie în anul 1039, pe când se pregătea să sărbătorească Rusaliile]; [(Born from) the father Henry Duke of Franconia (and) the mother Adela, (he was) appointed to rule by (his) predecessor Henry; without taking into account the disapproval of some of the princes, (he was) crowned King of Germany at Mainz in 1024. In Germany and in Italy he treated the rivals and the intractable subjects with contempt. (He was) crowned by the Pope¹⁴⁰ in Rome in the year 1027, on Easter Day. He defeated the Vandals,¹⁴¹ the Hungarians, the Poles, the Czechs (and) the Burgundians. He died on 6 July in the year 1039, while he was preparing to celebrate Pentecost];

176. Medal dedicated to Emperor Henry III (1039-1056, King of the Romans from 1028, Duke of Swabia as Henry I between 1038-1045, Duke of Bavaria as Henry VI between 1027-1041, Duke of Carinthia between 1039-1047, King of Italy from 1039 and Roman emperor from 1046). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60628;

Obv.:C· WERMVTH· f· GOTH· C· PR· CÆS·; encircling legend: HENRICVS III· ROMANORVM IMPERATOR AVGVST9[us] ⊕ [Henric al III-lea, împărat roman, august]; [Henry III, Roman emperor, august]; in the field: bust front of Henry III, wearing a hoop crown, a short beard, a moustache and a fur mantle;

Rev.:in the field: NATVS/ AN·[no] MXVII·/ XXVIII· NOVEMB·[ris]/ PATRE CONRADO IMP·[eratore]/ MATRE GISELA/ AN·[no] MXXVIII· FESTO PASCHATIS/ IN REGEM AQVISGRANI/ CORONATVS ET A PATRE/ ITALIAM PETITVRO RELICTVS/ EOQVE DEVNCTO SOLVS IMPERANS/ REBELLES BOHEMOS HVNGAROS/ ET LOTHARINGIAE DVCEM DOMVIT/ CERTAMINA PAPARVM SVSTVLIT/ AN·[no] MXLVII· ROMAE CORONATVS/ SARACENOS ITALIA EIECIT/ HVNGAROS DENVO TVMVLTVANTES/ ALIQVOTIES PROFLIGAVIT/ CVNONEM BAVARVM¹⁴² AEMVLVM/ IN EXILIVM AD EOS MISIT/ DEVNCTVS/ [ante diem] III· NON·[as] OCTOB·[res]/

¹³⁸ MV in ligature.

¹³⁹ An incorrect phrase; in literary Latin it would have been PRIDIE NONAS IVLIAS.

¹⁴⁰ Pope John al XIX-lea, lay name Romanus (1024-1032).

¹⁴¹ ???

¹⁴² VA and VM in ligature.

A-[nno] MLVI- *[Născut în anul 1017 la 28 noiembrie, din tatăl împăratul Conrad (și) mama Gisela, (a fost) încoronat ca rege la Aachen în anul 1028 de sărbătoarea Paștilor și lăsat (pe tron) de tatăl (său), care se îndrepta spre Italia. După ce acesta a murit, domnind singur, i-a potolit pe rebelii unguri (și) cehi și pe ducele Lotharingiei. A avut de îndurat conflictele dintre papi. În anul 1047 (a fost) încoronat la Roma. Pe sarazini i-a alungat din Italia, pe ungurii răsculați a doua oară i-a zdrobit de mai multe ori, pe rivalul Cuno de Bavaria l-a trimis la ei în exil. Mort în anul 1056 la 5 octombrie];* *[Born on 28 November in the year 1017, from the father Emperor Conrad (and) the mother Gisela, (he was) crowned king in Aachen in 1028 at Easter celebrations and was allowed (on the throne) by (his) father, who was heading to Italy. After the latter died, ruling alone, he appeased the rebellious Hungarians (and) the Czechs and the Duke of Lotharingia. He had to endure the conflicts between the popes.¹⁴³ In the year 1047 (he was) crowned at Rome.¹⁴⁴ He drove the Saracens away from Italy, he crushed several times the Hungarians who had revolted the second time,¹⁴⁵ he sent his rival Cuno of Bavaria into exile. He died 5 October in the year 1056];*

177. Medal dedicated to Emperor Henry IV (1056-1105, King of the Romans from 1054, Duke of Bavaria as Henry VIII between 1055-1061, Roman emperor from 1084). D=32,2 mm; m.c.; VF; inv. N 60627;

Obv.: **C· PR· CÆS·**; encircling legend: **HENRICVS IV· ROMANOR·[um] IMPERATOR AVGVST[us]** ⊕ *[Henric al IV-lea, împărat roman, august]; [Henry IV, Roman emperor, august];* in the field: bust right of Henry IV, wearing a hoop crown, a beard and a moustache; he is holding a lily flower in his right hand and a sceptre in his left hand;

Rev.: **C· W·**; in the field: **PATRE/ HENRICO III· IMP·[eratore]/ MATRE AGNETE/ SVB CVIVS TVTELA/ PATRE MORIENTE/ VIX QVINQVENNIS/ IMPERIO ADMOTV EST/ SED PER ANNONEM COLON·[iensem]/ ET ALBERTVM MAGDEBVRG·[iensem]/ AN·[no] MLXII· MATRI EREPTVS/ LICENTIVS AGERE SOLITVS/ MVLTORVM ODIA CONCITAVIT/ SAXONVM MAXIME/ ACCEDENTE ETIAM PAPAE ODIO/ A QVO EXCOMMVNICATVS/ ET AB ANTICAESARIBVS/ VARIIS VEXATVS/ GREGORIVM TAMEN VII·/ IN EXILIVM MISIT/ FILII TANDEM COGNOMINIS/ ARMIS SVCCVMBENS/ OBIIT LEODII/ [ante diem] VII· ID·[us] AVG·[ustas]/ A·[nno] MCVII·** *[(S-a născut din) tatăl împăratul Henric al III-lea (și) mama Agneta, sub tutela căreia, la moartea tatălui (său), în vârstă de abia cinci ani a fost admis la domnie. Dar (fiind) luat de la mama (lui) în anul 1062 de către Hanno de Köln și Albert de Magdeburg (și) obișnuit să se comporte nerușinat, și-a atras ura multora (și) mai ales pe a saxonilor, adăugându-se chiar și ura papei, de care (a fost) excomunicat și*

¹⁴³ In the synods from Pavia, Sutri and Rome (1046), the emperor demanded the dismissal of three competing popes and the election of the Bishop of Bamberg (Suidger) as Pope Clement II – see *supra*.

¹⁴⁴ In the synods from Pavia, Sutri and Rome (1046), the emperor demanded the dismissal of three competing popes and the election of the Bishop of Bamberg (Suidger) as Pope Clement II – see *supra*.

¹⁴⁵ The anti-Christian uprising led by Vatha (1046).

tulburat prin diferiți anti-împărați; totuși l-a trimis în exil pe Grigore al VII-lea. În cele din urmă, fiind învins de armele și de numele fiului (său), a murit la Lodi în 7 august în anul 1107]; [(He was born from) the father Emperor Henry III (and) the mother Agneta, under who setutelage, at his father's (his) death, when he was only five years old, he was admitted to the throne. But (being) taken from (his) mother in the year 1062 by Hanno of Cologne and Albert of Magdeburg (and) used to be having out rageously, he attracted the hatred of many (and) especially that of the Saxons, addingeven the hatred of the pope,¹⁴⁶ by whom he (was) excommunicated and troubled through variousanti-emperors¹⁴⁷; still, he sent Gregory VII in to exile.¹⁴⁸ Eventually, being defeated by the weapons and the name of (his) son, he died at Lodion 7 August in the year 1107];

178. Medal dedicated to Emperor Henry V (1105-1125, King of the Romans from 1099 and emperor from 1111). D=32, mm; m.c.; VF; inv. N 60629;

Obv.: **C· W·C· PR· CÆS·**; encircling legend: **HENRICVS V· ROMANORVM IMPERATOR AVGVSTVS** ⊕ *[Henric al V-lea, împărat roman, august]; [Henry V, Roman emperor, august];* in the field: bust right of Henry V, wearing a circlet, long hair, a long beard and a moustache;

Rev.: in the field: **PATRE/ HENRICO IV· IMP·[eratore]/ MATRE BERTHA/ A[nno] 1081· A PATRE/ IN ITALIAM ABEVNT/ REX GERMANIS DATVS/ A[nno] 1105· PATRI SE OPPOSVIT/ MVLTSQVE CLADES INTVLIT/ SED EO MORTVO SOLVS REGNANS/ ET A[nno] IIII· ROMAM PROPECTVS/ ORTA CLAM· SEDITIONE/ PAPAM CEPIT ET AD CEDENDAM/ EPISCOPATVVM¹⁴⁹ COLLATIONEM¹⁵⁰ ADEGIT¹⁵¹/ AB EODEM SOLENNITER CORONATVS/ AT VIX IN GERMANIAM REVERSVS/ AB ILLO EXCOMMVNICATVR/ A SAXONIB9[us] GRAVI¹⁵² BELLO AFFLICT9[us]/ CONEC A[nno] 1122· IVS INVESTITVRAE/ PONTIFICI CONCEDERET/ IMPROLIS DEFVNCTVS/ [ante diem] XII· KAL·[endas] IVN·[ias]/ A[nno] 1125**

[(Născut din) tatăl împăratul Henric al IV-lea (și) mama Bertha în anul 1081, (a fost) dat ca rege germanilor de către tatăl (său) care se ducea în Italia în anul 1105. S-a împotrivit tatălui (său) și i-a provocat multe înfrângeri; dar, după ce acesta a murit, domnind singur și dus la Roma în al patrulea an (de domnie), după ce s-a iscat pe neașteptate o răzmeriță, l-a capturat pe papă și l-a silit să-i cedeze acordarea episcopatelor. (A fost) încoronat solemn de același (papă), dar abia reîntors în Germania a fost excomunicat de acesta. (A fost) lovit de saxoni cu un greu război, în anul 1122, ca să cedeze papei dreptul de investitură. Mort fără urmași la 21 mai în

¹⁴⁶ Pope Alexandru II, lay name Anselmo da Baggio (1061-1073).

¹⁴⁷ The conflict for investiture, in which the excommunicated emperor had to make penitence at Canossa before the pope (1077).

¹⁴⁸ Pope 1073-1085.

¹⁴⁹ **VM** in ligature.

¹⁵⁰ **NE** in ligature.

¹⁵¹ **IT** in ligature.

¹⁵² **AV** in ligature.

anul 1125]; [(Born from) the father Emperor Henry IV (and) the mother Bertha in the year 1081, (he was) given to the Germans as a king by (his) father, who was going to Italy in 1105. He opposed (his) father and caused him many defeats; but after the latter died, ruling alone and gone to Rome in the fourth year (of his reign), after a riot broke out suddenly, he captured the pope¹⁵³ and forced the latter to cede him the granting of the episcopates.¹⁵⁴ (He was) solemnly crowned by the same (pope), but having only just returned to Germany, he was excommunicated by the latter.¹⁵⁵ (He was) hit hard by the Saxons with a heavy war, in the year 1122, to cede the pope the right of investiture.¹⁵⁶ He died without heir son 21 May in the year 1125];

THE SUPPLINBURG DYNASTY

179. Medal dedicated to Emperor Lothar II (1125-1137, Duke of Saxony between 1106 and 1127, Roman emperor from 1133). D=32,0 mm; m.c.; VF; inv. N 60631;

Obv.: **C· PR· CAES·**; encircling legend: **LOTHARIVS II· ROMANORVM IMPERATOR AVGVST[us]** ⊗ [*Lothar al II-lea, împărat roman, august*]; [*Lothar II, Roman emperor, august*]; in the field: bust right of Lothar II, wearing a circlet, a beard and a moustache;

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ CIRCA A·[nnum] 1070·/ PATRE GEBHARDO/ COMITES¹⁵⁷ SVPLINBVRGICO/ MATRE HEDWIGA/ HENRICO V· IMP·[eratori] INFENSIS¹⁵⁸·/ PRAECIPVVS SAXONVM DVCTOR/ EO MORTVO REX ELECTVS/ ET AQVISGRANI XIII· SEPT·[embris] A·[nno] 1125·/ AB ARCHIEPISC·[opo] COLON·[iensi] CORONATVS/ NON SINE MVLTa CONTRADICTIONE/ CONRADI INPRIMIS SVEVIAE DVCIS/ CVI MVLTAE IN IMPERIO VRBES/ FAVENTES GRAVEM LOTHARII/ MANVM SENSERVNT/ HIC AVTEM A·[nno] 1132· ITALIAM PETENS/ DISSIDIA PAPARVM COMPOSVIT/ ROMAE CORONAM ACCEPIT/ ALIAQVE GLORIOSISSIME EGIT/ INDE POLONOS HVNGAROS/ DANOS SVBIECIT/ SED ALTERA VICE EX ITALIA/ REDIENS IN VILI PASTORIS/ CASA OBIIT III· X[decem]BR·[is]/ A·[nno] 1138·** [*Născut pe la anul 1070, (din) tatăl Gebhard conte de Supplinburg (și) mama Hedwiga, (a fost) principalul conducător al saxonilor dușmănoși față de Henric al V-lea. După ce acesta a murit, (a fost) ales rege și încoronat la Aachen de episcopul de Köln în anul 1125 la 13 septembrie, nu fără multă împotrivire, în primul rând (cea) a lui Konrad, ducele de Suabia, căruia multe*

¹⁵³ Pope Pascal II, lay name Ranieri de Pieda (1099-1118).

¹⁵⁴ This was the famous "right of investiture," that is the power to appoint bishops (an object of dispute among popes and emperors).

¹⁵⁵ The Lateran Council (1111) did not recognise the agreement concluded by the pope under the pressure of force.

¹⁵⁶ A compromise achieved in the same year, under the Concordat from Worms.

¹⁵⁷ Correctly: **COMITE**.

¹⁵⁸ Correctly: **INFENSORVM**.

orașe din Imperiu (fiindu-i) favorabile, au simțit mâna grea a lui Lothar. Acesta apoi, mergând în Italia în anul 1132, a împăcat neînțelegerile dintre papi, a primit coroana la Roma și a săvârșit și altele în chip prea glorios. După aceea i-a supus pe poloni, unguri (și) danezi. Dar, pe când se întorcea a doua oară din Italia, a murit în casa umilă a unui păstor la 3 decembrie în anul 1138]; [Born in around the year 1070, (from) the father Gebhard Count of Supplinburg (and) the mother Hedwig, (he was) the mainleader of the Saxons who were hostile to Henry V. After the latter died, (he was) elected king and crowned at Aachen by the Bishop of Cologne on 13 September in the year 1125, not without muchop position, first of all (that) of Conrad, Duke of Swabia, to whom many cities in the Empire (were) favour a bleand felt the heavy hand of Lothar. The latter then went to Italy in 1132, reconciled the disputes between the popes,¹⁵⁹ received the crown from Rome and committed others things in a most glorious manner. Then he subjected the Poles, the Hungarians (and) the Danesh. But, while he was returning to Italy the second time, he died in ashepherd's humble house on 3 December in the year 1138];

THE HOHENSTAUFEN DYNASTY

180. Medal dedicated to Emperor Conrad III (1138-1152, Duke of Franconia from 1115, Anti-King of the Romans between 1127 and 1135, King of Italy from 1128). D=32,3 mm; m.c.; VF; inv. N 60630;

Obv.: **C· PR· CAES·**; encircling legend: **CONRADVS III· ROMANORVM IMPERATOR AVGVST₉[us]** ⊕ *[Conrad al III-lea, împărat roman, august]; [Conrad III, Roman emperor, august]; in the field: bust front of Conrad III, wearing a circlet, a beard and a moustache;*

Rev.: **C· W·**; in the field: **PAT·[re] FRIDER·[ico]/ DVCE SVEVIAE/ MATRE AGNETE/ HENRICI IV· IMP·[eratoris] FILIA/ DVCATVM FRANCONIAE/ AB HENRICO V· ACCEPIT/ ACER LOTHARII AEMVLVS/ HOC DEFVNCTO CONFLVENTIAE/ IN REGEM ELECTVS/ ET AQVISGRANI CORONATVS/ ACREM ITIDEM AEMVLVM/ HENRICVM¹⁶⁰ SAXON·[iae] ET BAVAR·[iae]¹⁶¹ DVCEM/ LOTHARII GENERVM EXPERTVS/ VTROQVE DVCATV EXVIT/ ET GVELFVM EI₉[us] FRATREM VICIT/ A·[nno] 1146· PRIMAM EXPEDITIONEM/ IN TERRAM SANCTAM SVSCEPIT/ GRAECORVM ASTV IMPEDITAM VNDE REVERSVS TVRBAS/ IN ITALIA COMPOSITVR₉[us]/ REPENTE OBIIT/ 15· FEB·[uarii] A·[nno] 1152·** *[(Născut din) tatăl Frederic duce de Suabia (și) mama Agneta, fiica împăratului Henric al IV-lea, a căpătat ducatul Franconiei de la Henric al V-lea. Rival înverșunat al lui Lothar, după ce acesta a murit (a fost) ales rege la Confluentia (?) și încoronat la Aachen. Pe*

¹⁵⁹ This was a serious crisis in the leadership of the Church, when Pope Innocent II, lay name Gregorio Papareschi (1130-1143), and two antipopes (Anacleit II and Victor IV) functioned simultaneously. The situation was clarified only in 1138.

¹⁶⁰ **HE** in ligature.

¹⁶¹ **AV** in ligature.

Henric, duce de Saxonia și Bavaria, ginerele lui Lothar, dovedit ca un rival tot așa de aprig, l-a lipsit de ambele ducate și l-a învins pe Welf, fratele lui, în anul 1146. A întreprins prima campanie în Țara Sfântă, împiedicată de viclenia grecilor, de unde reîntors pentru a potoli tulburările din Italia, a murit pe neașteptate la 15 februarie în anul 1152]; [(Born from) the father Frederick Duke of Swabia (and) the mother Agneta, the daughter of Emperor Henry IV, he acquired the Duchy of Franconia from Henry V. A bitter rival of Lothar's, after the latter died, (he was) elected king at the Confluentia (?) and crowned in Aachen. He deprived Henry, Duke of Saxony and Bavaria, the son-in-law of Lothar, who had proved to be as fierce a rival, of both duchies and defeated Welf, his brother, in the year 1146.¹⁶² He conducted the first campaign in the Holy Land,¹⁶³ obstructed by the cunning of the Greeks, whence he returned to quell the unrest in Italy, dying suddenly on 15 February in the year 1152];

181. Medal dedicated to Emperor Frederick I Barbarossa I (1152-1190, Duke of Swabia as Frederick III between 1147-1152, emperor from 1155). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60632;

Obv.: **C· PR· CAES·**; encircling legend: **FRIDERIC9[us] I· ROMANORVM IMPERATOR & SEMP·[er] AVGVST·[us]** ⊗ [*Frederic I, împărat roman și veșnic august*]; [*Frederick I, Roman emperor and eternal august*]; in the field: bust front of Frederick I, wearing a hoop crown, a beard and a moustache;

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ WEIBLINGAE/ AN·[no] MCXXI·/ PAT·[re] FRIDER·[ico]/ SVAVIAE DVCE/ MATRE IVTTA BAVAR·[a]/ BARBAROSSA DICTVS/ A CRINIBVS BARBAQVE RVFA/ CONRADO IMP·[eratore] PATRVO MORTVO/ A·[nno] MCLII· FRANCOFVRTI ELECTVS/ AQVISGRANI CORONATVS/ PACEM GERMANIAE RESTITVIT/ BAVARIA HENRICO LEONI REDDITA/ AVSTRIA IN DVCATVM VERSA/ HINC A·[nno] 1155· AD ITALIAE TVRBAS/ COMPONENTAS PROPECTVS/ ROMAE A PAPA CORONATVR/ ET PRIMA ET¹⁶⁴ TRIBVS SEQVENTIBVS/ IN ITALIAM EXPEDITIONIBVS FELIX/ VLTIMA A·[nno] 1173· INFELIX/ PAPAE TAMEN RECONCILIATVS/ A·[nno] 1180· HENRICVM¹⁶⁵ LEONEM¹⁶⁶ DVCATI·/B9[us] PRIVAVIT· IN EXPEDITIONE¹⁶⁷/ SACRA A·[nno] 1189· FELIX·/ ELVMINE¹⁶⁸ SVFFOCATVS/ D·[ie] X· IVN·[ii] A·[nno] 1190· [*Născut la Weibling în anul 1121, (din) tatăl Frederic duce de Suabia (și) mama Jutta de Bavaria, zis Barbarossa datorită pletelor și bărbii roșcate, după ce a murit împăratul Konrad, unchiul său patern, (a fost) ales la Frankfurt și încoronat la Aachen în anul 1152. A redat pacea Germaniei, după ce Bavaria a fost înapoiață lui Henric Leul (și) Austria a fost preschimbată în ducat. Apoi, plecat în anul 1155 pentru a potoli***

¹⁶² The conflict with the great noble rebels, generically called the "Welfs."

¹⁶³ The Second Crusade (1147-1149).

¹⁶⁴ Correctly: **EX**.

¹⁶⁵ **HE** in ligature.

¹⁶⁶ **NE** in ligature.

¹⁶⁷ **NE** in ligature.

¹⁶⁸ Correctly: **FLVMINE**.

tulburările din Italia, a fost încoronat de papă la Roma și (a întreprins) cu succes prima din următoarele trei campanii în Italia, (dar) fără succes în ultima din anul 1173. În cele din urmă, reîmpăcat cu papa în anul 1180, l-a lipsit de ducate pe Henric Leul. Norocos în expediția sfântă din anul 1189, s-a înecat într-un râu în ziua de 10 iunie din anul 1190.]; [Born at Weibling in 1121, (from) the father Frederick Duke of Swabia (and) the mother Jutta of Bavaria, called Barbarossa because of his red dishlong hair and beard, after the death of Emperor Conrad, his paternal uncle, (he was) elected in Frankfurt crowned at Aachen in the year 1152. He restored peace to Germany after Bavaria was returned to Henry the Lion (and) Austria was turned into a duchy. Then, leaving in 1155 to quell the unrest in Italy, he was crowned by the pope¹⁶⁹ in Rome and successfully (conducted) the first of the next three campaigns to Italy, (but) without success the last one in the year 1173.¹⁷⁰ Eventually, reconciled with the pope¹⁷¹ in the year 1180, he deprived Henry the Lion of duchies. Lucky in the holy expedition from the year 1189,¹⁷² he drowned in a river on 10 June in the year 1190.];

182. Medal dedicated to Emperor Henry VI (1190-1197, King of the Romans from 1169 and emperor from 1191, King of Sicily from 1194). D=32,3 mm; m.c.; VF; inv. N 60642;

Obv.: **C·W·C·PR·CAES·A·1703·**; encircling legend: **HENRICVS VI·ROM·[anorum] IMP·[erator] REX SICILIAE ET SEMP·[er] AVG·[ustus]** ⊗ *[Henric al VI-lea, împărat roman, rege al Siciliei și veșnic august]; [Henry VI, Roman emperor, King of Sicily and eternal august];* in the field: bust right of Henry VI, wearing a hoop crown, long hair, a long beard and a moustache;

Rev.: in the field: **NAT[us] A·[nno] 1171·/ PATRE FRID·[erico] I· IMP·[eratore]/ MATRE BEATRICE/ PATRE VOLENTE ET CVRANTE/ A·[nno] 1184· MOGVNTIAE ELECTVS/ AQVISGRANI CORONATVS/ PATRE IN ITALIA VERSANTE/ GERMANIAE PREFVIT¹⁷³/ EO DEFVNCTO ROMAM PETENS/ HAC CONDITIO¹⁷⁴ A PAPA CORONATVR/ VT SICILIAE REGNV¹⁷⁵ DOTIS NOMINE¹⁷⁶/ ET¹⁷⁶ VXOREM CONSTANTIAM SIBI COMPETENS¹⁷⁷/ TANCREDO NOTHO ERIPERET/ ECCLESIAEQ·[ue] TRIBVTARIVM¹⁷⁸ REDDERET/ QVOD NEAPOLIN PRIMO**

¹⁶⁹ Pope Eugene III, lay name Bernardo Paganelli di Montemagno (1145-1153).

¹⁷⁰ An allusion to the wars against the Lombard League (1154-1183), avoiding mentioning the failures incurred.

¹⁷¹ Pope Alexander III, lay name Ronaldo Bandinelli (1159-1181); because of the conflicts with the Empire, four successive anti-Popes functioned for a while in parallel.

¹⁷² The Third Crusade (1189-1192).

¹⁷³ Correctly :**PRAEFVIT**.

¹⁷⁴ **NE** in ligature.

¹⁷⁵ **NE** in ligature.

¹⁷⁶ **ET** in ligature.

¹⁷⁷ **MP** in ligature.

¹⁷⁸ **VM** in ligature.

FRVSTRA/ DEIN[de] FELICITER OPPVGNANS/ SVMMA¹⁷⁹ SEVERITATE¹⁸⁰
 VINDICAVIT/ ASPER INDE COGNOMINAT9[us]/ POSTEA VOLVPTATIB9[us]
 D[e]D[i]T9[us]/ DYSENTERIA/ VEL VENENO¹⁸¹ PERIIT/ A·[nno] 1198· 8·
 7[Septem]BR·[is] [Născut în anul 1171, (din) tatăl împăratul Frederic I (și) mama
 Beatrice, în anul 1184 (a fost) ales la Mainz și încoronat la Aachen, tatăl (său) voind
 și îngrijindu-se (de asta). Plecând tatăl (său) în Italia, a stat în fruntea Germaniei.
 După ce acesta a murit, venind la Roma, a fost încoronat de papă cu această
 condiție, (anume) să-i smulgă bastardului Tancred pe soția Constantia cea lui
 cuvenită și regatul Siciliei, cu numele de dotă, și să-l facă tributar Bisericii; ceea ce,
 pe când asedia Neapole mai întâi zadarnic apoi cu succes, a și pretins cu toată
 strășnicia, de aici (fiind) numit "cel Aspru." Apoi, dedat plăcerilor, a pierit de
 dizenterie ori de otrăvă la 7 septembrie în anul 1198]; [Born in the year 1171, (from)
 the father Emperor Frederick I (and) the mother Beatrice, in the year 1184 (he was)
 elected in Mainz and crowned in Aachen, (his) father wanting and taking care of
 (this). He remained as the head of Germany because (his) father went to Italy. After
 the latter died, he came to Rome and was crowned by the pope¹⁸² on this condition,
 (namely) that he shoulds natch away from the bastard Tancred his wife Constantia
 who was due to him and the Kingdom of Sicily, by way of dowry, and make him
 tributary to the Church; which, while besieging Naples first in vain then successfully,
 he also demanded a damantly, hence (being) called "the Rough." Then, indulging in
 pleasures, he died of dysentery or poisonon 7 September in the year 1198];

183. Medal dedicated to Emperor Philip II (1198-1208, Bishop of Würzburg
 between 1190-1192, Duke of Spoleto from 1195, Duke of Swabia from 1196, in
 competition with Otto IV of Braunschweig). D=32,2 mm; m.c.; VF; inv. N 60644;
 Obv.: C· WERMUTH· F· C· PR· CÆS·; encircling legend: PHILIPPVS II· ROMANORVM
 REX ET SEMPER IMPERATOR AVGVST9[us] ⊗ [Filip al II-lea, rege al romanilor și
 împărat veșnic august]; [Philip II, King of the Romans and eternal august emperor];
 in the field: bust front of Philip II, wearing a hoop crown, a short beard, a
 moustache and a fur mantle;
 Rev.: C· W·; in the field: PATRE/ FRIDERICO I· IMP·[eratore]/ MATRE BEATRICE/
 FRATRE HENRICO IMP·[eratore]/ IN SICILIA VERSANTE/ GERMANIAM
 ADMINISTRANS/ EO DEFVNCTO REX MVLHVSAE/ 9. MAI[i]· 1199· A MVLTIS
 PROCERVVM¹⁸³ ELECT[us]/ ET AQVISGRANI CORONATVS/ AB INNOC[entio]· III·
 PAPA REIECTVS/ QVI EIM OTTONEM CAESAREM OPPOSVIT/ HVNC PHILIPPVS
 ALIQVOTIES/ VICTVM ET PROFLIGATVM/ GENERVM TANDEM
 SVCCESOREMQ[ue]/ RENVCIAVIT/ ET QVIETI SE TRADENS/ OTTONIS

¹⁷⁹ VM in ligature.

¹⁸⁰ TE in ligature.

¹⁸¹ NE in ligature.

¹⁸² Pope Celestine III, lay name Giacinto Bobone (1191-1198).

¹⁸³ VM in ligature.

WITTELSBACHII/ SICARIA MANV/ INTEREMTVS EST/ BAMBERGAE/ 21· IVN·[ii] A·[nno] 1208· [(Născut din) tatăl împăratul Frederic I (și) mama Beatrice, administrând Germania pe când fratele (său) împăratul Henric cutreiera Sicilia, după ce acesta a murit (a fost) ales rege de mulți dintre nobili la Mühlhausen în 9 mai 1199 și încoronat la Aachen, (dar a fost) respins de papa Inocențiu al III-lea, care i l-a opus pe caesarul Otto. Pe acesta, deși învins și alungat de mai multe ori, Filip l-a proclamat ginere și succesor, și încredințându-se liniștii a fost răpus de mâna ucigașă a lui Otto de Wittelsbach la Bamberg în anul 1208, la 21 iunie]; [(Born from) the father Emperor Frederick I (and) the mother Beatrice, managing Germany while (his) brother Emperor Henrys coured Sicily, after the latter died (he was) elected king by many of the nobles at Mühlhausen on 9 May 1199 and crowned at Aachen, (but was) rejected by Pope Innocent III,¹⁸⁴ who opposed to him Caesar¹⁸⁵ Otto. Although the latter was defeated and expelled several times, Philip proclaimed him son-in-law and successor, and entrusting him self to silence he was killed by Otto of Wittelsbach's murderous hand in Bamberg in the year 1208, on 21 June];

THE DYNASTY OF WELF

184. Medal dedicated to Emperor Otto IV (1198-1214/1218, Duke of Braunschweig from 1180, Duke of Aquitaine between 1196 and 1199, emperor from 1209, until 1208 in competition with Philip II). D=32,3 mm; m.c.; VF; inv. N 60645; Obv.:C· PR· CAES·; encircling legend: OTTO IV· ROMANORVM IMPERATOR ET SEMPER AVGVST⁹[us] ⊗[Otto al IV-lea, împărat roman și veșnic august]; [Otto IV, Roman emperor and eternal august]; in the field: laureate bust right of Otto IV; Rev.:in the field: PATRE/ HENRICO LEONE/ DVCE BAVAR·[iae] ET SAX·[oniae]/ MATRE MATHILDA ANGL·[iae]/ MORTVO HENRICO VI· IMP·[eratore]/ A PAVCIS IN REGEM ELECTVS/ ET E GALLIIS ACCERSITVS/ AQIVSGRANVM EXPVGNAVIT/ CORONAT⁹[us] IBI AN·[no] 1199· [ante diem] IV· NON·[as] IVL·[ias]/ PAPA ROMANVM¹⁸⁶ PRIMVM FAVENTE/ PHILIPPVMQVE EXCOMMVNICANTE/ POSTEA OTTO A PHILIPPO PROFLIGATVS/ ET A SVORVM PLERISQVE DESERTVS/ CVM PHILIPPO IN GRATIAM REDII/ DVCTA EIVS FILIA MARIA/ EO AVTEM AN·[no] 1208· OCCISO/ HALBERSTADII DENVO ELECTVS/ ANNO SEQUENTI ITALIAM PETIIT/ A PAPA QVIDEM CORONATVS/ SED PATRIMONIVM S·[ancti] PETRI/ OCCVPANS EXCOMMVNICAT⁹[us]/ GRAVIB⁹[us]Q·[ue]¹⁸⁷ TVRBIS IMPLICITVS/ HABZBVRGI PRIVAT⁹[us] VIXIT/ TANDEM ABSOLVTVS DECES·[sus] 19. M·[aii] 1218· [(Născut din) tatăl Henric Leul, duce al Bavariei și Saxoniei,(și) mama Mathilda de Anglia, după ce împăratul Henric al VI-lea a murit, a fost ales rege de

¹⁸⁴ A pope between the years 1198-1216 (lay name Lotario Count of Segni).

¹⁸⁵ In the ancient Roman sense of "prince heir apparent," "a prince from the imperial house."

¹⁸⁶ Correctly: ROMANO.

¹⁸⁷ AV in ligature.

puțini și, chemat din Franța, a cucerit Aachen. Aici (a fost) încoronat în anul 1199, la 2 iulie, papa de la Roma fiindu-i la început favorabil și excomunicându-l pe Filip. Apoi Otto, (fiind) alungat de Filip și părăsit de cei mai mulți dintre ai săi, după ce a reintrat în grația lui Filip luând-o de soție pe fiica lui Maria, și după ce acesta a fost ucis în anul 1208, (a fost) din nou ales la Halberstadt. În anul următor s-a dus în Italia (și a fost) încoronat chiar de papă; dar, ocupând patrimoniul Sfântului Petru, (a fost) excomunicat. Implicat și în grave dezordini, a trăit ca particular la Habsburg; iertat în cele din urmă, a murit la 19 mai 1218]; [(Born from) the father Henry the Lion, Duke of Bavaria and Saxony, (and) the mother Mathilda of England, after King Henry VI died, he was elected king by few and, being summoned from France, he conquered Aachen. Here he (was) crowned in the year 1199, on 2 July, the pope from Rome being at first favorable and excommunicating Philip. Then Otto, (being) chased a way by Philip and abandoned by most of his own, having regaining Philip's favour by marrying his daughter, Maria, and after he was killed in the year 1208, (he was) again elected at Halberstadt. The following year he went to Italy (and was) crowned by the pope himself;¹⁸⁸ but occupying the patrimony of Saint Peter,¹⁸⁹ (he was) excommunicated. Also involved in serious disorders, he lived as a private individual at Habsburg; forgiven eventually, he died on 19 May 1218];

THE DYNASTY OF HOHENSTAUFEN

185. Medal dedicated to Emperor Frederick II (1212-1250, King of Sicily as Frederick I from 1197, Duke of Swabia as Frederick VI between 1208-1235, King of Jerusalem between 1225/1229-1243; between 1220-1234, he ruled with his son Henry VII, who was in opposition between 1234-1237). D=32,0 mm; m.c.; VF; inv. N 60646;

Obv.: C· W· C· P· CÆS·; encircling legend: FRIDERIC[us] II· ROM·[anorum] IMP·[erator] S·[emper] AVG·[ustus] HIERVSAL·[ymi] & SICIL·[iae]¹⁹⁰ REX ⊗ [Frederick al II-lea, împărat roman, veșnic august, rege al Ierusalimului și al Siciliei]; [Frederick II, Roman emperor, eternal august, King of Jerusalem and of Sicily]; in the field: bust front of Frederick II, wearing a circlet, a short beard and a moustache;

Rev.: C· W·; in the field: PATRE/ HENRICO VI· IMP·[eratore]/ MATRE CONSTANTIA/ SICILIAE HAEREDE/ VIX TRIENNIS A·[nno] 1196·/ IMPERIO TAM A PATRE/ QVAM PRINCIPIB[us] DESTINATVS/ EXCOMMVNICATO OTTONE IV·/ AN·[no] 1212· IN GERMANIAM VENIT/ MAGNO OMNIVM APPLAVSV EXCEPT[us]/ ET A·[nno] 1219· A PAPA ROMAE CORONAT[us]/ SED HVI[us] SVCCESORVMQ·[ue] GRATIA/ EXCIDENS TER EXCOMMVNICATVS/ MVLTIS¹⁹¹ DIFFICVLTI[Bus] IMPLICIT[us]/ A VARIIS ANTIQ·CAESARIB[us]

¹⁸⁸ Pope Innocent III (see *supra*, ...).

¹⁸⁹ A generic name for the papal state; in this case, it was about the papal estates in southern Italy.

¹⁹⁰ I inside the letter C.

¹⁹¹ MV in ligature.

VEXAT9[us]/ MAXIMIS LICET REB9[us] IN ORIENTE/ ET OCCIDENTE GESTIS/ ERVDITIONEQ[ue] ILLVSTRIS/ VENENO SVBLATVS/ XIII· DECEMB[ris]/ A[·nno] 1250· [(Născut din) tatăl împăratul Henric al VI-lea (și) mama Constantia, moștenitoarea Siciliei, (a fost) destinat domniei atât de către tatăl (său) cât și de către principii în anul 1196, la vârsta de abia trei ani. După ce Otto al IV-lea a fost excomunicat, a venit în Germania în anul 1212, (fiind) primit de toți cu mare bucurie și încoronat la Roma de papă în anul 1219; dar, pierzând bunăvoința acestuia și a succesorilor lui, (a fost) excomunicat de trei ori. Încurcat în multe dificultăți, lovit de diferiți anti-împărați, chiar dacă a săvârșit fapte mărețe în Orient și în Occident, ilustru prin erudiție, (a fost) înlăturat cu otravă la 13 decembrie în anul 1250]; [(Born from) the father Emperor Henry VI (and) the mother Constantia, the heiress of Sicily, (he was) destined to thereign both by (his) father and by the princes in 1196, at the age of just three. After Otto IV was excommunicated, he came to Germany in 1212, (being) received by all with great joy¹⁹² and crowned in Rome by the pope¹⁹³ in 1219; but losing his and his successors' good will (he was) excommunicated three times. Tangled in many difficulties encountered various anti-emperors, even if great deeds committed in the Orient and the Occident, illustrious by erudition, (he was) removed by poison on 13 December in the year 1250];

186. Medal dedicated to King Henry Raspe (1246-1247, King of the Romans in opposition, Landgrave of Thuringia from 1242). D=32,0 mm; m.c.; VF; inv. N 60647;

Obv.: **C· PR· CAES·**; encircling legend: **HENRICVS ROMANORVM REX SEMPER AVGVSTVS** ⊕ [Henric, rege roman, veșnic august]; [Henry IV, Roman king, eternal august]; in the field: bust left of Henry Raspe, wearing a diadem with a cross in the front; Rev.: in the field: **MATRE¹⁹⁴/ HERMANNO/ THVR·[ingiae] LANDGR·[gravo]/ MATRE SOPHIA/ FRATRI LVDOVICO/ S·[anctae] ELISABETHAE MARITO/ IN LANDGRAVII THVRINGIAE/ COMITISQ[ue] SAXONIAE PALATINI/ DIGNITATE SVCCESIT/ A FRIDERICO II· IMPERATORE/ PROCVRATOR S·[ancti] IMPERII/ PER GERMANIAM CONSTITVTVS/ ILLOQVE A PAPA EXCOMMVNICATO/ REX GERMANIAE A[·nno] 1246· ELECTVS/ A MVLTIS¹⁹⁵ PROCERV¹⁹⁶ ECCLESISTICORV[m]¹⁹⁷/ VNDE¹⁹⁸ VVLGO REX SACERDOTVM¹⁹⁹ AVDIIT²⁰⁰/ CONRADVM²⁰¹ FRIDERICI FILIVM²⁰² FVDIT/ REVTLINGA VLMAQ[ue] FRVSTRA OB-**

¹⁹² Textually: "with great applause."

¹⁹³ Pope Honorius III, lay name Cencio Savelli (1216-1227).

¹⁹⁴ Correctly: **PATRE**.

¹⁹⁵ **MV** in ligature.

¹⁹⁶ **VM** in ligature.

¹⁹⁷ **V** with a dash above.

¹⁹⁸ **VND** in ligature.

¹⁹⁹ **VM** in ligature.

²⁰⁰ **AV** in ligature.

²⁰¹ **NR** and **VM** in ligature.

²⁰² **VM** in ligature.

/-SESSA TELO HOSTILI PETIT_o/ ISENACVM REPETIIT/ DEFVNCTVS/ AN·[no] 1247·
[(Născut din) tatăl Hermann landgraf de Turingia (și) mama Sofia, i-a urmat fratelui (său) Ludovic, soțul sfintei Elisabeta, în demnitatea de landgraf de Turingia, comite de Saxonia (și cea) de palatin. (A fost) numit de împăratul Frederic al II-lea procurator al Sfântului Imperiu pentru Germania. După ce acesta a fost excomunicat de papă, în anul 1246 (a fost) ales rege al Germaniei de către mulți dintre fruntașii Bisericii, (fapt) pentru care i s-a spus în popor "regele popilor." L-a alungat pe Konrad, fiul lui Frederic; după ce a asediat zadarnic (orașele) Reutlingen și Ulm, lovit de o armă dușmană, s-a reîntors la Eisenach. Mort în anul 1247];
[(Born from) the father Hermann landgrave of Thuringia (and) the mother Sofia, he succeeded (his) brother Louis, the husband of holy Elizabeth, as Landgrave of Thuringia, comes of Saxony (and as) palatine. (He was) appointed by Emperor Frederick II procurator of the Holy Empire for Germany. After he was excommunicated by the pope,²⁰³ in 1246 (he was) elected king of Germany by many Church leaders, (which is) why the people called him the "king of the priests." He drove away Conrad, the son of Frederic; after vainly besieging (the towns) Reutlingen and Ulm, hit by an inimical weapon, he returned to Eisenach. He died in the year 1247];

187. Medal dedicated to Emperor Conrad IV (1250-1254, Duke of Swabia under the name of Conrad III from 1235, King of the Romans from 1237, King of Sicily under the name of Conrad I between 1250/1251-1254). D=32,4 mm; m.c.; VF; inv. N 60637;

Obv.: **C· PR· CÆS·**; encircling legend: **CONRADVS IV· ROMANOR·[um] REX SEMP·[er] AVG·[ustus] HIERVS·[olymi] & SICIL·[iae] REX** ⊕ *[Conrad al IV-lea, rege roman, veșnic august, rege al Ierusalimului și al Siciliei]; [Conrad IV, Roman king, eternal august, King of Jerusalem and of Sicily];* in the field: bust right of Conrad IV, wearing an ancient crown;

Rev.: **C· W·**; in the field: **PATRE/ FRIDERICO II· IMP·[eratore]/ MATRE IOLANTA/ HIEROSOLYMITANA/ PATRE VOLENTE/ A·[nno] 1236· IMPERIO DESTINAT₉[us]/ QVOS²⁰⁴ ILLO IN ITALIA VERSANTE/ A·[nno] 1234· ADMINISTRARE COEPIT/ ET CONTRA ANTI-CAESARES/ PATRI EXCOMMVNICATO²⁰⁵ OPPOSITOS/ DIFFICILLIME DEFENDIT/ MORTVO PATRE/ REGNA HAEREDITARIA/ SICILIAE NEAPOLISQVE/ OCCVPARE AGGRESVS/ A PAPA DIRIS DEVOT₉[us]/ ET MANFREDI FRATRIS/ NOTHI CVRA/ VENENO INTEREMT₉[us]/ A·[nno] 1254·** *[(Născut din) tatăl împăratul Frederic al II-lea (și) mama Iolanda de Ierusalim, din voința tatălui în anul 1236 (a fost) desemnat (succesor al) imperiului, pe care, acesta plecând în Italia, a început să-l administreze din anul 1234 și (pe care) l-a apărut cu mare dificultate împotriva anti-cesarilor ridicați contra părintelui excomunicat. După ce tatăl (său) a murit, s-a străduit să-și ocupe regatele ereditare, al Siciliei și al Neapolei; sortit*

²⁰³ Pope Innocent IV, lay name Sinibaldo Fieschi, Count of Lavagna (1243-1254).

²⁰⁴ Correctly: **QVOD**.

²⁰⁵ **VM** in ligature.

blestemelor de către papă și prin grija fratelui bastard Manfred a fost ucis cu otravă în anul 1254]; [(Born from) the father Emperor Frederick II (and) the mother Iolanda of Jerusalem, in 1236 (he was) appointed (successor to) the empire from his father's will, and, since the latter left for Italy, he began to administer it 1234 and defended (it) with great difficulty against the anti-Caesars risen against the excommunicated parent. After (his) father died, he endeavoured to occupy his hereditary kingdoms, of Sicily and Naples; doomed to curses by the pope²⁰⁶ and through the care of the bastard brother Manfred, he was killed by poison in the year 1254];

188. Medal dedicated to the Roman King William (1247-1256, Count of Holland as William II from 1234). D=32,4 mm; m.c.; VF; inv. N 60639;

Obv.: encircling legend: **WILHELMINVS ROMANORVM REX SEMPER AVGVSTVS** ☉ [Wilhelm, rege al romanilor, veșnic august]; [William, King of the Romans, eternal august]; in the field: bust front of William, wearing a hoop crown, long hair, a beard and a moustache; he is holding a sceptre in his right hand and the cross-bearing orb in his left hand;

Rev.: **C· W· C· PR· C·**; in the field: **PATRE/ FLORENTIO IV· / HOLLANDIAE COMITE/ MATRE MECHTILDE/ ANNO AETATIS VICESIMO/ CHRISTI 1249· MOGVNTIAE/ IN REGEM ELECTVS EST/ ADVERSVS FRIDERICVS²⁰⁷ IMP·[eratore]/ ET AQVISGRANI CORONATVS/ PACEM VNIVERSALEM IN IMPERIO/ FRVSTRA CONSTITVIT/ FLANDRENSES SVBEGIT/ A CONRADO REGE VICTVS/ AD FRISIOS CONFVGIT/ A QVIB[us] PER INSIDIAS/ INTEREMTVS EST/ AN·[no] 1265·** [(Născut din) tatăl Florentius al IV-lea conte de Olanda (și) mama Mechtilda, în anul al douăzecilea al vârstei (și) 1249 de la Cristos a fost ales rege la Mainz împotriva împăratului Frederic și încoronat la Aachen. A poruncit fără efect pacea universală în Imperiu, i-a supus pe flamanzi; învins de regele Konrad, a fugit la frizoni, de care a fost ucis prin uneltiri în anul 1265]; [(Born from) the father Florentius IV Count of Holland (and) the mother Mechtilde, in the twentieth year of his age (and) 1249 after Christ, he was elected king in Mainz against Emperor Frederick and crowned in Aachen. He commanded universal peace Empire without much effect, and subjected the Flemish; defeated by King Konrad, he fled to the Frisians, by whom he was killed through plottings in 1265];

THE GREAT INTERREGNUM (1254-1273)

THE PLANTAGENET DYNASTY

189. Medal dedicated to Emperor Richard of Cornwall (1257-1272). D=32,5 mm; m.c.; VF; inv. N 60640;

Obv.: **C· WC· P· CÆS·**; encircling legend: **RICHARDVS· ROMANORVM REX· SEMPER· AVGVSTVS** ☉ [Richard, rege al romanilor, veșnic august]; [Richard, King of the

²⁰⁶ The same Innocent IV, see *supra*....

²⁰⁷ Correctly: **FRIDERICVM**.

Romans, eternal august]; in the field: bust front of Richard, wearing a hoop crown; he is holding the sceptre in his right hand and the cross-bearing orb in his left hand; Rev.: in the field: **PATRE/ IOANNE/ REGE ANGLIAE/ MATRE ISABELLA/ COMES CORNVBIAE DICTVS/ FRATR-[em] HENR-[icum] III- ANGL-[iae] REGEM/ DOMI FORISQ-[ue] EGREGIE IVVIT/ RES ADVERSVS FRANCOS ET/ SARACENOS STRENVE GESSIT/ FRANCOF-[urti] IDIB⁹.[us] IAN-[uariis] AN-[no] MCCLVII-/ A TRIB⁹.[us] ELECTORIB⁹.[us] MOG-[untino] COL-[oniensi] PAL-[atino]/ MAGNA AVRI VI REDEMPTIS/ IN ROMANORVM REGEM ELECT⁹.[us]/ AQVISGR-[ani] FESTO ASCENS-[ionis] CORONAT⁹.[us]/ AEMVLVM ALPHONSVM EXPERTVS/ VRBIB⁹.[us] AD RHENVM IMPERAVIT/ SED THESAVRIS CONSVMTIS/ BASILEÆ AP PRINCIPIB⁹.[us] DESRT⁹[us]/ NONO REGNI ANNO/ IN²⁰⁸ PATRIAM TVRBATAM REDIIT/ IN OBSIDIONE QVDAM/ SAGGITA OCCIS⁹.[us]/ A-[nno] MCCLXXI- [(Născut din) tatăl Ioan, regele Angliei, (și) mama Isabella, (a fost) numit conte de Cornwall; pe fratele (său) Henric al III-lea regele Angliei l-a servit în chip strălucit în țară și peste hotare, a purtat cu energie lupte cu francezii și sarazinii. (A fost) ales rege al romanilor la Frankfurt în 13 ianuarie din anul 1257 de trei electori, (cei) de Mainz, Köln și Pfalz, cumpărați cu mult aur, (și a fost) încoronat la Aachen de sărbătoarea Înălțării (lui Cristos); după ce s-a luptat cu rivalul Alfons, a domnit asupra orașelor de pe Rin. Dar, după ce tezaurul a fost secătuit, părăsit de principi la Basel în al nouălea an de domnie, s-a întors în patria (sa) tulburată; (a fost) ucis într-un asediu, de o săgeată oarecare, în anul 1271]; [(Born from) the father John, King of England, (and) the mother Isabella, (he was) appointed Earl of Cornwall; he served (his) brother Henry III King of England brilliantly at home and abroad, he energetically fought battles against the French and the Saracens. (He was) elected King of the Romans in Frankfurt on 13 January of the year 1257 by three electors, (those) of Mainz, Cologne and Pfalz, bought with much gold, (and he was) crowned at Aachen on the feast of the Ascension (of Christ); after fighting the rival Alfons, he reigned over the cities on the Rhine. But after the treasury was exhausted, forsaken by the princes at Baselin the ninth year of his reign, he returned to (his) troubled homeland; (he was) killed in asiege, by some arrow, in 1271];**

THE DYNASTY OF BURGUNDIA

190. Medal dedicated to Emperor Alfonso the Wise (1257-1275, King of Castile and León as Alfonso X between 1252-1284). D=32,5 mm; m.c.; VF; inv. N 60641; Obv.: C·W·C·PR·CÆS·; encircling legend: ALPHONSVS ELECT⁹[us] ROMANOR·[um] REX· & REX CASTILLÆ·. LEGION· [Alfonso, ales rege al romanilor și rege al Castiliei și Leonului]; [Alfonso, elected King of the Romans and King of Castile and León]; in the field: bust front of Alfonso, wearing a hoop crown and holding the sceptre in his

²⁰⁸ IN in ligature.

right hand and the cross-bearing orb in his left hand; he has long hair, a moustache and an elegant mantle across his armour

Rev.: C· W·; in the field: PATRE/ FERDIN·[ando] III·/ REGE CASTILIAE/ MATRE BEATRICE/ PHILIPPI IMP·[eratoris] FILIA/ PRINCEPS ERVDITVS/ MAXIME IN ASTRONOMICIS/ VNDE TABVLAE ALPHONSINAE/ AB EO NOMEN ACCEPERVNT-/ A QVIBVSDAM ELECTORIBVS/ A-[nno] 1258· XXXI· MARTII ELECTVS/ LEGATOS SPLENDE HABVIT/ NVNQVAM TAMEN/ IN GERMANIAM VENIT/ SED BELLIS VNDIQVE/ AESTVANTIBVS TERRITVS/ IN HISPANIA MANSIT/ ET ANNO 1273· IMPERIOSE/ ABDICAVIT· *[(Născut din) tatăl Ferdinand al III-lea, regele Castiliei, (și) mama Beatrice, fiica împăratului Filip, (a fost) un prinț foarte învățat, mai ales în astronomie, pentru care (fapt) "Tablele Alfonsine" și-au primit numele de la el. Ales de câțiva electori la 31 martie în anul 1258, a guvernat (prin delegați) cu strălucire, dar nu a venit niciodată în Germania, ci înfricoșat de războaiele care izbucneau pretutindeni a rămas în Spania și în anul 1273 a abdicat cu dispreț]; [(Born from) the father Ferdinand III, King of Castile, (and) the mother Beatrice, the daughter of Enperor Philip, (he was) a very learned prince, especially in astronomy, for which (fact) the "Alfonsine tables" received their name after him. Elected by a few electors on 31 March in the year 1258, he governed (through delegates) brilliantly, but never came to Germany, and being terrified by the wars breaking out everywhere, he remained in Spain and in 1273 he abdicated in contempt];*

THE HABSBURG DYNASTY

191. Medal dedicated to Emperor Rudolph I (Count of Habsburg, Duke of Swabia between 1273-1282, Duke of Austria between 1274-1281/1282, Duke of Carinthia between 1276-1286). D=32,2 mm; m.c.; VF; inv. N 60648;

Obv.: encircling legend: RVDOLPHVS I· ROMANORVM IMPERATOR AVGVSTVS ★ *[Rudolf I, împărat roman august]; [Rudolph I, august Roman emperor];* in the field: bust front of Rudolph I, wearing a hoop crown, a long beard and a moustache; he is holding an upward-pointing sword in his right hand and the cross-bearing orb in his left hand;

Rev.: C· W·; in the field: NATVS/ MCCXVIII· K[a]L·[endis] MAII[s]·/ PATRE ALBER·[to] COMITE/ DE HABSVRG· IN AVLA/ FRIDER·[ici] II· IMPER·[atoris] EDVCAT₉[us]/ POST XII· ANNOR·[um] INTERREGNV/ IMPERIVM AB ASTRONOMO/ PRIDEM SIBI PRAEDICTVM/ ACCEPIT ELECT⁹·[us] FRANCOFVRTI/ [ante diem] III· KAL·[endas] OCTOBR·[es] MCCLXXIII·/ CORONAT₉[us] AQVISGRAN·[i] [ante diem] XII· K[a]L·[endas] NOV·[embres]/ HEROS TOGA SAGOQ·[ue] ILLVSTRIS/ XIV· PRAELIIS VICTOR EXTITIT/ VII· FILIOR·[um] TOTID·[em] FILIAR·[um] PATER²⁰⁹/ III· REGVM TOTID[em] ELECTOR·[um]/ SOCER OBIIT EID·[ibus] IVL·[iis]/ GERMERSHEIM·/ A-[nno] M· CC· XCI· *[Născut în 1218 la*

²⁰⁹ TE in ligature.

1 mai, din tatăl Albert conte de Habsburg, educat la curtea împăratului Frederic al II-lea, după doisprezece ani de interregn a primit domnia ce îi fusese prezisă mai demult de un astronom; (a fost) ales la Frankfurt în 29 septembrie 1273 (și) încoronat la Aachen în 21 octombrie. Erou vestit în timp de pace și de război, s-a remarcat ca învingător în paisprezece bătălii; tată a șapte fii și tot atâtea fiice, socru a trei regi și tot atâtea electori, a murit la Gernersheim în 15 iulie din anul 1291]; [Born in 1218 on 1 May, from the father Albert Count of Habsburg, educated at the court of Emperor Frederick II, after twelve years of interregnum²¹⁰ he received the reign that had been predicted for him by an astronomer a while before; (he was) elected in Frankfurt on 29 September 1273, (and) crowned in Aachen on 21 October. A famous hero in times of peace and war,²¹¹ he stood out as a winner in fourteen battles; the father of seven sons and as many daughters, the father-in-law of three kings and as many electors, he died in Gernersheim on 15 July of the year 1291];

THE DYNASTY OF NASSAU

192. Medal dedicated to Emperor Adolf (1292-1298, Count of Nassau). D=32,1 mm; m.c.; F; inv. N 60643;

Obv.: encircling legend: **ADOLPHVS ROMANORVM REX SEMP·[er] AVG·[ustus]** ★[Adolf, rege al romanilor, veșnic august]; [Adolf, King of the Romans, eternal august]; in the field: bust front of Adolf, wearing a hoop crown, a beard and a moustache; he has an elegant mantle filled with embroidery;

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ PATRE WALRAMO/ COMITE NASSOV·[iensis] IDSTEIN·[iensis]/ OB RES FORTITER GESTAS/ A PLERISQ·[ue] ELECTORIB⁹·[us]/ PRAE EVENTE MOGVNTINO/ A·[nno] MCCXCII· FRANCOF·[urti] ELECT⁹·[us]/ ET AQVISGRANI CORONATVS/ AVGEN^{bo} PRIMVM AC PACIFICANDO/ IMPERIO INTENTVS/ INDE PRINCIPVM CONSILIA SPERNENS/ AB ANGLIÆ REGE STIPENDIA ACCIPIENS/ THVRINGIAM ALSAIAMQ·[ae] VEXANS/ AB ELECTORIB⁹·[us] DESERTVS/ ET AB ALBERTO AEMVLO/ IN PRAELIO/ AD GELLINHEIM/ INTERFECTVS/ D·[ie] II· IVLII/ A·[nno] MCCII·** [Născut din tatăl Wallram, conte de Nassau-Idstein, pentru vitejia arătată, în anul 1292 (a fost) ales de cei mai mulți electori, în frunte cu cel de Mainz, la Frankfurt și încoronat la Aachen. (A fost) la început atent să mărească și să pacifice Imperiul, apoi nepăsător la sfaturile principilor; primind stipendii de la regele Angliei (și) păgubind Turingia și Alsacia, (a fost) părăsit de electori și ucis de rivalul Albert în lupta de la Gellinheim, în ziua de 2 iulie din anul 1298]; [Born from the father Wallram, Count of Nassau-Idstein, for the bravery shown, in the year 1292 (he was) elected by most electors, led by that of Mainz, in Frankfurt and crowned in Aachen. (He was) at first careful to increase and pacify the Empire, then indifferent to the advice of princes; receiving stipends from the King of England (and) causing damage

²¹⁰ The so-called "Great interregnum" in the history of Germany (1254-1273).

²¹¹ Textually: "in toga (the civil Roman attire) and in sagum (the military Roman attire)."

to Thuringia and Alsace, (he was) left by the electors and killed in the battle of Gellinheim by the rival Albert, on 2 July of the year 1298];

THE HABSBURG DYNASTY

- 193. Medal dedicated to Emperor Albert (1298-1308, Duke of Austria and Styria from 1281/1282).** D=32,0 mm; m.c.; VF; inv. N 60649;
 Obv.: **C· WERMUTH· F· C· PR· CÆS·**; encircling legend: **ALBERTVS I· ROM·[anorum] REX SEM·[er] AVG·[ustus]** [*Albert, rege al romanilor, veșnic august*]; [*Albert, King of the Romans, eternal august*]; in the field: bust right of Albert, wearing a hoop crown;
 Rev.: **C· W·**; in the field: **ORTVS/ PATRE RVDOLPH·[o]/ PRIMO IMPER·[atore]/ MATRE ANNA COMIT·[issa]/ DE HOHENBERG· A·[nno] C·[hristi] 1252·/ AVSTRIACAS DITIONES/ A·[nno] 1282· ACQVISIVIT·/ IMPERIO/ A PATRE DESTINATVS/ AB AEMVLIS IMPEDITVS·/ DEMVM A·[nno] 1298· [ante diem] VIII· ID·[us] IVL·[ias]/ FRANCOFVRTI ELECTVS ET 25/ IVL·[ii] AQVISGRANI CORONAT·₉[us]/ VNDECIES HOSTIVM VICTOS/ TAND·[em] A· DVC·[e] IOH·[anne] FR·[iderici] FIL·[io] & SVIS/ INTERFECT·₉[us] 1· MAI·[i] 1308·/ HVMATVS SPIRAE/ XXI· LIBERORVM/ PATER·** [*Născut din tatăl împăratul Rudolf I (și) mama Ana contesă de Hohenberg în anul 1252 de la Cristos, a primit posesiunile austriece în anul 1282. Destinat domniei de către tată, împiedicat de un rival, abia în anul 1298 la 8 iulie (a fost) ales la Frankfurt și la 25 iulie încoronat la Aachen. După ce și-a biruit de unsprezece ori adversarii, până la urmă a fost ucis de ducele Ioan, fiul lui Frederic, și de ai săi la 1 mai 1308. În mormântat la Speyer; tată a 21 de copii*]; [*Born from the father Emperor Rudolf I (and) the mother Anna Countess of Hohenberg in 1252 after Christ, he received the Austrian possessions in 1282. Destined to reign by the father, prevented by a rival, it was only in the year 1298 on 8 July that (he was) elected in Frankfurt and crowned in Aachen on 25 July. After overcoming his opponents eleven times, he was eventually killed by Duke John, the son of Frederick, and his ilk on 1 May 1308. Buried in Speyer; the father of 21 children*];

1 May- 27 November: *interregnum*

THE DYNASTY OF LUXEMBOURG

- 194. Medal dedicated to Emperor Henry VII (1308-1313, Count of Luxembourg as Henry V between 1288-1310, King of Italy from 1311 and emperor from 1312).** D=32,0 mm; m.c.; VF; inv. N 60651;
 Obv.: encircling legend: **HENRICVS· VII· IMPERATOR· SEMPER· AVGVSTVS·** ☉ [*Henric al VII-lea, împărat, veșnic august*]; [*Henry VII, emperor, eternal august*]; in the field: bust right of Henry VII, wearing a hoop crown, long hair, a beard and a moustache;
 Rev.: **C· W· F· C· PR· C·**; in the field: **NATVS/ A·[nno] 1262· M·[ense] IVL·[ii]/ PATRE HENRICO/ COMITE LVCENBVRG·[ensi]/ MATRE BEATRICE/ COMIT·[issa]**

HANNONIAE/ A·[nno] 1308· XXVII· NOV·[embris]/ IN REGEM ROMANORVM/
 FRANCOFVRTI ELECTVS/ AN·[no] 1309· DIE EPIPHANIAE/ AQVISGRANI
 CORONATVS/ REBVS IN GERM·[ania] COMPOSITIS/ A·[nno] 1312· NON·[is]
 MAI·[as] ROMAM INGRES⁹·[us]/ D·[ie] XXIX· IVNII CORONATVS/ GRAVISS·[imas]
 LEGES TVLIT·/ SED A·[nno] 1313· XV· AVGVSTI/ VENENATA HOSTIA/ BNEVENTI
 ACCEPTA/ 25· AVG·[usti] OBIIT· *[Născut în anul 1262 în luna iulie, (din) tatăl Henric
 conte de Luxemburg (și) mama Beatrice contesă de Hanau, (a fost) ales rege al
 romanilor la Frankfurt, în anul 1308 la 27 noiembrie, și încoronat la Aachen în ziua
 Schimbării la Față din anul 1309. După ce a rânduit treburile în Germania, a mers la
 Roma în anul 1312 de 7 mai; (a fost) încoronat în ziua de 29 iunie. A dat legi foarte
 bune, dar în anul 1313, după ce primise o cuminecătură otrăvită la Benevent în 15
 august, a murit la 25 august]; [Born in the year 1262 in July, (from) the father Henry
 Count of Luxembourg (and) the mother Beatrice Countess of Hanau, (he was) elected
 King of the Romans in Frankfurt in the year 1308 on 27 November, and crowned in
 Aachen on the day of the Transfiguration in the year 1309. After organising affairs in
 Germany, he went to Rome in the year 1312 on 7 May; (he was) crowned on the day
 of June 29. He gave very good laws, but in the year 1313, after having received
 apoisoned houselin Benevent on 15 August, he died on 25 August];*

24 August 1313 - 19 October 1314: interregnum

THE HABSBURG DYNASTY

- 195. Medal dedicated to Emperor Frederick III the Handsome (1314-1326, Duke of Austria between 1306-1330).** D=32,3 mm; m.c.; VF; inv. N 60650;
 Obv.: C· W·; encircling legend: FRIDERICVS III· SIVE V· ROMAN·[orum] IMPER·[ator]
 SEMPER AVGVS·[tus] ⊗ *[Frederic al III-lea sau al V-lea, împărat roman, veșnic
 august]; [Frederick III or V, Roman emperor, eternal august];* in the field: bust right
 of Frederick III, wearing a crown shaped like a helmet;
 Rev.: C· W·; in the field: NATVS/ CIRCA A·[nnum] C·[hristi] MCCXC·/ PATRE
 ALB·[erto] I· IMPER·[atore]/ MAT·[re] ELISAB·[eta] COM·[itissa] TYROL·[ense]/
 CONTRA LVDOV·[icum] BAV·[arum] 1314·/ ELE·[ctus] BONNAEQ·[ue] 1315·
 CORON·[atus] EST·/ OB CORPOR·[is] ELEG·[antiam] PVLCHER DICT⁹·[us]/ UX·[ore]
 ELISAB·[eta] REG·[is] ARRAG·[oniae] FIL·[ia] HAB·[ente]/ CVM BAV·[aro] DV BIO
 MARTE DIU PVGNAV·[it]/ BAVAR·[iam] IGNE FERROQ·[ue] VASTAVIT/ AB
 HOSTIB⁹·[us] TAND·[em] A·[nno] 1333· D·[ie] MICH·[aelis]/ 50· HOST·[ibus] SVA
 MANV OBTRVNCAT·[is]/ CAPT⁹·[us] & CARCERI INCLVS⁹·[us] FVIT/ POST
 TRIENN·[ium] TAMEN LIBER·/-TATI RESTITVTVS REBELL·[is]/ VEINN·[ae] SEDATIS
 MORT·[us]/ 30· IAN·[uarii] 1330· IMP·[erii] 16·/ HOC RE· FOD⁹·[us] HELV[eticum]/
 INITVM· *[Născut pe la anul 1290 de la Cristos, (din) tatăl împăratul Albert I (și)
 mama Elisabeta contesă de Tirol, a fost ales în 1314 împotriva lui Ludovic de
 Bavaria și încoronat la Bonn în 1315. Zis "cel Frumos" datorită armoniei trupului,*

având-o de soție pe Elisabeta, fiica regelui Aragonului, mult timp s-a luptat cu Bavarezul, cu sorți schimbători, (și) a devastat Bavaria prin foc și fier. În cele din urmă, în anul 1333 de ziua (sfântului) Mihail, după ce a răpus 50 de dușmani cu mâna lui, a fost capturat de dușmani și băgat la închisoare, redat totuși libertății după trei ani, după ce rebelii de la Viena au fost potoliți, a murit la 30 ianuarie 1330. Prin acest act a început tratatul helvetic; [Bornin around the year 1290 after Christ, (from) the father Emperor Albert I (and) the mother Elizabeth Countess of Tyrol, he was elected in 1314 against Louis of Bavaria and crowned at Bonn in 1315. Called "the Handsome" because of the harmony of his body, having Elizabeth as his wife, the daughter of the King of Aragon, he fought against the Bavarian for along time, with changing lots, (and) devastated Bavaria by fire and iron. Finally, in the year 1333 on the day (of Saint) Michael, after having slain 50 foes with his own hand, he was captured by the enemy and imprisoned, yet freed after three years, after the rebels from Vienna were appeased, he died on 30 January 1330. Through this act the Helvetic Treaty²¹² began];

THE DYNASTY OF WITTELSBACH

196. Medal dedicated to Emperor Louis V (1314-1347, Duke of Upper Bavaria as Louis IV from 1294, King of Italy from 1327, emperor from 1328, in conflict with Frederick III of Austria until 1326, then with Charles IV of Luxembourg from 1346). D=31,9 mm; m.c.; VF; inv. N 60653;

Obv.: **C· W·C· P· CAES·**; encircling legend: **LVDOVICVS IV· SIVE V· ROMANORVM IMPERATOR SEMP·[er] AVG[ustus]** ⊕ [Ludovic al IV-lea sau al V-lea, împărat roman, veșnic august]; [Louis IV or V, Roman emperor, eternal august]; in the field: bust front of Louis V, wearing a hoop crown, long hair, a beard and a moustache; he is holding his head slightly tilted towards his right shoulder;

Rev.: in the field: **NATVS/ A·[nno] MCCLXXXVII· PATRE LVDOV·[ico] STRENO/ MATRE MECHTILDE AVSTR·[iaca]/ DVX BAVARIAE SVPERIORIS/ A PLERISQVE ELECTORIBVS/ FRANCOFVRTI MENSE NOVEMBR·[is]/ A·[nno] MCCCXIV· ELECTVS/ ET AQVISGRANI CORONATVS/ CONTRA FRIDER·[icum] AVSTRIACVM/ FRATREM·[ue] RVDOLPHVM PAL·[atinatus] ELEC·[torem]/ SE FORTITER TVETVR/ MEDIOLANI A·[nno] 1327· FERREA/ ROMAE A·[nno] 1328· AVREA²¹³ CORONA C[i]NCT·[us]/ A PAPIIS VARIE EXAGITATVS/ MVLTIS LIBERIS EX DVPLICI· CONIVGIO TERRIS·[ue] AVCT9[us]/ OBIIT XI· OCTOB·[ris]/ A·[nno] MCCCXLVII** [Născut în anul 1287 din tatăl Ludovic cel Vizeaz (și) mama Mechtilde de Austria, duce al Bavariei Superioare, (a fost) ales de cei mai mulți electori la Frankfurt, în luna noiembrie din anul 1314, și încoronat la Aachen. S-a apărut cu vitejie împotriva lui Frederic de Austria și a fratelui său Rudolf, electorul de Pfalz; s-a încoronat cu

²¹² This was the treaty of perpetual alliance between several cantons in the Alps, thus forming the Swiss Confederation (present-day Switzerland).

²¹³ AV in ligature.

coroana de fier la Milano în anul 1327 și cu cea de aur la Roma în anul 1328; (a fost) hărțuit în felurite moduri de papi. Înzestrat cu multe pământuri și mulți copii din două căsătorii, a murit la 12 octombrie în anul 1347]; [Born in the year 1287 from the father Louis the Brave (and) the mother Mechtilde of Austria, Duke of Upper Bavaria, (he was) elected by most electors in Frankfurt, in the month of November in the year 1314, and crowned at Aachen. He bravely defended him self against Frederick of Austria and his brother Rudolf, Elector of Pfalz; he was crowned with the iron crown at Milan²¹⁴ in the year 1327 and that of gold at Rome²¹⁵ in the year 1328; (he was) harassed in various ways by the popes.²¹⁶ Endowed with many lands and many children from two marriages, he died on 12 October in the year 1347];

THE DYNASTY OF LUXEMBOURG

197. Medal dedicated to Emperor Charles IV²¹⁷ (1346-1378, King of Bohemia under the name of Karel I between 1346-1378, Count of Luxembourg between 1346-1353, King of Italy from 1355, emperor from 1355 and Margrave of Brandenburg from 1373). D=32,4 mm; m.c.; VF; inv. N 60654;

Obv.: encircling legend: **CAROLVS IV· ROMANOR·[um] IMP·[erator] S[e]MP·[er] AVGVS⁹[us] ET BOHEM·[iae] REX** ⊗ *[Carol al IV-lea, împărat roman, veșnic august și rege al Boemiei]; [Charles IV, Roman emperor, eternal august and King of Bohemia]; in the field: bust front of Charles IV, wearing a hoop crown, long hair, a beard and a moustache;*

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ XIV· MAY A·[nno] MCCCXV·/ PATRE IOAN·[ne] REGE BOH·[emie] / IN AVLA GALL·[ica] EDVCAT⁹[us]/ E RENO PATRIO/ AD IMPERII THRONVM/ A QVIBVSD·[am] PRINCIPIB⁹[us] EVECTVS/ D·[ie] XIX· IVLII· A·[nno] MCCCXLVI·/ & D·[ie] XXV· NOV·[embris] BONNAE CORONAT⁹[us]/ SVPERATIS TANDEM AEMVLIS/ ROMAE V· APRIL·[is] A·[nno] MCCCLV· ET/ ARELATI A·[nno] MCCCLXV· CORONAT⁹[us]/ AVREAM²¹⁸ BVLLAM CONDIDIT A·[nno] 1356·/ IVSTITIAE TENACISSIM⁹[us]/ SED BOHEMIAM SVAM MAGIS/ QVAM IMPERIVM ORNANS/ AVGENSQVE· OBIIT/ D·[ie] XXIX· NOVEM·[bris]/ A·[nno] 1378·** *[Născut la 14 mai în anul 1315, din tatăl Ioan regele Boemiei, educat la curtea Franței, de la Rinul părintesc (a fost) înălțat la tronul Imperiului de câțiva principii în ziua de 19 iulie din anul 1346 și încoronat la Bonn în ziua de 25 noiembrie. După ce și-a înlăturat adversarii, (a fost) încoronat la Roma în 5 aprilie din anul 1355 și la Arles în anul 1365; a promulgat "Bula de aur" în anul 1356. Foarte ferm în aplicarea justiției, dar împodobind și sporind Boemia sa mai mult*

²¹⁴ The iron crown of the Lombard kings, remaining as the symbol of the Kingdom of Italy.

²¹⁵ The imperial crown; in this case, the crowning was secular, since he was involved in a conflict against the papacy.

²¹⁶ John XXII (1316-1334), Nicholas V, Anti-Pope (1328-1330), Benedict XII (1334-1342) and Clement VI (1342-1352), all with the residence at Avignon.

²¹⁷ *Tuchman 1988????*

²¹⁸ **AV** in ligature.

decât (însuși) Imperiul, a murit în ziua de 29 noiembrie din anul 1378]; [Born on 14 May in the year 1315, from the father John King of Bohemia, educated at the French court, from the parental Rhineland (he was) ascended to the imperial throne by several princes on the day of 19 July in the year 1346 and crowned at Bonnon 25 November. After he removed opponents, (he was) crowned at Rome on 5 April in the year 1355 and Arles²¹⁹ in the year 1365; he promulgated the "Golden Bull" in the year 1356. Very firm in the application of justice, but embellishing and enhancing his Bohemia more than the Empire (I self), he died on 29 November of the year 1378];

- 198. Medal dedicated to the Roman King Günther (Count of Schwarzburg-Blankenburg from 1330, in opposition).** D=32,3 mm; m.c.; VF; inv. N 60652; Obv.: encircling legend: **GVNTERVS ROMANORVM REXSEMP·[er] AVGVSTVS** ☼[Günther, rege al romanilor, veșnic august]; [Günther, King of the Romans, eternal august]; in the field: laureate bust right of Günther; Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ CIRCA A·[nno] MCCCIV·/ PATRE HENRICO XII·/ COMI[t]E IN·²²⁰ SHWARTZBVRG·/ REBVS FORTITER GESTIS/ SVB LVDOVICO BAVARO IMP·[eratore]/ MAGNVN NOMEN ADEPT·⁹·[us] EO/ MORTVO A PLERISQ·[ue] ELECTORIB·⁹·[us]/ FRANCOVRTI II· FEBR·[uarii] MCCCXL·⁹·/ IN·²²¹ REGEM ROMANORVM ELIGITVR·/ VERVM A BAVARIS DESERTVS/ VENENOQ·[ue] A MEDICIS IMPETITVS/ CVM CAROLO AEMVLO TRANSINGNS/ IMPERIO SE ABDICAVIT·/ DEFNCTVS XXIX· IVNII· SPLENDIDO MONVMENTO/ FRANCOVRTI/ ILLATVS·** [Născut pe la anul 1304 din tatăl Henric al XII-lea, conte de Shwartzburg, a luptat cu vitejie (și) a dobândit un mare renume sub împăratul Ludovic de Bavaria. După ce acesta a murit, a fost ales rege al romanilor de cei mai mulți electori la Frankfurt, în 2 februarie 1340; dar (fiind) părăsit de bavarezi și atacat cu otravă de medici, învoindu-se cu rivalul Carol, a abdicat din domnie. Mort la 29 iunie (și) deus într-un monument splendid la Frankfurt]; [Born in around the year 1304 from the father Henry XII, Count of Shwartzburg, he fought bravely (and) acquired great renown under Emperor Louis of Bavaria. After the latter died, he was elected King of the Romans by most electors in Frankfurt on 2 February 1340; but (being) abandoned by the Bavarians and attacked with poison by the doctors, making a truce with the rival Charles, he abdicated the throne. He died on 29 June (and) laid to rest in asplen did monument in Frankfurt];

- 199. Medal dedicated to the Roman King Wenzel²²² (King of Bohemia as Václav IV between 1373/1378-1419, Prince-Elector of Brandenburg between 1373-1378, King of the Romans from 1376 and Duke of Luxembourg as Wenzel II in 1383-1388, 1411-1412).** D=31,9 mm; m.c.; VF; inv. N 60657;

²¹⁹ Probably a confusion between the Latin name of the town Arles (*Arelate*) and that of the town Avignon (*Avennium*), the latter being the residence of the popes at that time.

²²⁰ IN in ligature.

²²¹ IN in ligature.

²²² Tuchman 1988????

Obv.: encircling legend: **WENCESLAVS ROMANORVM ET BOHEMIAE REX** ☉[Wenzel, rege al romanilor și al Boemiei]; [Wenzel, King of the Romans and of Bohemia]; in the field: bust front of Wenzel, wearing a hoop crown, long hair, a beard and a moustache; he has a veil attached to his crown, on his back:

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ D·[ie] XVII· MART·[ii] A·[nno] 1361·/ PATRE CAROLO IV· IMP·[eratore]/ MATRE ANNA D·[ucissa] SVIDN·[icae]/ NONDVM BIENNIS/ REX BOHEM·[iae] CORONATVS/ ADOLESCENS MAGNAE SPEI/ PATRIS PRECE PRECIOQVE/ IN REGEM ROM·[anorum] ELECTVS/ FRANCOF·[urti] D·[ie] XIII· IVN·[ii] 1376·/ CORONAT₉[us]²²³AQVISGRANI· D·[ie] VI· IULII· POST PATRIS MORTEM/ PRIMO QVINQVENNIO OPTIM⁹·[us]/ HINC IGNAV⁹·[us] PRODIG⁹·[us] CRVDELIS/ TANDEM AB ELECTORIB⁹·[us]/ D·[ie] XX· SEPT·[embris] A·[nno] 1400·/ EXAVCTORATVS/ MORBO COMITALI OBIT/ ANNO 1419·/ D·[ie] XVI· AVG·[usti]**

[Născut în ziua de 17 martie din anul 1361, (din) tatăl împăratul Carol al IV-lea (și) mama Anna ducesă de Schwednitz, încă nu în vârstă de doi ani (a fost) încoronat rege al Boemiei. Tânăr de mari speranțe, (a fost) ales la Frankfurt în ziua de 13 iunie 1376 rege al romanilor (și) încoronat la Aachen în ziua de 6 iulie, la rugămintea și cu cheltuiala tatălui (său). După moartea tatălui (a fost) foarte bun în primii cinci ani, apoi leneș, risipitor (și) crud; în sfârșit, în ziua de 20 septembrie din anul 1400 (a fost) detronat de către electori. A murit de epilepsie în anul 1419, în ziua de 16 august]; [Born on the day of 17 March in the year 1361, (from) the father Emperor Charles IV (and) the mother Anna Duchess of Schwednitz,²²⁴ when he was barely two years old (he was) crowned King of Bohemia. A young man of high expectations, (he was) elected in Frankfurt on the day of June 13 1376 as King of the Romans (and) crowned at Aachen on the day 6 July, at the request and expense of (his) father. After his father's death (he was) very good in the first five years, then lazy, wasteful (and) cruel; finally, on the day of 20 September in the year 1400 (he was) deposed by the electors. He died of epilepsy in the year 1419, on the day of 16 August];

200. Medal dedicated to the Roman King Frederick IV. D=32,0 mm; m.c.; VF; inv. N 60656;

Obv.: **C· WERMVTH· FEC· GOTH· C· PR· CÆS·**; encircling legend: **FRIDERICVS IV· ELECTVS ROMAN·[orum] REX SEMP·[er] AVGVST·[us]** [Frederic al IV-lea, ales rege al romanilor, veșnic august]; [Frederick IV, elected King of the Romans, eternal august]; in the field: bust front of Frederick IV, wearing a hoop crown, long hair and a moustache;

Rev.: in the field: **PATRE/ MAGNO TORQVATO/ DVCE BRVNSVICENSI/ MATRE CATHAR·[ina] BRANDENB·[urgensi]/ DVCATVM BRVNSVIC·[ensem]/ 19· ANNOS CVM LAVDE TENVIT/ VARIOS MOTVS COMPENSCE/ A PLERISQVE ELECTORIBVS/ WENCESLAO DEPOSITO/ A·[nno] MCCCC· DIE· VRBANI· FRANCOFVRTI/ IN REGEM**

²²³ CO in ligature.

²²⁴ Swidnicain Polish and in Latin (a duchy in the province of Silesia).

ROMANORVM ELECT⁹·[us]/ SED INDE DOMVM REPETENS/ IVSSV ELECTORIS MOGVNTINI/ A COMITE WALDECCENSI/ PROPRE FRITESLARIAM/ D·[ie] V· IVNII TRVCIDAT⁹·[us]/ MONVMENTO AVITO/ BRVNSVIGAE/ ILLATVS· [(Născut din) tatăl Torquatus cel Mare, duce de Braunschweig, (și) mama Ecaterina de Brandenburg, a cârmuit cu cinste ducatul de Braunschweig 19 ani, înăbușind diferite războaie. După ce Wenzel a fost depus, (a fost) ales de cei mai mulți electori rege al romanilor, la Frankfurt în anul 1400 de ziua (sfântului) Urban; dar apoi, îndreptându-se spre casă, din ordinul electorului de Mainz (a fost) ucis de contele de Waldeck în apropiere de Fritzlar, în ziua de 5 iunie. (A fost) depus în cavoul strămoșesc din Braunschweig]; [(Born from) the father Torquatus the Great, Duke of Braunschweig, (and) the mother Catherine of Brandenburg, he honourably governed the Duchy of Braunschweig for 19 years, stifling various uprisings. After Wenzel was deposed, (he was) elected by most electors King of the Romans in Frankfurt in the year 1400 on the day (of Saint) Urban; but then, heading back home, at the order of the elector of Mainz (he was) killed by the Count of Waldeck near Fritzlar, on the day of 5 June. (He was) laid to rest in the ancestral tomb from Braunschweig];

THE DYNASTY OF WITTELSBACH

- 201. Medal dedicated to the Roman King Rupert (1400-1410, Elector of Pfalz as Rupert III from 1398).** D=32,4 mm; m.c.; VF; inv. N 60655;
 Obv.: encircling legend: **RVPERTVS ROMANORVM REX SEMPER AVG·[ustus]** ⊗ [Ruprecht, rege al romanilor, veșnic august]; [Rupert, King of the Romans, eternal august]; in the field: bust front of Rupert, wearing a hoop crown and long hair;
 Rev.: **C·W·**; in the field: **NATVS/ PATRE RVPERTO/ MATRE BEATRICE/ FILIA REGIS SICIL·[iae]/ DEPOSITO WENCESLAO/ AD IMPERII FASTIGIVM/ A PLERISQ·[ue] ELECTOR·[ibus] ETECT⁹·[us]/ MENSE AVGVSTO MCCCC·/ ET COLONIAE VI· IAN·[uarii] 1401·/ CORONATVS/ INFELICI BELLO GALEAZIVM/ VICECOM[item] MEDIOL·[anensem] PETIIT/ EX ITALIA REVERSVS/ IMPERIVM PACIFICE/ ADMINISTRAVIT·/ DEFVNCTVS/ AN·[no] M CCCCX·/ XVIII· MAY·** [Născut din tatăl Ruprecht (și) mama Beatrice, fiica regelui Siciliei, după ce Wenzel a fost depus, (a fost) înălțat de cei mai mulți electori în fruntea Imperiului în luna august 1400 și încoronat la Köln în 6 ianuarie 1401. L-a atacat pe Galeazzo, viconte de Milano, într-un război nenorocos; reîntors din Italia, a administrat Imperiul în pace. Mort la 18 mai în anul 1410]; [Born from the father Rupert (and) the mother Beatrice, the daughter of the King of Sicily, after Wenzel was deposed, (he was) raised by most electors at the head of the Empire in the month of August 1400 and crowned in Cologne on 6 January 1401. He attacked Galeazzo,²²⁵ Viscount of Milan, in an unfortunate war; returning from Italy, head ministered the Empire in peace. He died on 18 May in the year 1410];

²²⁵ This was Gian Galeazzo Visconti (1385-1395), who later became Duke of Milan (1395-1402).

THE DYNASTY OF LUXEMBOURG

202. Medal dedicated to the Roman King Jobst (1410-1411, Margrave of Moravia from 1375, Margrave of Brandenburg from 1397, Duke of Luxembourg between 1388-1402, 1407-1411), in rivalry with Sigismund. D=32,3 mm; m.c.; VF; inv. N 60658;

Obv.: C· PR· CÆS·; encircling legend: IODOCVS ROMANORVM REX SEMP·[er] AVG·[ustus] ⊗ [Jobst, rege al romanilor, veșnic august]; [Jobst, King of the Romans, eternal august]; in the field: laureate bust right of Jobst, wearing a long beard and a moustache;

Rev.: C· W·; in the field: NATVS/ A·[nno] C·[hristi] MCCCXXI· X· APR·[ilis]/ PATRE IOAN·[ne] HENRICO/ MARCH·[ione] MORAVIAE/ MATRE MARGARETHA/ OPPAVIAE DVCISSA·/ LICET HOMO INVILIS/ NEC VERITATEM PRAESTANS/ LONGIORI TANTVM BARBA/ AETATEQVE PROVECTORI/ DIVITIISQVE SPECTABILIS/ ELECTVS TAMEN FRANCOFVRTI/ AN·[no] 1410· POST RVPERTVM PALAT·[inensem]/ EDITA CONSTITVTIONE/ DE RESISTENDO REGIAE MAIESTATIS/ SI CONTRA ORDINATIONES/ IMPERII FECERIT/ SEXTO REGNI MENSE/ ANTE CORONATIONEM/ BRVMIAE IN MORAVIA/ XX· MARTII A·[nno] 1411·/ DECESSIT· [Născut la anul 1321 de la Cristos, la 10 aprilie, din tatăl Ioan Henric, marchiz de Moravia, (și) mama Margareta, ducesă de Oppau, deși om incapabil, neremarcat nici prin dreptate, mai cunoscut doar datorită bărbii mai lungi și vârstei, și respectat (doar) datorită bogăției, totuși (a fost) ales după Ruprecht de Pfalz, la Frankfurt, în anul 1410, după ce a fost publicată legea despre rezistența față de maiestatea regală dacă (aceasta) ar acționa contrar rânduielilor Imperiului. A murit în a șasea lună de domnie la Brünn în Moravia, înainte de încoronare, în anul 1411 la 20 martie]; [Born in the year 1321 after Christ, on 10 April, from the father John Henry, Marquis of Moravia, (and) the mother Margaret, Duchess of Oppau,²²⁶ although an incapable man, undistinguished he went through justice, better known just because of his longer beard and age and respected (only) because of his wealth, he (was) however elected after Rupert of Pfalz, in Frankfurt, in the year 1410, after the law on resistance to the royal majesty if (the latter) acted contrary to the ordinances of the Empire was published. He died in the sixth month of his reign at Brünn²²⁷ in Moravia, before the coronation, in the year 1411 on 20 March];

203. Medal dedicated to Emperor Sigismund (1410-1437, Prince-Elector of Brandenburg between 1378-1397 and 1411-1417, King of Hungary as Zsigmond from 1387, hereditary Duke of Luxembourg from 1419, King of Bohemia as Zikmund between 1419-1421 and 1436-1437, King of Italy from 1431, emperor from 1433). D=32,7 mm; m.c.; VF; inv. N 60659;

Obv.: encircling legend: SIGISMVNDVS ROM·[anorum] IMPER·[ator] SEMP·[er] AVG·[ustus] HVNG·[ariae] BOHE·[miae] &c REX ⊗ [Sigismund, împărat roman, veșnic august, rege al Ungariei, Boemiei, etc.]; [Sigismund, Roman emperor, eternal

²²⁶ Today Opava in the Czech Republic.

²²⁷ Today Brno.

august, King of Hungary, Bohemia, etc.]; in the field: bust front of Sigismund, wearing a hoop crown, a beard and a moustache;

Rev.: C·W·F·C·PR·CÆS·; in the field: NATVS/ XV· FEBR·[uarii] A·[nno] M CCCLXVII·/ PATRE CAROLO IV· IMP·[eratore]/ MATRE ELISAB·[eta] POMERANA·²²⁸/ CORPORE ANIMOQ·[ue] PRAESTANS/ REX HVNGARIAE A·[nno] 1386·/ BOHEMIAE A·[nno] 1419·/ GERMANIAE A·[nno] 1411· M·[ense] MARTIO/ FRANCOFVRTI ELECTVS/ MOX AQVISGRANI INDE/ MEDI[o]LANI A·[nno] 1431· ROMAE A·[nno] 1433·/ CORONATVS/ REFORMATIONEM ECCLESIAE/ IN CONCILIO CONSTANT·[iae] ET BASIL·[eae]/ FRVSTRA CONATVS/ CVM TVRCIS ET HVSSITIS/ VARIA FORTVNA PVGNANS/ OBIIT· IX· DECEMBR[is]/ A·[nno] 1437· *[Născut la 15 februarie în anul 1367, din tatăl împăratul Carol al IV-lea (și) mama Elisabeta de Pomerania, remarcabil prin trup și suflet, (a devenit) rege al Ungariei din anul 1386, al Boemiei din anul 1419, al Germaniei din anul 1411; (a fost) ales la Frankfurt în luna martie (și) încoronat îndată la Aachen, apoi la Milano în anul 1431 (și) la Roma în anul 1433. S-a străduit zadarnic în conciliul de la Konstanz și Basel pentru reforma Bisericii; luptând cu sorți schimbători cu turcii și cu husiții, a murit la 9 decembrie în anul 1437]; [Born on 15 February in the year 1367, from the father Emperor Charles IV (and) the mother Elizabeth of Pomerania, remarkable in body and soul, (he became) King of Hungary in 1386, of Bohemia from the year 1419, of Germany in the year 1411; (he was) elected at Frankfurt in the month of March (and) immediately crowned at Aachen, then in Milan in the year 1431 (and) in Rome in the year 1433. He tried in vain in the Council of Constance and Basel to reform the Church; fighting with changing lots against the Turks and the Hussites, he died on 9 December in the year 1437];*

THE HABSBURG DYNASTY

204. Medal dedicated to Emperor Albert II (1438-1439, Duke of Austria as Albert V, from 1404, hereditary Duke of Luxembourg from 1437, King of Bohemia as Albert I, King of Hungary as Albert, from 1437). D=32,2 mm; m.c.; VF; inv. N 60660;

Obv.: C·PR·CÆS·; encircling legend: ALBERT·[us] II·ROM·[anorum] REX SEMP·[er] AVG·[ustus] HVNG·[ariae] BOH·[emiae] DAL·[matiae] CROA·[tia] &· REX· ⊗ *[Albert al II-lea, rege al romanilor, veșnic august, rege al Ungariei, Boemiei, Dalmației, Croației etc.]; [Albert II, King of the Romans, eternal august, King of Hungary, Bohemia, Dalmatia, Croatia, etc.]; in the field: bust left of Albert II, wearing a hoop crown, long hair and a moustache;*

Rev.: C·W·; in the field: NATVS/ A·[nno] 1399· K[a]L·[endis] IAN·[uariis]/ PATRE ALB·[erto] IV· AVSTRIA·[co]/ MATRE IOANNA BAVARA/ SIGIS·[mudi] IMP·[eratoris] GENER FACT·[us] 1422/ V· MENS·[ibus] TRES CORON·[as] ACCEPIT/ HVNG·[aricam] K[a]L·[endis] IAN·[uariis] BOH·[emicam] [ante diem] III·

²²⁸ NA in ligature.

K[a]L·[endas] IVL·[ias]/ GERMANICAM [ante diem] III· K[a]L·[endas] IVN·[ias]/ ANNO MCCCCXXVIII-/ DEMVM DESPONSATA FILIA I-/ ANNA WILHELMO DVCI SAX·[oniae]/ II· ELISAB·[eta] CASIMIRO REG·[i] POL·[oniae]/ PACE AVSTRIAE REDDITA/ PACATA BOHEMIA ET FVGATO/ TVRCA DYSENTERIA PROPE/ BVDAM [ante diem] VI· K[a]L·[endas] NOV·[embres] 1439. OB·[iit] / CORP⁹[us] ALB·[erti] REG·[is] SEP·[ultum]/ VLATISL·[aum] POSTH·[umum]/ RELIQVIT· [Născut în anul 1399 la 1 ianuarie, din tatăl Albert al IV-lea de Austria (și) mama Ioana de Bavaria, făcut ginere al împăratului Sigismund în anul 1422, de-a lungul a cinci luni în anul 1438 a primit trei coroane: pe a Ungariei la 1 ianuarie, pe a Boemiei la 29 iunie, pe a Germaniei la 30 mai. Tocmai după ce prima fiică, Anna, i-a fost logodită cu Wilhelm ducele de Saxonia, și a doua, Elisabeta, cu Cazimir regele Poloniei, după ce Austriei i-a fost redată pacea, după ce Boemia a fost pacificată și turcul pus pe fugă, a murit de dizenterie în apropiere de Buda la 27 octombrie 1439. Trupul înmormântat al regelui Albert a lăsat în urmă pe (fiul) Ladislau Postumul]; [Born in the year 1399 on 1 January, from the father Albert IV of Austria (and) the mother Joanna of Bavaria, madeson-in-law of Emperor Sigismund in the year 1422, over the course of five months in the year 1438 he received three crowns: that of Hungary on 1 January, that of Bohemia on 29 June, that of Germany on 30 May. Just after the first daughter, Anna, was be trothed to William Duke of Saxony, and the second, Elizabeth, to the Polish King Casimir, after peace was restored to Austria, after Bohemia was pacified and the Turk was set arunning, he died of dysentery near Buda on 27 October 1439. The buried body of King Albert left behind the (son) Ladislaus the Posthumous];

205. Medal dedicated to Emperor Frederick III (1440-1493, Archduke of Austria as Frederick V from 1424, King of Italy from 1452 and emperor from 1452).

D=31,8 mm; m.c.; VF; inv. N 60661;

Obv.: encircling legend: FRIDERICVS III· ROMANORVM REX SEMPER AVGVSTVS ★[Frederic al III-lea, rege al romanilor, veșnic august]; [Frederick III, King of the Romans, eternal august,]; in the field: bust front of Frederick III, wearing a hoop crown and long hair;

Rev.: in the field: NATVS/ XXI· SEP·[tembris] MCCCCXV-/ PATRE ERNEST·[o] ARCHID·[uce]/ AVST·[riae] MATRE CIMBVRGA-/ II· FEBR·[uarii] MCCCCXL ELECT⁹[us]/ FRANCOF·[urti] IN REGEM ROMAN·[orum]/ CORONAT⁹[us] AQVISGR·[ani] XVII· IVLII-/ FRATRE HELVET·[is] GALLIS· SOPITIS-/ LEONOR·[am] PORTVG·[allam] VXOREM DVXIT/ CORONAT·[us] CVM EA ROMAE· NICOL·[ao]/ IX· MART·[iis] MCCCCLII SED REVERS⁹[us]/ MAXIMA PERICVLA ET BELLA· AB·/ AVSTR·[iacis] BOH·[emis] HVNG·[aris] BVRG·[undis] GALLIS/ PRIMAQ·[ue] TVRCAR·[um] IN GERMAN·[iam]/ IRRVPTIONEM EXPERTVS-/ IIS OMNIBVS SVPERATIS/ OB·[iit] LINTZII· XIX· AVG·[usti]/ M CCCXCIII· SEPVL·[us]/ 16 VIENNAE· 97· [Născut la 21 septembrie 1415, din tatăl Ernest arhiduce de Austria (și) mama Cimbarga, în 2 februarie 1440 (a fost) ales la Frankfurt rege al romanilor

(și) încoronat la Aachen în 17 iulie. După ce fratele (său), elvețienii și francezii au fost potoliți, a luat-o de soție pe Leonora de Portugalia; (a fost) încoronat (împreună) cu ea la Roma de (papa) Nicolae, la 9 martie 1452. Dar (odată) reîntors, a trebuit să înfrunte pericole foarte mari și războaie din partea austrieilor, cehilor, ungarilor, burgunzilor, francezilor, (ca) și prima năvală a turcilor în Germania. După ce toți aceștia au fost învinși, a murit la Linz la 19 august 1493; înmormântat la Viena (1697)] [Born on 21 September 1415, from the father Ernest Archduke of Austria (and) the mother Cimburga, on 2 February 1440 (he was) elected King of the Romans in Frankfurt (and) crowned in Aachen on 17 July. After (his) brother, the Swiss and the French wereap peased, he married Eleanor of Portugal; (he was) crowned (together) with her in Rome by (Pope) Nicholas,²²⁹ on 9 March 1452. But (once) returned, he had to face very great dangers and wars from the Austrians, the Czechs, the Hungarians, the Burgundians, the French, (as well as) the first invasion of the Turks in Germany. After they were all defeated, he died in Linz on 19 August 1493; buried in Vienna (1697)²³⁰];

206. Medal dedicated to Emperor Maximilian I (1493-1519, King of the Romans from 1486, Archduke of Austria from 1493, emperor from 1508). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60663;

Obv.: encircling legend: **MAXIMILIAN⁹[us] I· ROM·[anorum] IMP·[erator] SEM·[per] AVG·[ustus] PLV·[rimum] EVR·[opae] PROV·[inciarum] REX· P_R[] P_O[]** ⊕ [Maximilian I, împărat roman, veșnic august, rege al mai multor provincii ale Europei,]; [Maximilian I, Roman emperor, eternal august, king of several provinces of Europe,]; in the field: bust right of Maximilian I, wearing a cap with a raised brim, long hair and the Golden Fleece;

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ A·[nno] 1459· XXII· MART·[ii]/ PATRE FRIDER·[ico] 3· S·[acrat]S·[imo] IMP·[eratore]²³¹/ MATRE LEONORA PORTVG·[alla]/ AN·[no] 1477· XX· AVGVST·[i]/ MATRIMON·[ium] INIVIT BVRGVN·[dum]/ A·[nno] 1486· XVI· FEBR·[uarii] REX ROMAN·[orum]/ ELECT⁹[us] ET IX· MART·[ii] CORONAT⁹[us] ET²³²/ BRVGIS CAPT⁹[us] SED LIBERAT⁹[us]/ MAXIMA BELLA CONTRA GALLOS/ HELVET·[os] BAVAROS· HVNG·[aros] VENET·[os]/ GESSIT PLVRAQ·[ue] PERIC·[ula] SVBIIT·/ A·[nno] 1495· CAMERAM IMPER·[ialem]/ CONDIDIT & A·[nno] MD· IMPERIVM/ IN X· CIRCULO VISITIT/ MVLTAR·[um] ACAD·[emiarum] AVCTOR·/ OBIIT XI· IAN·[uarii]/ A·[nno] M D XIX· [Născut în anul 1459 la 22 martie, din tatăl Frederic al III-lea, preasfântul împărat, (și) din mama Leonora de Portugalia, la 20 august în anul 1477 a încheiat o căsătorie burgundă; (a fost) ales rege al romanilor la 16 februarie în anul 1486 și încoronat la 9 martie; și (a fost) capturat la Bruges, dar (apoi) eliberat. A purtat războaie foarte mari**

²²⁹ Papa Nicolae al V-lea, laic Tommaso Parentucelli (1447-1455).

²³⁰ Este data fabricației medaliei.

²³¹ MP in ligature.

²³² ET in ligature.

împotriva francezilor, elvețienilor, bavarezilor, ungurilor, venețienilor, și s-a expus multor pericole. În anul 1495 a întemeiat cămara imperială, și în anul 1500 a împărțit Imperiul în zece circumscripții. Fondator al multor academii. A murit la 11 ianuarie în anul 1519]; [Born on 22 March in the year 1459, from the father Frederick III, Most Holy Emperor, (and) the mother Eleanor of Portugal, on 20 August in the year 1477 he concluded a Burgundian marriage; (he was) elected King of the Romans on 16 February in the year 1486 and crowned on 9 March; and (was) captured in Bruges, but (then) released. He waged very great wars against the French, the Swiss, the Bavarians, the Hungarians, the Venetians, and exposed him self to many dangers. In the year 1495 he founded the imperial chamber, and in the year 1500 he divided the empire in to ten constituencies. The founder of several academies. He died on 11 January in the year 1519];

207. Medal dedicated to Emperor Charles V (1519-1556, King of Spain from 1516, Prince of the Netherlands between 1516-1555, King of Sicily under the name of Charles IV between 1516-1556, Archduke of Austria between 1519-1521 under the name of Charles I, emperor from 1519 and Duke of Milan between 1525-1529 and 1535-1540). D=31,4 mm; m.c.; VF; inv. N 60662;

Obv.: encircling legend: **CAROL⁹[us] V· ROM·[anorum] IMP·[erator] S·[emper] AVG·[ustus] GER·[maniae] HISP·[aniae] SIC·[iliae] HIERVS[olymae]· HVNG[ariae] &· REX** ☉ *[Carol al V-lea, împărat roman, veșnic august, rege al Germaniei, Spaniei, Siciliei, Ierusalimului, Ungariei etc.]; [Charles V, Roman emperor, eternal august, King of Germany, Spain, Sicily, Jerusalem, Hungary, etc.]; in the field: laureate bust right of Charles V, wearing a short beard, a moustache and the Golden Fleece;*

Rev.: in the field: **NATVS/ A·[nno] 1500· XXIV· FEB·[ruarii]/ PAT·[re] PHIL·[ippo] REG·[e] HISPAN·[iae]/ MAT·[re] IOANNA· GANDAVI·[ensi]/ A·[nno] 1518· XVII· FEB·[ruarii] REX HISP·[aniae]/ A·[nno] 1519· XXVIII· IVN·[ii] REX ROM·[anorum] ELEC·[tus]/ A·[nno] 1520· XXIII· OCT·[obris] AQVISGR·[ani] ET/ A·[nno] 1530· XXIV· FEB·[ruarii] ROMAE CORON·[atus] / RES MAGNAS IN VTROQ·[ue] ORBE GESSIT·/ A·[nno] 1525· FRANCISC·[um] REG·[em] CAPTIVVM DVXIT·/ ARMA VICTR·[ices] IN AFRICAM TRANST·[ulit]/ AVGVSTAN[am] CONFESS·[ionem] BENIGNE/ SVSCEPIT· SED ILLI ADDICTOS/ SVBIVGARE FRVSTRA CONATVS/ PACEM RELIG·[ionis] DEDIT/ ET A·[nno] 1556· IMPERIO/ SE ABDICANS/ OB·[iit] XXI· SEP·[tembris] A·[nno] 1558·** *[Născut în anul 1500 la 24 februarie, din tatăl Filip regele Spaniei (și) mama Ioana de Gand, (a devenit) rege al Spaniei în anul 1518 la 17 februarie; ales rege al romanilor la 28 iunie 1519, (a fost) încoronat la Aachen în anul 1520 la 23 octombrie și la Roma²³³ în anul 1530 la 24 februarie. A înfăptuit lucruri mărețe în ambele lumi; în anul 1525 l-a luat prizonier pe regele Francisc; și-a purtat armele victorioase în Africa. A oprit cu bunăvoință Confesiunea de la*

²³³ By Pope Clement VII, lay name Giulio de Medici (1523-1534). *Popa-Matei 1983, p.* suggest Bologna as the town of coronation.

Augsburg; dar, după ce a încercat în zadar să-i supună pe adepții acesteia, a dăruit pace religiei și, abdicând din domnie în anul 1566, a murit la 21 septembrie în anul 1558]; [Born on 24 February in the year 1500, from the father King Philip of Spain (and) the mother Joanna of Ghent, (he became) King of Spain in the year 1518 on 17 February; elected King of the Romans on 28 June 1519, (he was) crowned at Aachen in the year 1520 on 23 October and in Rome on 24 February in the year 1530. He accomplished great things in both worlds²³⁴; he captured King Francis²³⁵ in the year 1525; carried his victorious weapons in Africa.²³⁶ He graciously protected the Confession of Augsburg²³⁷; but after trying in vain to subdue its followers, he gave peace to religion and abdicating the throne in the year 1566, he died on 21 September in the year 1558];

- 208. Medal dedicated to Emperor Ferdinand I (1556-1564, Archduke of Austria from 1521, King of Hungary and Bohemia from 1526, King of the Romans from 1531, emperor from 1556).** D=31,8 mm; m.c.; F; inv. N 60664;
 Obv.: encircling legend: **FERDINANDVS I· ROM·[anorum] IMP·[erator] SEM·[per] AVG·[ustus] GER·[maniae] HVNG·[ariae] BOH·[emiae] DAL·[matiae] CR[oa]tia[rum] REX** ☉ *[Ferdinand I, împărat roman, veșnic august, rege al Germaniei, Ungariei, Boemiei, Dalmației, Croației]; [Ferdinand I, Roman emperor, eternal august, King of Germany, Hungary, Bohemia, Dalmatia, Croatia]; in the field: laureate bust left of Ferdinand I, wearing a short beard, a moustache and the Golden Fleece;*
 Rev.: **C· W· F· C· PR· C·**; in the field: **NATVS/ COMPLVTI/ X· MART·[ii] 1503·/ CAROLI V· FRATER/ PRIMO AVSTRIAM OBTINUIT/ HINC ANNA CONIVGE/ A·[nno] 1521· DVCTA ET POST/ LVDOVICI FRATRIS MORTEM/ HVNGAR·[iae] BOHEMIAEQ·[ue] HAEREDE/ REGNA· HAEC· BELLIS· VINDICAVIT·/ AN·[nno] 1531· V· IANVAR·[ii] REX ROMAN·[orum]/ ELECTVS ET XI· IAN·[uar]ii CORONATVS/ ABDICANTE A·[nno] 1558· CAROLO/ IMPERATORIS AXIOMATE/ SOLVS VSVS EST QVAMVIS/ ROMAE NON CORONATVS/ OBIIT VIENNAE/ A·[nno] 1564· 25· IVL·[ii]/ *** *[Născut la Madrid în 10 martie 1503, fratele lui Carol al V-lea, mai întâi a obținut Austria; apoi, după ce a luat-o de soție în anul 1521 pe Anna și după moartea fratelui (ei) Ludovic, în chip de moștenitor al Ungariei și Boemiei, a pretins aceste regate prin războaie. (A fost) ales rege al romanilor la 5 ianuarie în anul 1531 și încoronat la 11 ianuarie; abdicând Carol, din anul 1558 a beneficiat singur (de tron) în mod automat, cu toate că nu (a fost) încoronat la Roma. A murit la Viena în anul 1564, la 25 iulie]; [Born in Madrid on 10 March 1503, the brother of Charles V, he*

²³⁴ An allusion to the domination of Italy and the formation of the Spanish colonial empire, the conquests of America (Mexico, Central America, Peru, Chile, etc.).

²³⁵ Francis I of Valois, King of France (1515-1547), defeated and captured in the Battle of Pavia (24 February 1525).

²³⁶ These were the brief, repeated campaigns from North Africa, ending in the temporary conquest of the towns of Algiers, Tunis and Tripoli.

²³⁷ The official name of the Evangelical Church founded by Martin Luther (received after expressing the doctrine in the Reichstag of Augsburg - 1530).

first obtained Austria, then, after marrying Anna in the year 1521 and after the death of (her) brother Louis,²³⁸ as heir of Hungary and Bohemia, he claimed the kingdoms through wars. (He was) elected King of the Romans on 5 January in the year 1531 and crowned on 11 January; since Charles abdicated, in the year 1558 he automatically benefited from (the throne) alone, although (he was) not crowned at Rome. He died in Vienna in the year 1564, on 25 July;

209. Medal dedicated to Emperor Maximilian II (1564-1576, King of the Romans from 1562, King of Hungary și Bohemia from 1564, Archduke of Austria and emperor). D=31,9 mm; m.c.; VF; inv. N 60665;

Obv.: **C-/ PR· CAES·**; encircling legend: **MAXIMILIAN⁹.[us] II· ROM·[anorum] IMP·[erator] SEM·[per] AVG·[ustus] GER·[maniae] HVN·[gariae] BOH·[emiae] REX** ⊗ *[Maximilian al II-lea, împărat roman, veșnic august, rege al Germaniei, Ungariei, Boemiei]; [Maximilian II, Roman emperor, eternal august, King of Germany, Hungary, Bohemia]; in the field: laureate bust right of Maximilian II, wearing a short beard, a moustache and the Golden Fleece;*

Rev.: **C· W MATRE ANNA HVNG·[ara]/ EX CAROLI V· IMP·[eratoris] FILIA/ MARIA XVI· LIBER·[os] PARENS/ A·[nno] 1526· XX· SEP·[tembris] REX BOHEM·[iae]/ XXX· SEPT·[embris] REX ROMANOR·[um]/ AN·[no] 1536· VIII· SEP·[tembris] REX HVNG·[ariae]/ MORTVO PARENTE IMPERATOR/ PRIMIS AVGVSTAN·[is] COMITIIS/ RELIGIONIS VNITATEM/ SARCIENDAM COMMENDAVIT/ VARIE²³⁹ CONTRA TVRCAS PVGNANS/ LANIENAM PARIS· DETESTAT⁹.[us]/ REGNVN A POLON·[is] OBLAT·[um]/ VINDICATVR⁹.[us] OBIIT/ A·[nno] 1576· XII· OCT[obris]** ⊗ *[Născut în anul 1527 la 1 august, din tatăl împăratul Ferdinand I (și) mama Anna de Ungaria, părinte a 16 copii de la Maria, fiica împăratului Carol al V-lea, (a devenit) rege al Boemiei în anul 1526 la 20 septembrie, rege al romanilor la 30 septembrie, (și) în anul 1536 la 8 septembrie rege al Ungariei, (iar) după moartea părintelui (său) – împărat. Primei adunări de la Augsburg i-a recomandat să refacă unitatea religiei. Luptând în felurite chipuri contra turcilor, urând măcelărirea semenilor, revendicând regatul oferit de poloni²⁴⁰, a murit în anul 1576 la 12 octombrie]; [Born in the year 1527 on 1 august, from the father Emperor Ferdinand I (and) the mother Anna of Hungary, the parent of 16 children from Maria, the daughter of Emperor Charles V, (he became) King of Bohemia in the year 1526 on 20 September, King of the Romans on 30 September, (and) in the year 1536 on 8 September, King of Hungary, (and) after the death of (his) parent-emperor. To the first assembly from Augsburg²⁴¹ he recommended that it should restore religious*

²³⁸ Louis II Jagello, King of Ungariei (1516-1526), killed in the battle against the Turks from Mohács.

²³⁹ VA in ligature.

²⁴⁰ The Polish throne became elective when the Jagiellon dynasty became extinct (1572). Although somenobleendorsed his candidacy, Henry of Valois was elected first (1573), and then Stephen Báthory (1575), the majority of the Polish nobility fearing the absolutism of the Habsburgs.

²⁴¹ The Reichstag of Augsburg from 1566, which recognised the decisions reached by the Council of Trent (the basis of the Counter-Reformation).

unity. Fighting against the Turks in various ways, hating the slaughter of his peers, claiming the kingdom offered by the Poles, he died in the year 1576 on 12 October);

210. Medal dedicated to Emperor Rudolph II (1576-1612, King of the Romans from 1575, Archduke of Austria as Rudolph V from 1576, King of Hungary as Rudolph I between 1576-1608, King of Bohemia between 1576-1611, emperor).

D=32,5 mm; m.c.; VF; inv. N 60671;

Obv.: **C· PR· CÆS·**; encircling legend: **RVDOLPHVS II· ROM·[anorum] IMP·[erator] SEMP·[er] AVG·[ustus] GERM·[aniae] HVNG·[ariae] BOH·[emiae] REX** ☉ *[Rudolf al II-lea, împărat roman, veșnic august, rege al Germaniei, Ungariei, Boemiei]; [Rudolph II, Roman emperor, eternal august, King of Germany, Hungary, Bohemia];* in the field: laureate bust right of Rudolph II, wearing a short beard, a moustache and the Golden Fleece;

Rev.: **C· W·**; in the field: **NATVS/ A·[nno] 1552· 18· IVL·[ii]/ PATRE MAXIMIL·[iano] II·/ A·[nno] 1572· II· SEP·[tembris] REX HVNG·[ariae]/ A·[nno] 1575· XXII· SEPT·[embris] BOHEM·[iae]/ KAL·[endis] NOV·[embribus] REX ROM·[anorum] ELECTVS/ PATRE DEFVNCTO IMPERATOR/ PACIFICO IMPERIO GAVISVS/ HVNGARIS BOH·[emis] SILES·[iis] MORAVIS/ PRIVILEGIA ET RELIGIONIS/ LIBERTATEM CONFIRMAVIT/ CVM TVRCIS VARIO SVCESSV/ PVGNANS INDVCIAS FECIT/ ACADEMIAS CONFIRMAVIT/ DOCTOS FOVIT/ OBIIT PRAGAE/ AN·[no] 1612·/ 20· IAN·[uarii]** *[Născut în anul 1552 la 18 iulie, din tatăl Maximilian al II-lea, rege al Ungariei din anul 1572 la 2 septembrie, al Boemiei din anul 1575 la 22 septembrie, la 1 noiembrie (a fost) ales rege al romanilor; împărat după moartea tatălui (său). S-a bucurat de o domnie liniștită; ungurilor, cehilor, silezienilor (și) moravilor le-a confirmat privilegiile și libertatea credinței. Cu turcii, luptând cu sorți schimbători, a încheiat un armistițiu. A încurajat academiile, i-a ocrotit pe învățați. A murit la Praga în anul 1612, la 20 ianuarie]; [Born on 18 July in the year 1552, from the father Maximilian II, King of Hungary from the year 1572 on 2 September, of Bohemia from the year 1575 on 22 September, on 1 November (he was) elected King of the Romans; emperor after the death of (his) father. He enjoyed a peace fulreign; to the Hungarians, the Czechs, the Silesians (and) the Moravians he confirmed their privileges and freedom of the faith. Fighting with changing lots against the Turks, he concluded a truce.²⁴² He encouraged the academies, he protected the scholars. He died in Prague in the year 1612, on 20 January];*

211. Medal dedicated to Emperor Matthias II (1612-1619, King of Hungary as Matyás II between 1608-1618, King of Bohemia as Matyáš between 1611-1619, Archduke of Austria and emperor from 1612). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60672;

Obv.: encircling legend: **MATHIAS ROM·[anorum] IMP·[erator] S·[emper] AVG·[ustus] GER·[maniae] HVN·[gariae] BOH·[emiae] DAL·[matiae] CROA·[tia]**

²⁴² The Turkish-Austrian treaty from Zsitvatorok (11 November 1606), which ended the “long war” between the Ottomans and the “Holy League,” which had begun in 1593.

SCLAV·[oniae] REX ⊕ *[Mathias, împărat roman, veșnic august, rege al Germaniei, Ungariei, Boemiei, Dalmației, Croației, Slavoniei]; [Matthias, Roman emperor, eternal august, King of Germany, Hungary, Bohemia, Dalmatia, Croatia, Slavonia];* in the field: laureate bust right of Matthias II, wearing a short beard, a moustache, a Spanish collar and the Golden Fleece;

Rev.: **C· C· PR· CÆS· W·**; in the field: **NATVS/ A·[nno] 1557· XXIV· FEB·[ruarii]/ PATRE MAXIMIL·[iano] II·/ A·[nno] 1560· 19· NOV·[embris] REX HVNG·[ariae]/ A·[nno] 1611· X· IVL·[ii] REX BOH·[emiae]/ AN·[no] 1612· III· IVN·[ii] REX ROM·[anorum]/ ET IMPERATOR ELECTVS/ XXIV· IVNII CVM ANNA CONIVGE/ FRANCOFVRTI CORONATVS/ INDVCIAS CVM TVRCIS PEPIGIT/ QVOS ANTE IMPERIVM SAEPE/ PROFLIGAVERAT·/ MOTVVM INITIO BOHEMICORV[m]²⁴³/ DIRO ANNI 1618· XXX· DIERVM/ COMETA PRAEEVNT/ OBIIT VIENNAE/ AN·[no] M DC XIX·/ X· MART·[iii]** *[Născut în anul 1557 la 24 februarie, din tatăl Maximilian al II-lea, (a fost) ales în anul 1560 la 19 noiembrie rege al Ungariei, în anul 1611 la 10 iulie rege al Boemiei, (iar) în anul 1612 la 3 iunie rege al romanilor și împărat; (a fost) încoronat la Frankfurt în 24 iunie, împreună cu soția Anna. Cu turcii, pe care înainte de domnie adeseori îi zdrobise, a încheiat armistițiu. La începutul groaznic al mișcărilor din Boemia din anul 1618, prevestite de o cometă (vreme de) 30 de zile, a murit la Viena în anul 1619, la 10 martie]; [Born on 24 February in the year 1557, from the father Maximilian II, (he was) elected King of Hungary on 19 November in the year 1560, King of Bohemia on 10 July in the year 1611, (and) King of the Romans and emperor in the year 1612 on 3 June; (he was) crowned in Frankfurt on 24 June, together with his wife Anna. With the Turks, whom he had of ten crushed before his reign, he concluded an armistice. At the terrible beginning of the movements from Bohemia in the year 1618, predicted by a comet (for) 30 days, he died in Vienna in the year 1619, on 10 March];*

THE HABSBURG DYNASTY— THE STYRIA BRANCH

212. Medal dedicated to Emperor Ferdinand II (1619-1637, Archduke of Austria from 1590/1619, King of Hungary between 1618/1619-1637, King of Bohemia between 1619-1637, emperor). D=31,7 mm; m.c.; VF; inv. N 60670;

Obv.: encircling legend: **FERDINANDVS II· ROM·[anorum] IMP·[erator] SEMP·[er] AVG·[ustus] GER·[maniae] HVNG·[ariae] BOH·[emiae] REX** ⊕ *[Ferdinand al II-lea, împărat roman, veșnic august, rege al Germaniei, Ungariei, Boemiei]; [Ferdinand II, Roman emperor, eternal august, King of Germany, Hungary, Bohemia];* in the field: laureate bust right of Ferdinand II, wearing a goatee, a moustache, a Spanish collar and the Golden Fleece;

Rev.: **C· W· C· P· C·**; in the field: **NATVS/ GRAETII IN STYRIA/ IX· IVL·[ii] A·[nno] 1578·/ PAT·[re] CAROLO ARCHID·[uce] AVST·[riae]/ MAT·[re] MARIA· BAVARA/**

²⁴³ A horizontal *hasta* above the letter V.

CORONATVS REX/ BOHEMIAE A-[nno] 1617· 29· IVN-[ii]/ HVNGARIAE A-[nno] 1618· K[a]L-[endis] IVL-[iis]/ HINC ROMANORVM IMP-[erator]/ A-[nno] 1619· IX· SEPT-[embris] FRANCOFVRTI/ ELECTVS ET CORONATVS/ GRAVISSIMOS BOHEMORVM/ ET HVNGARORVM MOTVS/ NATVMQVE INDE/ INFELIX GERMANIAE/ TRICENNALE/ BELLVM SENSIT/ QVO FLAGRANTE/ OBIIT VIENNAE/ A-[nno] 1637· 15· FEBR-[uarii] [*Născut la Graz în Stiria la 9 iulie în anul 1578, din tatăl Carol arhiduce al Austriei (și) mama Maria de Bavaria, (a fost) încoronat rege al Boemiei în anul 1617 la 29 iunie (și) al Ungariei în anul 1618 la 1 iulie; apoi (a fost) ales și încoronat împărat roman la Frankfurt, în anul 1619 la 9 septembrie. A văzut rebeliunile foarte grave ale cehilor și ale ungarilor, (precum) și pentru Germania nefericitul război de treizeci de ani pornit de aici; pe când acesta se întetea, a murit la Viena în anul 1637, la 15 februarie*]; [*Born in Graz in Styria on 9 July in the year 1578, from the father Charles Archduke of Austria (and) the mother Maria of Bavaria, (he was) crowned King of Bohemia in the year 1617 on 29 June (and) of Hungary in the year 1618 on 1 July; then (he was) elected and crowned Roman Emperor in Frankfurt in the year 1619 on 9 September. He saw the very serious rebellions of the Czechs and the Hungarians, (as well as) the unfortunate thirty-year war for Germany started there; while it was fully under way, he died in Vienna in the year 1637, on 15 February*];

213. Medal dedicated to Emperor Ferdinand III (1637-1657, Archduke of Austria, King of Hungary and Bohemia, emperor). D=32,0 mm; m.c.; VF; inv. N 60667; Obv.: encircling legend: **FERDINANDVS III· ROM-[anorum] IMP-[erator] SEMP-[er] AVG-[ustus] GER-[maniae] HVNG-[ariae] BOH-[emiae] REX** ⊕ [*Ferdinand al III-lea, împărat roman, veșnic august, rege al Germaniei, Ungariei și Boemiei*]; [*Ferdinand III, Roman emperor, eternal august, King of Germany, Hungary, and Bohemia*]; in the field: laureate bust right of Ferdinand III, wearing a goatee, a moustache and the Golden Fleece;

Rev.: **C· W· F· C· PR· C·**; in the field: **NATVS/ GRAETII IN STYRIA/ AN-[no] 1608· 5· IVL-[ii]/ PAT-[re] FERDIN-[ando] II· IMP-[eratore]/ MAT-[re] MARIA ANNA BAVARA/ CORONATVS REX/ HVNGARIAE A-[nno] 1625· 8· DEC-[embris]/ BOHEMIAE A-[nno] 1627·/ ROMANORVM A-[nno] 1636· 30· DEC-[embris]/ TRIVM CONIVGVM MARITIS/ BELLO GERMANICO/ QVOD VIVENTE D-[efuncto] PATRE/ STRENVE GESSERAT/ FINEM IMPOSVIT A-[nno] 1648/ PACE MONASTERIENSI/ QVA COMITIIS RATISBON-[ae]/ FIRMATA OBIIT A-[nno]/ 1657·/ 23· MART-[ii]** [*Născut la Graz în Stiria, în anul 1608 la 5 iulie, din tatăl împăratul Ferdinand al II-lea (și) mama Maria Anna de Bavaria, (a fost) încoronat rege al Ungariei în anul 1625 la 8 decembrie, al Boemiei în anul 1627 (și) al romanilor în anul 1636 la 30 decembrie. (A fost) soț a trei soții. Războiului germanic, pe care îl purtase cu energie pe când răposatul (său) tată trăia, i-a pus capăt în anul 1648 prin pacea de la Münster; după ce aceasta a fost întărită de adunareade la Regensburg, a murit în anul 1657, la 23 martie*]; [*Born in Graz in Styria, in the year 1608 on 5 July, from the father Emperor*

Ferdinand II (and) the mother Maria Anna of Bavaria, (he was) crowned King of Hungary in the year 1625 on 8 December, of Bohemia in the year 1627 (and) of the Romans in the year 1636 on 30 December. (He was) the husband of three wives. He ended the German War, which he had waged energetically while (his) late father was alive, in the year 1648 with the Peace of Münster²⁴⁴; after it was reinforced by the assembly²⁴⁵ from Regensburg, he died in the year 1657 on 23 March];

214. Medal dedicated to Emperor Ferdinand IV (Archduke of Austria, King of Hungary and Bohemia, King of the Romans; he did not actually reign). D=32,1 mm; m.c.; VF; inv. N 60668;

Obv.: encircling legend: **FerdinandVS IV· ROM·[anorum] HVNG·[ariae] BOH·[emiae] REX** ☉ *[Ferdinand al IV-lea, rege al romanilor, al Ungariei, al Boemiei]; [Ferdinand IV, King of the Romans, eternal august, of, Hungary, of Bohemia]; in the field: laureate bust right of Ferdinand IV, wearing a moustache and the Golden Fleece;*

Rev.: **C· W· F· C· PR· CÆS·**; in the field: **NATVS/ A·[nno] 1633· 8· SEPT·[embris]/ PAT·[re] FERDIN·[ando] III· IMP·[eratore]/ MAT·[re] MARIA HISPANA/ CORONATVS REX/ BOHEMIAE A·[nno] 1646· 5· AVG·[usti]/ HVNGARIAE A·[nno] 1647·/ 16· IVN·[ii]/ GERMANIAE ELECTVS/ AVGVSTAE VINDELICORVM/ CORONATVS Ratisbonae/ D·[ie] 18· IVN·[ii] AN·[no] 1653·/ VIX TERRIS OSTENSVS/ OBIIT VIENNAE/ D·[ie] 9· IUL·[ii] A·[nno] 1654·/** ☉☉☉ *[Născut în anul 1633 la 8 septembrie, din tatăl împăratul Ferdinand al III-lea (și) mama Maria de Spania, (a fost) încoronat rege al Boemiei în anul 1654 la 5 august (și) al Ungariei în anul 1647 la 16 iunie; (a fost) ales la Augsburg (și) încoronat la Regensburg (rege) al Germaniei, în ziua de 18 iunie din anul 1653. Abia înfățișat lumii, a murit la Viena în ziua de 9 iulie din anul 1654]; [Born on 8 September in the year 1633, from the father Emperor Ferdinand III (and) the mother Maria of Spain, (he was) crowned King of Bohemia in the year 1654 on 5 August (and) of the Hungary on 16 June in the year 1647; (he was) elected in Augsburg (and) crowned at Regensburg (king) of Germany, on the day of June 18 in the year 1653. Barely presented to the world, he died in Vienna on the day of 9 July in the year 1654];*

215. Medal dedicated to Emperor Leopold I (Archduke of Austria, Roman king and emperor, King of Hungary between 1657 and 1687, King of Bohemia). D=33,0 mm; m.c.; G; inv. N 60669;

Obv.: **C· W·**; encircling legend: **LEOPOLDVS· D·[ei] G·[ratia] ROM·[anorum] IMP·[erator] AVG·[ustus] GERM·[aniae] HVNG·[ariae] BOHEM·[iae] REX** ☉ *[Leopold, prin grația lui Dumnezeu împărat roman august, rege al Germaniei,*

²⁴⁴ In fact, "the Peace of Westphalia" was negotiated and signed in two towns of the province, Münster and Osnabrück.

²⁴⁵ That is, in the Reichstag, the assembly of the representatives of the privileged estates from the entire Empire.

Ungariei, Boemiei]; [Leopold, by the grace of God, august Roman emperor, King of Germany, Hungary, Bohemia]; in the field: laureate bust right of Leopold I, wearing a whip, a moustache and the Golden Fleece;

Rev.: semi-circular legend: IANVM CLAVSIT·; in the field: the Temple of Janus shaped like an arch of triumph with closed gates; in exergue: PACE· XXV· ANNOR·[um] TVRCIS· REDDITA·/ ANNO· CHR·[isti] M DC IC· INEVNTE·/ REGNIQVE· HVNGARIAE·/ LEOPOLDI· XLII· CVRRENTE·/ IOSEPHI XII·/ INEVNTE· [*A închis templul lui Ianus după ce pacea pe 25 de ani s-a reîntors la turci, în anul abia început 1699 de la Cristos, pentru regatul Ungariei cel de-al patruzecișidoilea al (domniei) în curs a lui Leopold (și) al doisprezecelea al (domniei) ce începe a lui Iosif*]; [*He closed the temple of Janus²⁴⁶ after the 25 years of peace was returned to the Turks, in the year after Christ 1699, which had just begun,²⁴⁷ for the Kingdom of Hungary the forty-second year of Leopold's (reign) that was underway (and) the twelfth of Joseph's (reign) that began*];

216. Medal dedicated to Emperor Joseph I (1705-1711, King of Hungary from 1687, King of the Romans from 1690, King of Bohemia și emperor from 1705). D=32,4 mm; m.c.; VF; inv. N 60666;

Obv.: C· W·; encircling legend: IOSEPHVS· R·[omanorum] I·[mperator] S·[emper] A·[ugustus] G·[ermaniae] H·[ungariae] B·[ohemiae] R·[ex] [*Iosif, împărat roman veșnic august, rege al Germaniei, Ungariei, Boemiei*]; [*Joseph, eternal august Roman emperor, King of Germany, Hungary, Bohemia*]; in the field: laureate bust right of Joseph I, holding the Golden Fleece;

Rev.: in the field: NATVS/ VIENNAE/ D·[ie] 16· IVLII· A·[nno] 1688·/ PATRE LEOPOLDO MAGNO/ ROM·[anorum] IMP·[eratore] GERM·[aniae] HVNG·[ariae] BOH·[emiae] REGE/ MAT·[re] ELEONOR·[a] MAGDAL·[ena] THERESIA/ ELECT·[oris] PHILIP·[pi] PALAT·[inensis] NEOB·[urgensis] FILIA·/ CORON·[atus] REX HVNG·[ariae] POSON·[ii] D·[ie] 9· DEC·[embris] 1687·/ REX ROMAN·[orum] AVG·[ustae] VIND·[elicorum] D·[ie] 25· IAN·[uarii] 1690·/ REX BOHEMIAE ANNO M D CCV·/ DVAB9[us] EXPEDITIONIB9[us] 1702· & 1704·/ STRENVE INTERFVIT·/ LANDAVIAMQ·[ue] BIS EXPVGNAVIT/ MVTINAE D·[ie] 14· FEBR·[uarii] A·[nno] M D C I C·/ MATRIMONIO SIBI IVNXIT/ WILH·[elminam] AMAL·[iam] DVC·[is] IOH·[annis] FRID·[erici] HANN·[aviensis] LVN·[eburgensis] FIL·[iam]/ EX QVA/ FILII DEMORTVI/ DVARVMQ·[ue] SVPERSTITVM/ FILIARVM PATER/ VIENNAE/ D·[ie] 17· APR·[ilis] 1711·/ VARIOLIS/ OBIIT· [*Născut la Viena în ziua de 16 iulie în anul 1688, din tatăl Leopold cel Mare, împărat roman, rege al Germaniei, Ungariei (și) Boemiei, (și) mama Eleonora Magdalena Teresia, fiica electorului Filip de Pfalz-Neuburg, (a fost) încoronat rege al Ungariei la Bratislava în ziua de 9 decembrie 1687, rege al romanilor la Augsburg în ziua de 25 ianuarie 1690 (și) rege al Boemiei în anul 1705. A participat cu curaj la două campanii, în 1702 și 1704, și a cucerit*]

²⁴⁶ The temple from Rome of the ancient Italic god al Janus was closed only during peace time.

²⁴⁷ The Peace of Karlowitz (26 January 1699).

Landau de două ori. La Modena, în ziua de 14 februarie din anul 1699, s-a unit prin căsătorie cu Wilhelmina Amalia, fiica ducelui Ioan Frederic de Hanau-Lüneburg, de la care (a devenit) tatăl unui fiu mort și a două fete supraviețuitoare. A murit de variolă la Viena, în ziua de 17 aprilie 1711]; [Born in Vienna on the day of 16 July in the year 1688, from the father Leopold the Great, Roman Emperor, King of Germany, Hungary (and) Bohemia, (and) the mother Eleonore Magdalene Therese, the daughter of Philip Elector of Pfalz-Neuburg, (he was) crowned King of Hungary in Bratislava on 9 December 1687, King of the Romans at Augsburg on the day of 25 January 1690 (and) King of Bohemia in the year 1705. He participated bravely in two campaigns, in 1702 and 1704, and conquered Landautwice. At Modena, on the the day of 14 February in the year 1699, he was united in marriage with Wilhelmina Amalia, the daughter of Duke John Frederick of Hanau-Lüneburg, from whom (he became) the father of a still-born son and two surviving daughters. He died of small poxin Vienna, on the day of 17 April 1711];

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

